

Kent klara
för Rockoff

NÖJE. Sveriges största
rockband Kent kommer till
Rockoff.

SIDAN 2

Oväntad julklapp till alla Mise-missnöjda:

Gamla soffan till Svinryggen för billig peng!

Ny deponi. Svinryggens deponi kan med kort varsel börja ta emot grovsopor från hela Åland för deponering i gropen för inert avfall där vd Birgit Karlsson står. Förslaget applåderas av landskapsregeringen. Foto: JONAS EDSVIK

NYHETER. Svinryggens deponi ligger i startgroparna för att börja ta emot din gamla soffa och annat grovavfall från både hushåll och företag på hela Åland och gräva ner det på gammalt vis. Visserligen kommer det att kosta att deponera avfallet, men avgiften blir klart lägre än hos Mise som för i princip alla grovsopor till deponi i Finland.

–Det är tokigt att föra bort grovavfallet för dyra pengar när vi kan ta hand om det, säger vd **Birgit Karlsson**.

På bilden står hon på den inerta deponin som är så gott som tom. Planen är att lägga tät botten under och sedan fylla den med grovsopor som inte innehåller farligt avfall eller matavfall.

–Nu handlar det om vad ägarkommunerna Mariehamn och Jomala tycker om förslaget, säger hon.

Landskapsregeringen hejar på.

–Det här stöder vi!

Först måste ÅMHM ge lov. Den tidigare tillståndsansökan har nu kompletterats med det nya. SIDAN 3

Gipsad efter fall från lekställning

NYHETER. Amanda Carlsson, 6 år, har två gånger på drygt ett år fallit från samma klätterställning. Båda gånger har hon fått armbrott.

Nu har Tekniska verken i Mariehamn sänkt den aktuella sektionen på ställningen vid Nyängens dagis. Tidigare hängde barnen från drygt två meters höjd. SIDORNA 4-5

Föll på armen. Amanda Carlsson har en gipsad högerarm. I fjol var det vänstern som var i paket. Foto: MALIN TILLSTRÖM

Musikteatern Väntan på Lucia hade premiär i går kväll. Foto: ERKKI SANTAMALA

Stämning inför luciafirande

KULTUR. Nerverna var under kontroll när musikteatern Väntan på Lucia i går hade premiär. En sagoberättelse om att ingen ska behöva vara ensam, bjöd på vackra toner från de tolv skådespelarna. SIDAN 10

Fastighetsaffärer för oktober

NYHETER. Oktober månads fastighetsaffärer är nu offentliga. Nyan har hela listan. SIDORNA 8-9

Nomineringarna till Idrottsgalan klara

SPORT. De nominerade till den Åländska Idrottsgalan presenterades i går kväll.

Inte helt otippat dominerade åländsk fotboll med Åland United, **Robert Dahlin**, IFK Mariehamn och syskonen Sjölund flera av kategorierna. Men det bjöds också på en och annan överraskning. SIDAN 27

SKOLHOTET I BRUSABY

19-åringens hot om skolskjutning: "Snart börjar Jokela två"

NYHETER. "Snart börjar Jokela två". Så uppges den 19-åriga ålänningen ha hotat sin skola i Brusaby på Kimitoön i onsdags – ett hot som togs på största allvar av polisen som grep honom samma dag efter en massiv spaningsinsats.

–Han nekar till allt, säger **Jan Storing** som är förundersökningsledare och som förhörde 19-åringen första gången i går.

I dag tar tingsrätten i Pargas ställning till om mannen ska häktas eller släppas fri. Jan

Storings förslag är att han ska häktas.

I skolan i Brusaby har krisgruppen sammanträtt, berättar skolans rektor.

–Inte tar det slut när det akuta skedet är över, säger hon. SIDAN 5

Äntligen

FREDAG

INGMAR WIKMAN, 60, PIONJÄR

Kent kommer till Rockoff

Och festivalen flyttar till Torget

Sveriges största rockband kommer till Åland i sommar.

–Jag har inte vågat satsa förut, de kostar mycket mycket mer än något annat band som spelat på Rockoff, säger Dennis Jansson.

Kent kommer till Åland som en del av sin sommarturné 2010. Eskilstunagruppen spelar på sex festivaler, bland annat Peace and love i Borlänge, Hultsfred, Arvika och Storsjö-yran. Och så Rockoff i Mariehamn den 25 juli.

–Vi fick det bekräftat på onsdagkvällen, vi blev överlyckliga, säger Dennis Jansson.

Han tror att festivalen godkändes dels tack vare att det kan vara lite häftigt att spela på en ö, dels för att Kent har många fans i Finland.

Inser rederier och hotell hur mycket folk som kommer?

–Det här kräver massor av förberedelser och vi kommer att diskutera med Eckerölinjen och Viking line.

Bandbokningen medför vissa förändringar jämfört med tidigare år. Festivalen har begränsat publikutrymme och eftersom festivalpasset ger fritt inträde till alla dagar kommer det passet att begränsas till 3.500 stycken. Biljetter

och pass som släpps på Tinet och Lippupalvelu kommer att kvoterar för att säkerställa att alla som köpt biljett eller pass kan se konserten.

–Festivalpasset som i dag kostar 75 euro kommer eventuellt att få en prishöjning efter årsskiftet, säger Jansson.

Mer intimt

Vanligtvis spelar Kent på stora fullsatta arenor. Spelningen på Åland kommer av naturliga skäl att bli mer intim. För att få ut det mesta av det stora bandet flyttar festivalen tillbaka till Torget.

–Det ryms fler på Mariepark men det är bättre för festivalen om vi är i centrum. Det här ska bli ett Rockoff man inte behöver skämmas för, säger Jansson.

Kent är aktuella med sitt senaste album Röd och har topplat Sveriges radios Trackslista i åtta veckor med singeln Töntarna. Kent har vunnit otaliga priser genom åren och är i år nominerade till hela sex olika grammisar.

Ett begränsat antal biljetter släpps på måndag klockan 15.00 på Shell Select. Inom kort meddelas även när Tinet och Lippupalvelu släpper biljetter.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Dennis storsatsning. Rockbandet Kent är det största som hänt i Rockoffs historia. Foto: SONY-BMG

Grammisvinnare? Animatören Carl Johan Listherby har gjort en riktigt snygg musikvideo. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Ålänningar grammisnominerade

■Det ser ut att bli en åländsk grammisvinst i år. **Carl Johan Listherby** och **Linus Kullman** har animerat videon till låten Area turns red med **Adam Tensta**, **Eboi** och **Infinite Mass**. Videon är nominerad till bästa video 2009 och hittills leder den omröstningen.

Vad gör videon så bra?

–Vi håller oss till ett stenhårt koncept med lite rysk konstruktivism. Vi använder oss bara av tre, fyra färger vilket ger ett intressant resultat, säger Carl Johan Listherby.

Reggaerytmer på Bastun

■Annandag jul är det dags för årets, kanske årtiondets reggaehändelse på Bastun. **Governor Andy** och **Mr Gillis** bjuder på skön reggae och grymt drag.

Governor Andy är en av Sveriges största reggaeprofiler som spelar dansant reggae på svenska. Han har hållit fanan högt på klubbar, konserter och festivaler sedan 1980-talet. Andy släppte i mars 2009 sin fjärde platta "Glömda Hjältars Ballad".

Biljetter kan köpas på Bastun och på Metro records. (tl)

Har du fler spännande projekt på gång?

–Flera stycken men jag fokuserar på ett stort arbete jag gör för amerikanska tv-stationen NBC. Det ska bli en ny "gameshow" som börjar visas där i vår.

Grammisgalan går av stapeln den 15 januari. Vill du rösta på Area turns red gå in på <http://grammis.mtv.se/pages/rosta>.

Tidigare har Listherby bland annat gjort videon till åländska **The Jasmynes** låt Wide Awake. (tl)

Reggeakung. Svenske Governor Andy kommer till Bastun på annandag jul.

Lyyskis Fastigheter

Pålitlig – Kunnig – Förmånlig

EGNAHEMESHUS MED GARAGE I LUGNT OCH TREVLIGT BOSTADSOMRÅDE VID ÅTERVÄNDSGRÄND I JOMALA

Bostadshus, bekvämt beläget i lugnt och trevligt område vid Snellmansgränd 3 i Jomala med dagis, skolor, bank, butik samt busshållplats i närområdet. Huset byggdes 1972, gjuten betong med kryppgrund, trästomme med skivfasad samt plåttak. Tomten är 830 m², vårdad med gräsmattor och planteringar, rymlig altan och stor bakgård. Våningsyta ca.112 m² inrymmande kök + matsal/arbetsrum/sovrums, vardagsrum, 3 sovrum, badrum m. badkar och toalett, tvätttrum med bastu samt förråd och garage. Badrummet renoverades 2007 med kakel och klinker samt golvvärme, plåttak samt skorsten och vattenrör utbyttes 2005-2006. Vattenburen oljeverme (ny), kommunalt VA, Vikingaåsens Centralantenn. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 118.000€

LÄGENHET 2-3 R+K, 54 M2 VID KLINTVÄGEN 1 I MARIEHAMN

I lugn miljö på promenadavstånd till centrum, med närhet till sjukhus, kiosker, bensinmack, promenadstråk och grönområde hittar du denna trerummare vid Klintvägen 1 i Mariehamn. Bostaden ligger på markplan, inrymmer hall, 2 sovrum, vardagsrum/allrum, badrum, kök samt egen uteplats mot öster och har genomgått renovering 2006-2007. Gemensamma utrymmen är tvättstuga med klädvård och bastu samt förrådsutrymmen. Bolagsvederlag 243€/mån inkl. finansieringsvederlag. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 98 000€ (skuldfritt pris 107 815€)

BOSTADSHUS I NATURNÄRA LUGNT OMRÅDE I VÄSTERNÄS

Ett charmigt bostadshus med garage i lugn naturnära miljö vid Ädgränd 13 i Mariehamn alldeles i närheten av grönområde och lekpark. Uppfört 1982 i ett plan på torpargrund i träkonstruktion (Parmaelement), träpanel fasad (målat 2008-2009) samt plåttak. Huset har öppen altan i sydväst samt stor bakgård mot söder. Anslutet till fjärrvärme, öppen spis med insats samt luftvärmepump (2009) kommunalt VA.

Huset har renoverats helt och hållet 2004 - 2007, nya dörrar och fönster 2007. Våningsytan är 133 m² (=yttre mått, byggrätt 230 m²) inrymmande hall med vindfång, toalett, kök, vardagsrum, 3 sovrum, gillestuga/brasrum med öppen spis, bastu (vedeldad), duschrum, toalett, klädvård, garage med förråd. Tomten är 690 m². Bekvämt i närområdet ligger bank, butik, skola, bibliotek, idrottshall och gräsplaner, motionsslingor och gångstigar. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 178.000€

BOSTADS AB BRILJANTEN

ERBJUDER TRYGGT OCH SKÖNT BOENDE FÖR 55+ VID ÖSTRA ESPLANADGATAN I CENTRALA MARIEHAMN

Vid årsskiftet 2009-2010 planeras byggstart för byggnadsprojektet som omfattar två våningshus i kvarteret Redaren. Du hinner fortfarande reservera din lägenhet. **Kontakta oss för mer information!**

Lyyskis Fastigheter – Ett tryggt val!

Storskäret 47, 22130 Gottby • E-post: inger@lyyski.ax, tomas@lyyski.ax
Tel 018-23 507 • Gsm 050 576 7513 • www.lyyskikonsult.ax

Vaccinstart för alla nästa vecka

På tisdag inleds den allmänna vaccineringen mot svininfluensa H1N1.

Först ut är personer i åldern 25–44 och efter årsskiftet erbjuds resten av befolkningen vaccin.

På tisdags och onsdagskvällen, 15-16 december, börjar vaccineringen mot svininfluensa för alla ålänningar vid hälsocentralen i Mariehamn och Godby.

Första vaccinationsomgången riktar sig till personer i åldern 25–44 år. Planen är att fortsätta med övriga ålänningar den 4 januari.

Enligt det förhandsbesked vi fått verkar det finnas vaccin för att fortsätta med resten av befolkningen efter nyår, berättar **Birgitta Hermans** för Nya Åland.

Namn och ålder

I Mariehamn erbjuds vaccinet i enligt begynnelsebokstaven i efternamnet, men med början på Ö.

I Godby, där alla norrålänningar erbjuds vaccin, utgår man istället från ålder. Börjar med 26-åringarna och arbetar sig uppåt med tio års intervaller i taget.

–Vi tror det tar 2-3 veckor att vaccinera resten av ålänningarna efter årsskiftet, säger Birgitta Hermans.

Cirka 7.000

Hittills har vaccineringen mot svininfluensa löpt ”fantastiskt bra” enligt Hermans, som berättar att både patienter och personal varit nöjda och positivt inställda.

ÅHS har hittills tagit emot 6.000 doser vaccin. Eftersom barn vaccineras med halva doser har uppskattningsvis 7.000 ålänningar vaccinerats.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

Inget beslut om linfärjor

■Det blev inget beslut om inbesparingar i linfärjornas driftskostnader vid gårdagens plenum. Landskapsregeringen bestämde sig för att bordlägga ärendet till nästa vecka.

Landskapsregeringen beslöt i början av oktober att hålla fast vid sparpaketet från juni. Man har inbegärat Föglö, Kumlinge och Vårdö kommuners utlåtanden gällande införande av turlistor, tidsbestämd trafik och matpauser på linfärjelinjerna. (ak)

Oförändrad hyra på Sveagården

■**LEMLAND.** Hyran för boende på servicehuset Sveagården i Lemland Söderby blir oförändrad. Det beslutade fullmäktige vid sitt senaste möte. En av anledningarna är att de boende sedan i år utöver hyran även betalar en stödservicetaxa som varierar mellan 30-50 euro beroende på bruttopensionsinkomsten.

En utredning visar att det hade varit möjligt att göra en justering enligt index på 0,2 procent, men kommunen avstår detta. Fullmäktige uppmanade dock i sitt beslut socialnämnden att i fortsättningen föreslå ändrade hyror med indexjustering. (mt)

Landskapsregeringen applåderar deponiplanen

Nu vill vi komma vidare!

Nya Svinryggens deponi är en av ingredienserna i landskapsregeringens förslag till avfallsplan som nu ska skickas ut på remiss.

Också andra som har intresse av avfallsfrågor får yttra sig, också på nätet.

I går presenterade miljöminister **Katrin Sjögren** (Lib) och miljöingenjörerna **Mona Kårebring-Olsson** och **Bror Johansson** avfallsplanen. I botten ligger EU:s ramdirektiv för avfall som hela tiden blir strängare.

–Nu vill vi komma vidare i avfallsfrågan. Nu måste det gå framåt och bli konstruktivt så att medborgarna kommer med på tåget, sa Katrin Sjögren.

Under tiden som förslaget är på den tre månader långa remissrundan ska en MKB göras.

Samarbete behövs

Det centrala budskapet är behovet av samarbete, oberoende av om man kallar det för Mise eller något annat.

–Vår bedömning är att en hel del av samarbetet kan finansieras med skattemedel. Dessutom tror vi på en sänkt grundavgift som ska ligga på maximalt 70-80 euro per år.

Man vill begränsa Åpabs verksamhet och stöder utbyggnaden av Svinryggens deponi (se skild artikel), vilket betyder att behovet av att fortsätta hyra området i Hellesby försvinner.

–Dels har Svinryggens deponi planer på att bygga ut deponin, dels ingår det i Svinryggens deponis plan att en återvinningsstation ska byggas upp där den som vill hämta saker gratis ska kunna göra det.

Det stöder i sin tur EU:s avfallsdirektiv där man framhåller vikten av att återanvända det som kastas.

Till Nystadsdeponi

–I dag går tyvärr mycket av det brännbara avfallet till deponin i Nystad. Det kostar pengar. Det är inte heller så

Blickar framåt. I förslaget till avfallsplan försöker miljöminister Katrin Sjögren och miljöingenjörerna Bror Johansson och Mona Kårebring-Olsson (bakom) lösa de mest infekterade knutarna.
Foto: STEFAN ÖHBERG

enkelt att transportera brännbart avfall till Uppsala för förbränning eftersom det sker på färjorna. Också mycket av det brännbara förs i dag till deponin i Nystad.

En direkt följd av Svinryggens deponi är att transporterna – och kostnaderna – minskar rejält.

–En fördel skulle också vara att den olagliga sopbränning som är vanlig i dag minskar.

Skattefinansiering

I dag belastas hushållen, som bekant, för hårt i Mise. Därför har landskapsregeringen utrett skattefinansieringsmöjligheterna.

En del av avfallshanteringen

kan betraktas som kommunal service som kan skattefinansieras – administration, tillsyn och städning av återvinningscentraler där sopor dumpats. Problemet var att kommunerna i och med Mises tillkomst drog tillbaka skattemedlen direkt.

Därför var Mise nästan dömt på förhand till att misslyckas.

–Därför uppstod irritationen hos hushållen.

Inte bindande

Men avfallsplanen, när den går igenom, är inte bindande utan bara riktgivande. Kommunerna har fortfarande renhållningsansvaret.

Katrin Sjögren påminner om att början till Mise föddes på grund av att kommunerna bad om hjälp.

–Kommunerna insåg att de inte kunde klara av alla krav på egen hand. Därför tycker vi att det är onödigt att skrota Mise för att sedan starta Mise 2 när man kan bygga vidare på det som finns.

Rekommendationen är att kommunerna ger Mise ytterligare två år för att vända skutan och få med kommunmedlemmarna.

Proans-bekymmer

Men producentsammanslutningen Proans är fortfarande ett bekymmer, medger de.

–Förpackningsproducenterna har motsatt sig hela tiden, utom de fem företag som anmält sig. Bland dem finns hela Wiklöf-koncernen.

I avfallsplanen föreslås att kommunerna ska ge vitesföreläggande åt de företag som vägrar ta sitt producentansvar.

–Men vi kan inte tvinga någon. Det är kommunen som bestämmer.

På ett möte efter helgerna ska det missnöje som Ålands handelskammare nyligen gav uttryck för diskuteras.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Billigt bli av med soporna på nya Svinryggens deponi

Nu väntar bolaget på beslutet som kan öppna deponin på nytt

Planen är att både hushåll och företag på hela Åland inom en nära framtid ska kunna börja föra grovavfall – utom farligt avfall och bioavfall – till Svinryggens deponi där det deponeras för en betydligt billigare peng än nu.

Det här kom som en nyhet när landskapsregeringen i går informerade om förslaget till ny avfallsplan (se skild artikel).

Nya Åland ringde upp vd **Birgit Karlsson** på Svinryggens deponi för att höra närmare om planerna.

–För drygt ett år sedan öpp-

nade vi vår deponi för inert avfall, men det har kommit för lite sådant avfall hit. Därför började vi fundera på att täta botten och ta emot också grovavfall som inte innehåller farligt avfall eller matavfall.

Dyrt köra bort

Så om jag så småningom kommer hit med min gamla soffa så kan den deponeras här, så där som det var förr?

–Ja. Vi tycker att vi själva på Åland kan klara av att ta hand om möbler och allt möjligt annat som nu körs till fastlandet för att läggas på deponi där.

Det ligger ingen ekonomi i att hålla på och transportera bort saker, säger hon.

Svinryggens deponi ägs av Jomala och Mariehamn, men tanken är att hela Åland ska få använda deponin.

Gratis blir det inte, säger Birgit Karlsson, men mottagningsavgiften blir betydligt lägre än vad det kostar i dag att bli av med grovavfall hos Mise.

Ansökan hos ÅMHM

Ansökan som lämnats in till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ÅMHM för att få ta emot också asbest och

Plats. Det finns plats för grovsopor från hela Åland på Svinryggens deponi som nu används enbart för inert avfall, säger vd Birgit Karlsson.
Foto: JONAS EDSVIK

bergull har nu kompletterats med en ansökan om tät botten och mottagning av grovavfall.

–Men redan nu kan vi ta emot grovavfall i flak i väntan på dt slutliga tillståndet. Just nu väntar vi på offerter på flaken. Byggramper har vi re-

dan – Mise har två och fyra är lediga. Dem kan vi använda.

Närmast hänger det nu på vad ägarkommunerna fattar för beslut, säger hon.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Amanda har brutit båda sina armar i fallolyckor

Amanda Carlsson, 6 år, trillade förra hösten ned från en klätterställning och bröt vänsterarmen. Nyligen hände det igen, den här gången gick högerarmens båda pipor av.

– Behöver småbarn leka så högt att det når över en vuxens huvud? frågar sig pappa Petri Carlsson.

Sexåriga Amanda Carlsson är som andra barn. Klättrar och leker när tillfälle erbjuds. I oktober förra året tappade hon greppet och föll ner i marken under klätterställningen på Nyängens dagis i Mariehamn. Då bröt hon strålbenet i vänsterarmen. I år, 1 december, var olyckan framme igen.

Hon hängde i armarna på drygt två meters höjd när hon på nytt föll till marken. Den här gången gick det så illa att de båda armpiporna i högerarmen bröts av. Nu är hon gipsad en bit över armbågen.

– Jag ska ha gipset i sex veckor, berättar Amanda Carlsson.

När Nyan träffar henne en vecka efter att olyckan inträffade är hon i full gång. Spring- och hoppas.

– Jag mår bra nu.

Men när hon fördes till sjukhus var det värre. Hon sövdes ner och man korrigerade armen innan den sattes i gips. Några kirurgiska ingrepp behövdes inte.

– När jag vaknade spydde jag flera gånger. Men sen fick jag tre glassar!

Rädd är hon inte, säger hon. Bara gipset är av vågar hon sig nog upp i klätterställningen igen.

Isigt underlag

Redan efter första fallolyckan satte sig hennes pappa Petri Carlsson in i regelverket. Det han tycker är mest bekymmersamt är att man i den europeiska standarden som finns inte tagit hänsyn till väderleken.

– Blir det fuktigt och fryser på blir underlaget stenhårt och då fyller det ingen funktion, säger han.

Enligt standard ska underlaget bestå av minst 30 centimeter dämpande material. De flesta använder sig av bark eller strid strand framom de dyrare stötdämpande plattorna.

– Man vaggas in i en falsk säkerhet med underlaget. Dels måste man fylla på ofta, dels måste man försäkra sig om att underlaget inte blir stenhårt. Kanske kan man tänka om och fylla på med jordmas-

Amanda Carlsson har ett gips som når till överarmen. I bakgrunden pappa Petri Carlsson. Foto: MALIN TILLSTRÖM

sor så fallhöjden blir mindre, sänka ställningen eller tidvis stänga den och erbjuda andra alternativ till lek.

Petri Carlsson förstår inte nyttan med klätterställningar som har sektioner så högt upp. Han demonstrerar och sträcker upp armen upp mot ställningen, men når ändå inte den högsta punkten där barnen ska hänga i sina armar.

– Behöver småbarn, 3-6 år, verkligen leka så högt att de når över en vuxens huvudhöjd? Även om standarden säger att ställningen är godkänd, bör man vara eftertänksam. Man behöver inte ha maxhöjd bara för att förordningen tillåter det, säger Carlsson.

Fria ben

Tekniska verken sänkte klätterställningen vid Nyängens dagis i tisdags. Petri Carlsson hoppas att man gör detsamma vid liknande ställningar vid andra lekplatser.

– Visst är det bra att barnen får utveckla sin rörelseförmåga genom att klättra, men jag tycker det måste räcka med att benen hänger fritt. Då behöver det inte vara särskilt högt, säger han och tillägger:

– Jag är glad att staden agerade direkt och nu hoppas jag Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet gör en genomgång.

Petri Carlsson passar också på att berömma daghemspersonalen.

– Personalen på Nyängen har varit jättebra och tillmötesgående. De satte in ett klättringsförbud direkt efter olyckan.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tn 528 469

Högt. Petri Carlsson och Amanda Carlsson vid en likadan klätterställning som den vid Nyängen. Här syns hur högt upp den lägsta delen av sektionen som sexåringen föll från är. Petri når inte den högsta delen. Foto: MALIN TILLSTRÖM

Underlaget brister ofta

Brist på dämpande material är vad de flesta prickas för vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets inspektioner.

Ålands hälso- och miljöskyddsmyndighet, ÅMHM, granskar regelbundet lekplat-

ser vid skolor, parker och daghem.

Nyligen släpptes projektrapporten för lekparkerna. Där var den största bristen de dämpande materialen, enligt föredragande miljöskyddsinspektör **Helena Jarvad**.

– Det ska finnas minst 30 cen-

timeter dämpande underlag. De flesta använder bark eller strid strand. Det finns stötdämpande plattor också, men de är dyrare så klart.

Beroende på hur hög klätterställning det handlar om är, varierar spridningen av underlaget.

På andra håll utanför Åland används ett klot som släpps ner på underlaget för att mäta

HIC-kriterierna, head injury criterion. Det är ett accelerationsbaserat mått på våldet mot huvudet vid en kollision.

– Vi har ingen sådan, men vi borde kanske skaffa en, säger Helena Jarvad.

Hon säger att 30 centimeter ändå är väl tilltaget.

– De flesta har inte ens det. Det de som har anläggningarna kan göra är att känna efter

själva, och hoppa som första kontroll. Dämpningen avtar efterhand och man måste fylla på regelbundet.

Vad gör man om barken fryser?

– Den som ansvarar för lekparken ska se till att fallunderlaget är mjukt även vintertid. Bark är betydligt bättre än sand i det fallet, bark brukar inte ”frysa ihop” lika lätt som sand gör. I

alla fall inte om man har tillräckligt tjockt lager med bark, säger Helena Jarvad och fort-sätter:

– Men det beror förstås på om marken under barken är mycket fuktig, om området ligger i en sänka där mycket fukt samlas så att fukt även tränger upp underifrån i barken. I sådana fall måste man kanske luckra upp barken med jämna

Lägre. Nyängens föreståndare Tove Nordin vid sektionen som nu sänkts på klätterställningen. Foto: ERKKI SANTAMALA

Ställningen är nu sänkt

Nyängens daghemspersonal införde klättringsförbud direkt efter Amanda Carlssons olycka. Nu är ställningen sänkt. –Men när det är minusgrader får barnen inte klättra där, säger föreståndaren Tove Nordin.

När sexåriga Amanda Carlsson trillade i marken från klätterställningen och bröt armen kontaktade föreståndaren Tove Nordin Mariehamns tekniska verk.

–De var här efter bara några timmar och nu är ställningen sänkt med 50 centimeter. Man måste förebygga där man kan, säger Nordin.

Hon säger att utmaningar måste finnas i barnens lek. –Den här klätterställningen är godkänd enligt alla normer, det är en finsk modell för barn från 3 år och uppåt. De som inte klarar av att klättra upp själva hjäl-

per vi heller inte upp, säger hon.

Minusförbud

När olyckan inträffade var klätterställningen hal.

–Nu har vi bestämt att barnen inte får klättra där när det är minusgrader, säger Tove Nordin.

Nyängens gård är relativt ny och inga andra olyckor har hänt utöver Amanda Carlssons två fall.

–Hon har haft maximal otur. Vi är vuxna ute på gården hela tiden, men det är omöjligt att hinna fram om någon faller fast man står bara två meter ifrån.

De andra barnen informeras efter olyckan.

–När sådant här händer pratar vi med barnen och de är väldigt empatiska tycker synd om Amanda.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 469

Tekniska verken gör regelbundna kontroller

Tekniska verken sänkte klätterställningen vid Nyängens daghem efter olyckan. Något beslut om att andra daghem eller skolor ska följa efter finns inte.

I samråd med personalen vid Nyängens dagis, valde Mariehamns tekniska verk att sänka en sektion av klätterställningen som **Amanda Carlsson** två gånger fallit ned från.

–Vi lät en sexåring hänga i den för mätning och då var det ungefär en meter ner till marken från fötterna. Vi sänkte ställningen 50-60 centimeter vilket nu gör att det är en halv meter ner. Då borde man inte bryta något om man faller, säger tekniska verkens fastighetschef **Lars Eklund**.

Första gången hon föll gjorde man en utredning och kontrollerade säkerhetsföreskrifterna. Ställningen håller standard.

–Men det är klart olyckor kan hända ändå, säger Eklund.

Tekniska verken gör kontroller tre till fyra gånger per år på sina anläggningar.

–Protokollet vi sammanställer skickas ut till de aktuella platserna, säger han.

Den dämpande barken fylls på regelbundet eftersom den multnar underifrån.

–När det fryser på blir det hårt, och då är det upp till dagis och skolor att se till att man inte använder ställningarna då.

Sänks alla ställningar inom staden nu?

–Nej, det är bara Nyängens vi sänkt. Men om de andra vill ha likadant får vi utvärdera det då och kolla med Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet om det är okej att vi gör ändringarna, säger Lars Eklund.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 469

mellanrum för att den ska hållas mjuk.

Det är fastighetsägarens uppgift att se till att anläggningen är i skick och att regelstandarderna följs.

–Barn klättrar på allt, även sådant som inte är ämnat för det. Därför är det viktigt att kontrollera att det inte ligger vassa stenar nedanför ett lekhus till exempel.

ÅMHM kontrollerar lekparken vart tredje år. Skolor och daghem har hittills kontrollerats vart tredje år, men frekvensen ökar nu till vartannat år. Lekparkerna kontrollerades som sagt i år, daghemmen inspekterades ifjol och nästa år står skolgårdarna på tur.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 469

SKOLHOTET I BRUSABY

19-åringen begärs häktad i dag

Men själv nekar han till att ha uttalat något skolhot

Den 19-årige ålänningen som greps onsdags misstänkt för hot om skolskjutning begärs häktad i dag. –Vi måste utreda allvaret i hotet, säger förundersökningsledare Jan Storing.

Det var i onsdags på eftermiddagen som 19-åringen greps i en lägenhet i Åbo efter en massiv spaningsinsats på Kimitoön, i Åbo och i Helsingfors där också gränsbevakningens Superpuma deltog.

Han hade sent på tisdagskvällen uttalat sig hotfullt inför skolkamrater på internatet i Axxells naturbruksenhet i Brusaby och uppges ha sagt ”snart börjar Jokela två”.

Med det avsåg han skolskjutningen i Jokela nära Helsingfors för ganska exakt två år sedan när nio ungdomar dog, bland dem den 18-årige gärningsmannen.

Nekar till allt

Förundersökningsledare är **Jan Storing** vid Egentliga Finlands polisinrättning. I går hade han fått rapport om hur det första förhöret med 19-åringen, som misstänks för olaga hot, hade utfallit.

–Han nekar till allt. Men förundersökningen är ännu i ett väldigt tidigt skede och vi måste först utreda allvaret i hotet.

I går på eftermiddagen fattade Jan Storing beslutet att begära 19-åringen häktad. I dag väntas tingsrätten i Pargas antingen häkta honom eller släppa honom fri. Just nu sitter han hos polisen i Åbo.

Storing berättar att skolkamraterna som hört hotet förde det vidare till skolans lärare och ledning på onsdagsmorgonen.

–Ett sådant hot betraktas alltid som allvarligt när man vet att den person det handlar om har vapen. Men för att verkligen gälla som olaga hot så måste det upplevas som hotfullt.

Han har ännu inte hunnit kolla om 19-åringen tidigare varit i kontakt med polisen.

–Men han måste i alla fall ha varit på intervju när han sökte vapenlicens.

900 namn mot stornäsgolf

900 personer skrev på uppropet mot en golfbana på Stornäset i Sund.

Men bemötandet från landskapsregeringen blev svalt när aktionsgruppen överlämnade listan i går.

Det berättar Isabel Kvarnfors. Media fick vänta utanför när gruppen mötte näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (C) och lantrådet **Viveka Eriksson** (Lib).

–Det var märkligt, tycker jag. Vi hade ju bjudit in tidningarna, säger Isabel Kvarnfors.

Lantrådet förklarade att det är praxis att media inte deltar vid uppvaktnings så att uppvakterna och politikerna först ska kunna diskutera ostört. Men någon diskussion tyckte Kvarnfors inte att det blev.

–När jag hade sagt mitt tackade lantrådet av oss och det var tydligt att hon ville att vi skulle avlägsna oss.

Uppmärksamhet. Skolhotet i Brusaby har väckt uppmärksamhet. Många tidningar skrev om händelsen i går. Foto: ERKKI SANTAMALA

19-åringen hade licens för två vapen, ett hagelgevär och ett kulgevär. Hagelgevärstillståndet beviljades på Åland tidigare och tillståndet för kulgeväret beviljades på polisinrättningen i Lojo.

Skolkamrater hörs

Det var kulgeväret som hittades i 19-åringens bil i onsdags i Åbo. Hagelgeväret hittades i 19-åringens hem på Åland när polisen gjorde husrannsakan på onsdagen.

–Jag vet inte när tillståndet beviljades, om det skedde nyligen eller inte. Det jag vet är att 19-åringen går första året i Brusaby.

Efter beskedet om häktningen i dag går man vidare med förhören. Bland andra ska man höra de skolkamrater som hört hotet uttalas.

–Vi har redan varit i kontakt med en av 19-åringens föräldrar, berättar han.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Naturbruksskolans rektor: Krisgruppen har haft möte

I går träffades krisgruppen i skolan i Brusaby.

–Nu tar efterarbetet vid. Inte tar det här slut trots att det akuta skedet är över, säger rektor Annika Bussman.

Krisgruppen har samlats för att kartlägga vad som behöver göras, skolhälsovårdare och kurator tar hand om dem som behöver prata.

Så ser skolans efterarbete ut efter hotet om skolskjutningen och den dramatiska sökoperationen i onsdags.

–Vi måste handla sakligt och professionellt när det händer något sådant här. Det tycker jag att vi gjorde.

Har skolskjutningen i Jokela lett till större vak-samhet i skolorna?

–Ja, helt klart. Efter det rea-

gerar man på både stora och små saker. Eftersom det har hänt en gång som betyder det att samma sak kan hända igen. Det är klart att man inte tror att sådant här ska drabba en själv, men man måste ändå sätta sig in i situationen på förhand.

Hon berättar att enhetschefen för skolan omedelbart ringde polisen när eleverna berättade om hotet på onsdagsmorgonen. Polisen kom enligt henne snabbt till skolan och gjorde sin bedömning – att hotet var så allvarligt att flera polispatruller och helikoptern behövdes i spaningarna. 19-åringen var inte alls i skolan i onsdags.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Uppvaktade. Näringsminister Jan-Erik Mattsson och lantrådet Viveka Eriksson tog emot de 900 namnen från Monika Häggblom och Isabel Kvarnfors. Foto: ERKKI SANTAMALA

Aktionsgruppen gav sig inte och höjde rösten för sin sak. Några lugnande svar fick de ändå inte.

–Vi fick inget svar på var de står i frågan, det verkar inte

vara så bråttom att ta något beslut.

Aktionsgruppen som är orolig för exploateringen av naturområdet tänker nu fortsätta kämpa och funderar på

vad deras nästa drag ska bli.

–Vi kommer att prova alla vägar som finns, säger Kvarnfors.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

Telefonkatalog med gula sidorna på nätet.

www.nyan.ax

BJÖRKÖ
LAMM

★ lördag 12.12 och
söndag 13.12
kl. 10-15
finns vi i Sjö kvarteret
i Mariehamn.

★ Vi säljer:
LAMM/JULKORV,
RÖKT LAMMSTEK,
SUNDBURGARE,
LAMMFÄRS o.
LAMMSKINN.
Välkomna!
Eva o Anders.

IFK Mariehamns julkalender 2009

Lucka 9: 1034, 2410, 1843, 795, 1977, julsinka 2426
Lucka 10: 14, 822, 2528, 367, 2245, julsinka 555
Lucka 11: 2072, 2002, 919, 47, 2522, radio 1003
Lucka 12: 2340, 1587, 1861, 2427, 1892, presentkort 2469
Lucka 13: 318, 942, 1811, 589, 2813, tårta 415
Lucka 14: 2243, 1718, 838, 642, 965, julsinka 2672
Lucka 15: 994, 548, 2450, 913, 211, julsinka 1499
Lucka 16: 1434, 1770, 1254, 1425, 1548, presentkort 2443

Nu har vi sålt vårt livsverk

Vi vill

tacka alla våra
kunder och leverantörer

för de gångna åren,
samtidigt vill vi önska de nya ägarna
lycka till!

Pirjo och Tor

Vi önskar våra kunder en riktigt

**God Jul och
ett Gott Nytt År**

genom en inbetalning till DUV

REVISA

Berit, Maria, Nora, Sören och Varpu

KÖP EN JULKLAPP

som ger liv till barnen!

God
Jul

Du kan förändra!

1 miljard människor svälter - ge till majs!
1 miljard människor saknar rent vatten - ge till brunnar!
76 miljoner barn går inte i skola - ge till skolbyggnader!

HJÄLP SOM NÅR FRAM!

Inbetalning på konto: 203218 - 21939

Församlingen Ordet - tillstånd 271 K14 - www.afrika.ax

ÅLAND24:S LUCKÖPPNING

Vinnare i lucköppningen
10 december:

Barbro Lindkvist

på Vedhuggsvägen i Mariehamn
har vunnit julgardiner från
Syrrens. Vinsten hämtas
i butiken.

JICKENS JULKALENDER

Lucka 8. Julsinka: 2298, 3091.
Övriga: 889, 1051, 1140, 1408,
1475, 1488, 1749, 2126, 2175,
2327, 2469, 2867, 3108, 3742.
Toppvinst: 2424. **Lucka 9.**
Julsinka: 1176, 1421. Övriga:
149, 511, 699, 1152, 1357, 1589,
1727, 1938, 2488, 2515, 2667,
3347, 3352, 3563. Toppvinst:
823. **Lucka 10.** Julsinka: 2189,
2726. Övriga: 585, 587, 707,
1191, 1378, 2182, 2251, 2303,
2696, 2816, 2929, 2972, 3001,
3779. Toppvinst: 1577.
Lucka 11. Julsinka: 2859, 3310.
Övriga: 85, 214, 248, 768,
1286, 1559, 1627, 1896, 1928,
2249, 2789, 3546, 3565, 3587.
Toppvinst: 543. **Lucka 12.**
Julsinka: 2912, 3590. Övriga:
29, 36, 64, 100, 296, 338, 370,
1327, 1344, 1428, 1651, 2327,
2990, 3531. Toppvinst: 2706.

DUV

DUV:s julkalender- lotteri 2009

	1:a	2:a	3:e
1.12.	968	535	365
2.12.	512	750	129
3.12.	158	722	38
4.12.	1233	117	210
5.12.	1408	704	258
6.12.	897	1335	575
7.12.	827	174	149
8.12.	810	353	827
9.12.	1321	1417	184
10.10.	886	400	1498
11.12.	11	289	89
12.12.	51	160	573
13.12.	513	487	822
14.12.	1131	250	1149
15.12.	929	1130	483
16.12.	764	472	377
17.12.	1364	174	1235
18.12.	34	921	252
19.12.	1429	598	127
20.12.	211	664	1145
21.12.	324	88	137
22.12.	831	1393	52
23.12.	1006	434	1351
24.12.	468	704	672

Vinsterna kan avhämtas
från den
14.12.09 - 28.1.10
från DUV:s kansli,
Skarpansvägen 30,
kl 9 - 15
tel. 527371, 527372.
Kansliet är jultängt
21.12.09 - 3.1.2010

*Vi önskar Er alla
God Jul &
Gott Nytt År!*

Hallå där...

Foto: STEFAN ÖHBERG

Hallå där Örjan Eriksson,
vd på Bygg ab som är hu-
vudentreprenör bakom det
nya underjordiska Mira-
margaraget i Mariehamn,
och som enligt planerna
skulle vara klara med
bygget innan lucia den 13
december.

Har ni lyckats hålla tids- planen?

–Vi lämnade över tre veckor i
förtid till och med. Vi beräkna-
de egentligen att vara klara sista
veckan i december. Det har gått
helt enligt planerna och jag tror
alla är nöjda och besiktningen i
veckan gick bra.

När blir det invigning?

–Det skulle invigas 16 decem-
ber men jag har hört viskas att
det öppnas redan i helgen. Jag
har fått dubbla budskap så jag
vet inte. Men det skulle i alla
fall vara officiell bandklippning
klockan 17 på onsdag.

Vem får klippa bandet?

–Tekniska nämndens ordföran-
de **Kai Söderlund** håller i det,
men vem som klipper det vet
jag inte.

Arkitekterna bakom bygget
är **Conny Sjölund** och **Jan Ro-
senqvist** på SAT Arkitektbyrå.
En av arkitekterna ringde nylig-
en upp Örjan och sade att han
inte var bjuden till invigningen.

–Då är du i gott sällskap då
inte jag heller har fått någon,
sade jag, säger Örjan.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Solgården firar 5 år

■Servicehuset Solgården i Eck-
erö Storby högtidlighåller sitt 5-
årsjubileum en liten festlighet
för boende, anhängare, personal
och kommuninvånare.

Det berättar kommundirek-
tör **Jörgen Lundqvist** i ett press-
meddelandet.

Firandet sker på lördag den 12
december mellan klockan 13-16.
I jubileumsprogrammet ingår
högtidstal, körsång och Folkhåls-
sans motionsdansare.(ab)

Varmaste årtiondet

■Det pågående årtiondet är
det varmaste som uppmäts,
sade chefen för Meteorologiska
världsorganisationen (WMO)
på FN:s klimatomöte på tisdag-
en.

–Årtiondet 2000–2009 kom-
mer med högsta sannolikhet att
vara det varmaste som uppmäts,
varmare än 1990-talet, som i sin
tur var varmare än 1980-talet,
sade WMO:s generalsekreterare
Michel Jarraud vid en press-
konferens.

Enligt Jarraud kommer 2009
troligen att rankas som det
femte varmaste året sedan nog-
granna tillförlitliga mätningar
inleddes år 1850. (FNB)

Gnistrande helger

Boka årets julfest på
HavsVidden. Njut av vårt
julbord där traditionella
rätter möter åländska
specialiteter. Julbordet
serveras 27.11 - 20.12. Vill
ni njuta lite extra stannar
ni kvar över natten. När
det är dags att dra sig
tillbaka till rummet väntar
nybäddade sängar och på
morgonen står vår härliga
frukostbuffé uppdukad.

Julbord 45 €
inkl. glögg och kaffe.
Barn till och med
15 år betalar 1 €/år.

Julbordsweekend 125 €
inkl. eftermiddagskaffe med
hembakade godsaker, fri
tillgång till pool och bastu,
julbord inkl. glögg och kaffe,
logi i "Rum för två" och
frukostbuffé.

Boka bord på tel 49 408.

HavsVidden
Åland

www.havsvidden.com

Vi firar 1-15 år

Ville Carlsson i Göteborg fyl-
ler 4 år idag den 11 december.
Han gratuleras av farmor, Jo-
sefine och Fredrik.

Max Kagg i Mariehamn fyller
6 år på söndag den 13 decem-
ber. Han gratuleras av mam-
ma, pappa, storebror samt
far- och morföräldrar.

KULTURFÖRENINGEN KATRINA

Inkommande
söndag kl.15.00
håller Kulturför-
eningen Katrina

en liten konsert i i samband med
höstmötet i Medishuset. År 2010 är det
Chopinår. Då har det förlutit 200 år
sedan Frederic Chopin föddes i en liten
by utanför Warschava i Polen. Chopin
levde i landsflykt hela sitt konstnärsliv
och han längtade ständigt tillbaka till
Polen. Hans musik är full av denna
längtan och hans pianostycken är
förankrade i polska folkmusikformer
som mazurkor, valser och polonäser.
Henryk Gwardak spelar och program-
met består av en vals, en nocturne och
en polonäs. Polonäs i a-dur opus 53
kallas den heroiska vilket man lätt kan
förstå när man lyssnar till detta verk
som kräver en hel del virtuositet av
pianisten. Alla är hjärtligt välkomna att
lyssna till levande musik över en kopp
eftermiddagskaffe.

100 ord
från din förening
redaktion@nyan.aland.fi

En tanke för dagen

Det finns flera legender
om Lucia. I en av
dem berättas att Lu-
cias kristna vänner gömde
sig under förföljelsetiden
i katakombernas gångar.
Där var det mycket mörkt.
Lucia vågade sig ut ur göm-
stället i skydd av mörkret.
Hennes händer var fulla av
mat. För att kunna se fäste
hon ljus på huvudet. Det
är därifrån vi har fått vår
Lucia med ljus på huvudet.
Hon har ofta kaffe och lus-
sebullar med sig.

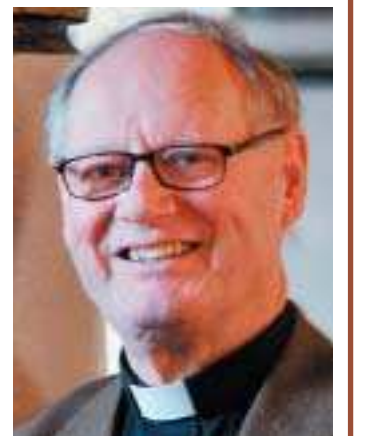
Vad vi vet om henne med
stor säkerhet är att Lucia
dog martyrdöden troligen
13 december år 304 under
kejsar Diocletianus förföl-
jelse av de kristna. Lucida-
gen är en ljusfest mitt i den
mörkaste månaden.

Lucia var en djupt tro-
ende kristen. Som sådan
visste hon att hon själv inte
var ljuset men det inre ljus
hon fått av Ljusets Herre
hade hon fått som uppgift

att föra vidare. Hon är
bland annat de blindas,
sjuksköterskornas och
chaufförernas skyddshel-
gon.

Hon vittnade om Honom
som sade: " Jag är världens
ljus. Den som följer mig
skall inte vandra i mörkret
utan ha livets ljus".

Joh.8:12

KARL-ERIK NYLUND

Nina Smeds
Epost: nina.smeds@nyan.ax
Telefon: 528 406

Varför åker lucia i en snäcka?

Rymlig. I snäckvagnen finns gott om plats för lucia och hennes tärnor. Här åker lucia 2008 Majken Karlström och hennes tärnor. Foto: ANDREAS DIENERT

Den åländska lucian åker i sin snäcka varje år. Det är en gammal tradition, men var kommer traditionen ifrån?

Idag plockas snäckan som lucia sitter i under luciatåget fram igen. Men på Nyan blev vi nyfikna på varför lucia åker i just en snäcka.

Den nuvarande snäckan är den andra i ordningen berättar **Clary Åkerfelt**, tidigare luciamamma.

År 1987 togs den nya snäckan i bruk.

–När den första snäckan togs i bruk vet jag inte, säger Clary, som har minnen från sin egen barndom när lucia satt i sin snäcka.

Men hon minns att den första kläddes av en möbeltapetserare som hette **Hermansson** och hade verksamhet i Mariehamn.

När den gick sönder var det några års uppehåll när lucia inte satt i en snäcka, men 1987 fick Åland yrkesskola i uppdrag att snickra ihop en ny. Den senaste klädseln på snäckan är gjord av Jans Allstopp i Kvarnbo.

Vagnen dras av hästar eller traktor.

Tradition från Stockholm?

Clary Åkerfelt tror att traditionen med snäckan kan ha kommit från Stockholm, där **Åke Bamberg** i tiderna fick idén till en Ålands lucia. När lucia inte satt i sin snäcka under några år när den första snäckan gått sönder begärde allmänheten att hon skulle få en ny snäcka. Men någon särskild symbolik tror Clary Åkerfelt inte att det ligger i snäckan.

Även Finlands lucia sitter i en snäcka, men det kan bero på att Finlands lucia inspirerades av det åländska luciafirandet.

När lucia drog genom stan ifjol hörde Nyans reporter en rikssvensk åskådare fråga varför lucia sitter i en snäcka och en ålänning som svarade att det är tradition. Är det så?

Om någon av våra läsare kan sprida ljus över snäckans ursprung kan ni ta kontakt med undertecknad.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 451

Dekorativ. Lucia 2005 Julia Olofsson vinkar snyggt från sin snäckliknande vagn. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

534 personer gav blod

■Blodbussen var vid Röda kors-gården i Mariehamn tre dagar den här veckan. **Paula Hellemaa**, förman för den mobila blodtjänsten, meddelar att det totala antalet anmälda blodgivare den här gången var 534 personer.

Av dessa var 25 personer nya blodgivare. Det totala antalet blodpåsar uppgick till 470 stycken.

Nästa gång, blodbussen kommer till Åland är 30 mars-1 april. (mt)

Skolmaten

Vecka 51, 14-18.12

Godby

Måndag: Skinkfrestelse, rödbetor och sallad.

Tisdag: Kycklingpasta låda och sallad.

Onsdag: Jullunch.

Torsdag: Julfest.

Fredag: Rester + risgrynsgröt.

Kyrkby och Vikingaåsen

Måndag: Korvstroganoff, potatis och sallad.

Tisdag: Teriakilax, kallsås, potatis och sallad.

Onsdag: Vikingaåsen julbord/KHS risgrynsgröt.

Torsdag: Vikingaåsen risgrynsgröt/KHS julbord.

Fredag: Krämig räksoppa, mjukt bröd och pålägg.

Mariehamns stads grundskolor

Julmat samt julfestvecka. Varje skola har sin egen matlista.

TACK

Vårt varma Tack till alla som hedrat minnet av vår käre

Måns Mattsson

Tack också till onkologen och hemsjukvården för omsorgsfull vård.

Margareta, Ann, Åsa o. Pär m. familjer

DÖDA

Leo Häggblom

avsomnade stilla den 27 november 2009 under sitt 95 levnadsår

*Stilla kom ängeln och log
Viskade ömt, nu är det nog
Tog Dig varligt vid handen
och löste de jordiska banden.*

**Dotter och måg
Barnbarn
Syskon
Släkt**

Jordfästningen äger rum i Hammarlands kyrka tisdag 29.12 kl. 13.00.

Efter akten inbjudes till minnesstund i Catharinagården

Varmt tack till personalen på De Gamlas Hem, Grannas för god omvårdnad.

Kom ihåg

■ **Ahveniset:** Hei kaikki lapset ja aikuiset! Lauantaina 12.12. on vuorossa piparkakkujen leivontaa St. Mårtensgårdenin alakerrassa kello 13-16. Mukaan tarvitsen oman kaulimen ja piparimuotit. Ilmoittautumiset tarjalle, puh. 050 328 0584. Hej alla barn och vuxna! Lördag 12.12 bakar vi pepparkakor på St. Mårtensgården, nedre våningen, kl 13-16. Ta med egna pepparkaksformer och kavel. Anmälningar till Tarja, tel 0503280584.

■ **Eckerö pensionärsförening:** Anmälningar till julmiddagen i hotell Elvira fredag 18.12 kl 16.00 emottages före den 16.12 av Tage 38484 eller Christina 38559. Julklapp medtages.

■ **Godby Rotaryklubb:** Träff söndag 13.12 kl 19.00 i Finströms kyrka, Luciakröning.

■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Vandring tillsammans med Natur och Miljö på Stornäset i Kastelholm söndag 13.12. Samäkning från Agenda 21 kontoret, Norragatan 13 kl. 11.00. Cirka 2 timmars vandring, tag fika med.

■ **IMS-Åland:** Månadsmöte/gruppmeditation lördag 12.12 kl 19.00 ÅHAS kansli samlingslokaler, Storgatan 14, Mariehamn.

Nyan rättar

■Ett nytt utbildningsvalideringssystem beräknas vara klart till 2012. Nya Åland skrev i går om utvärderingen av utbildning i samband med att landskapsregeringen gav halvtidsrapport.

Positionslistan

BIRKA CARGO AB LTD

Baltic Excellent: Braviken 14.12, Hallstavik 15.12, Chatham 19.12, Braviken 23.12.

Birka Exporter: I trafik Le Havre - Portsmouth .

Birka Transporter: Lybeck 11.12, Braviken 17.12, Hallstavik 18.12, Amsterdam 21.12.

Birka Shipper: Tarragona 11.12, Fos 12.12, El Khoms 16.12, Marsa El Brega 17.12, Piraeus 19.12.

Birka Carrier: Antwerpen 11.12, Helsingfors 14.12, Kotka 16.12, Bilbao 22.12.

Birka Express: Helsingfors 11.12, Bilbao 15.12, Antwerpen 18.12.

Birka Trader: Amsterdam 11.12, Helsingfors 14.12, Raumo 15.12, Hull 19.12.

GODBY SHIPPING

Link Star: Mariehamn t.o.m. 31.12.

Midas: Gdynia 14.12, Kotka 16.12, Raumo 18.12, Gdynia 21.12, Rostock 22.12, Hull 26.12, Raumo 31.12, Gdynia 4.1.

Mimer: Amsterdam 14.12, Rouen 16.12, Raumo 22.12, Gdynia 25.12, Rouen 29.12, Raumo 5.1, Kotka 7.1.

Miranda: Kotka 14.12, Antwerpen 21.12, Amsterdam 22.12, London 31.12, Kotka 29.12, Rostock 2.1, Antwerpen 4.1, London 5.1.

Misana: Kotka 11.12, Raumo 15.12, Rostock 19.12, Antwerpen 21.12, Ferrol 22.12, Santander 23.12, Kotka 31.12, Raumo 6.1, Ferrol 13.1, Santander 14.1.

Misida: Santander 11.12, Kotka 18.12, Raumo 20.12, Ferrol 29.12, Santander

30.12, Kotka 7.1, Raumo 12.1.

Mistral: Rostock 12.12, Hull 14.12, London 15.12, Kotka 21.12, Rostock 25.12, Antwerpen 28.12, Amsterdam 29.12, London 30.12, Kotka 4.1, Rostock 9.1, Antwerpen 12.1, London 13.1.

RETTIG GROUP LTD BORE

Auto Baltic: Santander 14.12.

Auto Bank: Gdynia 14.12.

Auto Bay: Zeebrugge 14.12.

Borden: Upplagd i Åbo.

Bravaden: Gdynia 15.12.

Estraden: Harwich 14.12.

Fingard: Upplagd i Åbo.

Klenoden: Mäntyluoto 14.12.

Najaden: Amsterdam 14.12.

Nedgard: Tallinn 14.12.

Nordgard: Grangemouth 14.12.

Norking: I trafik Zeebrugge/Tilbury.

Norqueen: I trafik Zeebrugge/Tilbury.

Norsky: I trafik Zeebrugge/Teesport.

Norstream: I trafik Zeebrugge/Teesport.

En välvillig
julhälsning:
Julkortet med det
Röda Korset

Ett steg närmare nytt privat äldreboende

Fastighetsaffärerna för oktober månad har offentliggjorts. Största affären är Ålands bygg fastighet Ab:s köp av ett k-märkt bostadshus på Östra Esplanadgatan. Fastigheten blir en del av det privata äldreboende som är under planering.

–Det blir fyra lägenheter i huset, berättar Erik Sundblom vid Ålands bygg.

Brändö

Fastighet: Tillskottsområde, 990 m², Brändö.

Säljare: Ritva Elisabeth Karlsson.

Köpare: Stefan Ingvar Sverker Nordman.

Pris: 990 euro.

Fastighet: Tillskottsområde, 4.350 m², Brändö.

Säljare: Ritva Elisabeth Karlsson.

Köpare: Margit Forsman.

Pris: 3.750 euro.

Fastighet: Tillskottsområde, 1.250 m², Brändö.

Säljare: Ritva Elisabeth Karlsson.

Köpare: Anita Ingegerd Hällström-Sanström.

Pris: 1.250 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde som gränsar till hav, 3.20 ha, Jurmo.

Säljare: Sonja Ingegerd Malm.

Köpare: Tapio Antero Rantanen.

Pris: 30.000 euro.

Finström

Fastighet: Tomt med bostadshus, 16.82 m², Godby.

Säljare: Einar Lars-Erik Björkman och Kristina Viola Björkman.

Köpare: Udso Silver och Ainas Silli.

Pris: 120.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 1.760 m², Svartsmara.

Säljare: Peter Joakim Lindström.

Köpare: Tony Christian Kjell Jansson.

Pris: 70.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 1.360 m², Godby.

Säljare: Anders byggare på Åland.

Köpare: Emy Lili-Ann Söderlund.

Pris: 214.900 euro.

Föglö

Fastighet: Tomt för bostadshus, 1.456 m², Degerby.

Säljare: Föglö kommun.

Köpare: Vjaceslavs Voroncovs och Kaire Udso.

Pris: 4.368 euro.

Hammarland

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde med bostads- och ekonomibyggnad, 54.23 ha, Torp.

Säljare: Johan Albin Valter Mattsson.

267.000 euro. Tom Helsing och Sanna Mari Pasanen säljer tomt och bostadshus på Källarvägen 22 i Sviby till Oscar och Elina Lindfors för 267.000 euro.

Foto: JONAS EDSVIK

Köpare: Cecilia Jansson.

Pris: 355.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 1.650 m², Lillbolstad.

Säljare: Pamela Ann-Catrin Westerlund.

Köpare: Leif Ove Blomqvist.

Pris: 70.000 euro.

Jomala

Fastighet: Tomt för bostadshus, 1.205 m², Ingby.

Säljare: Jomala kommun.

Köpare: Arvi Lepik.

Pris: 5.061 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 1.765 m², Överby.

Säljare: Sophia Marika Ålund.

Köpare: Kurt Jonny Jäderholm.

Pris: 65.000 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 1.162 m², Sviby.

Säljare: Fastighetsaktiebolaget Norra Bergshöjden.

Köpare: Katrina Margita Böling och Niklas Jan Peter Böling.

Pris: 26.726 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 1.980 m², Möckelby.

Säljare: Robert Henry Christian Höglund.

Köpare: Tor Henry Höglund.

Pris: 17.000 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 5.320 m², Önningeby.

Säljare: Johan Roy Karlsson.

Köpare: Eva Marie Sjöblom och Kurt Göte Sjöblom.

Pris: 26.600 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 1.448 m², Sviby.

Säljare: Rosario Brancato och Erika Brancato.

Köpare: Björn Ekblom och Gölsöm Ekblom.

Pris: 248.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 2.500 m², Sviby.

Säljare: Sanna Mari Pasanen och Tom Jarl Helsing.

Köpare: Astrid Elina Lindfors och Per Oscar Lindfors.

Pris: 267.000 euro.

Fastighet: Tomt med affärs-

och industribyggnad, 6.220 m², Torp.

Säljare: Roland Roger Karlsson.

Köpare: Roland Roger Karlsson.

Pris: 32.177 euro.

Kökar

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 2.12 ha, Finnö.

Säljare: Inger Anette Bodmark.

Köpare: Bengt Ture Sigvard Brunström.

Pris: 4.000 euro.

Fastighet: Mark, Finnö.

Säljare: Bengt Ture Sigvard Brunström.

Köpare: Karl Sune Jansson.

Pris: 500 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 1.30 ha, Finnö.

Säljare: Karl Sune Jansson.

Köpare: Bengt Ture Sigvard Brunström.

Pris: 12.000 euro.

Lemland

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 3.90 ha, Rörstorp.

Säljare: Anders Mårten Gripenberg.

Köpare: Lumparlands Kross & Grus Ab.

Pris: 35.000 euro.

Lumparland

Fastighet: Tomt med bostadshus, 3.990 m², Lumpo.

Säljare: K-G Jansén Ab.

Köpare: Britten Lena Ingegerd Andersson och Arne Jan-Erik Andersson.

Pris: 70.000 euro.

Mariehamn

Fastighet: Tomt med bostadshus, 918 m², Åsvägen 19t.

Säljare: Marita Elisabeth Eriksson och Roy Holger Ragnvald Eriksson.

Köpare: Uwe Zbigniew Witold Koslowski.

Pris: 148.000 euro.

Fastighet: Tomt med fritids- och ekonomibyggnad, 622 m², Lökskärsvägen.

Säljare: Hans Björkwall.

Köpare: Kim Björkwall och Christian Björkwall.

Pris: 43.300 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Tomt för bostads-

hus, 558 m², Granvägen 43.

Säljare: Venla Kaarina Jansson och Lenita Viveka Ny-

lund.

Köpare: Sari-Tanja Tuulikki Gustavsson och Thorvald Erik Jansson.

Pris: 112.500 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 950 m², Villanvägen 7.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Anneli Sandelin och Ulf Sandelin.

Pris: 16.984 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, Tallvägen 18.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Mona Elmvik.

Pris: 12.381 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 843 m², Högbäckagatan 1.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Christer Gustafsson.

Pris: 12.061 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 928 m², Högbäckagatan 21.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Susanne Vävare.

Pris: 12.949 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 1.586 m², Storängen.

Säljare: Leo Lennart Lönnqvist.

Köpare: Ålands Bygg Fastighet Ab.

Pris: 468.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 638 m², Badhusg. 23.

Säljare: Marie Linnea Kalm och Björn Karl Ingvar Kalm.

Köpare: Maria Palmqvist och Niklas Möller.

Pris: 240.000 euro

Fastighet: Tomt med bostadshus, 892 m², Östernäsvägen 28 B.

Säljare: Maria Gustavsson och Lars Luoma.

Köpare: Bostads Ab Lassebacken i Mariehamn.

Pris: 55.500 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 896 m², Högbäckagatan 15.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Seidi Vailet Elise Johansson och Algot Johannes Hugo Johansson.

Pris: 12.502 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 818 m², Högbäckagatan 11.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Ulla Maria Lindqvist.

Pris: 11.843 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 648 m², Riäkersgränd 17.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Jan-Erik Alfons Bertil Gyllendahl och Gretel Marianne Gyllendahl.

Pris: 11.014 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader in-

Fastighet: Tomt för bostads-

Dyraste affären. Ålands bygg fastighet Ab köpte Lenfö- för 468.000 euro. Fastigheten kommer att vara en del av det nya

Stadshus. Maria Palmqvist och Niklas Möller har köpt ett hus

hus, befintliga byggnader ingår ej, 695 m², Kvastgränd 7.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare:Carita Helene Sundman och Björn Hilding Svante Törnvall.

Pris: 10.258 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 648 m², Riäkersgränd 17.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Jan-Erik Alfons Bertil Gyllendahl och Gretel Marianne Gyllendahl.

Pris: 11.014 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 697 m², Grisslegränd 5.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Sven Börje Sigvard Nordberg och Gundis Birgitta Gunnevi Nordberg.

Pris: 12.124 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 740 m², Lakvägen 1.

går ej, 700 m², Klövergränd 2.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Fredrik Magne Eriksson och Birgitta Marita Eriksson.

Pris: 10.798 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 697 m², Grisslegränd 5.

Säljare: Mariehamns stad.

Köpare: Sven Börje Sigvard Nordberg och Gundis Birgitta Gunnevi Nordberg.

Pris: 12.124 euro. Inlöst arrendetomt.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 740 m², Lakvägen 1.

nart Lönnqvists k-märkta bostadshus på Östra Esplanadgatan privata äldreboendet. Foto: JONAS EDSVIK

på Badhusgatan 23 av Marie och Björn Kalm. Pris 240.000 euro. Foto: JONAS EDSVIK

Säljare: Majvor Lisbeth Maria Westerlund och Dick Edvard Jansson.

Köpare: Mona Himmelroos och Kari-Mikael Verho.
Pris: 215.600 euro.

Saltvik

Fastighet: Tomt med bostadshus, 2.200 m², Ödkarby.
Säljare: Karl Edvard Karlsson, Gerd Alice Österlund och Jan Robert Mattsson.
Köpare: Per Håkan Emretsson och Margareta Emretsson.
Pris: 70.000 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 0.90 ha, Haga.
Säljare: Börje Vilhelm Karlberg.

Köpare: Mikael Bror-Erik Mattsson.
Pris: 10.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 7.500 m², Ovanåker.
Säljare: Bo Peter Lindström och Diana Elisabeth Lindström.
Köpare: Chere Hisham Adel Derwich Assali och Tina Helena Johanna Lindqvist.
Pris: 235.000 euro.

Sund

Fastighet: Tomt för bostadshus, 2.550 m², Bomarsund.
Säljare: Sunds kommun.
Köpare: Paula Regina Laine.
Pris: 15.282 euro.

Ta ut kontanter från banken i tid

Strejken stänger många kontor

Mer än hälften av Ålands bankkontor stänger på måndag till följd av bankstrejken. Samtidigt uppmanas kunder att ta ut kontanter före måndagen måndag då det finns en risk att systemet slutar fungera.

Ålandsbanken stänger tio av sina 18 kontor under bankstrejkens tre dagar, med start på måndag.

Bankdirektör **Birgitta Dahlén** säger att internetserVICen, bankautomaterna, kortbetalningar och samtliga utbetalningar ska fungera normalt, men råder också kunder sköta sina bankärenden innan strejken.

–Vi planerar att allt ska fungera som vanligt men det kan alltid hända något oförutsett, och då är det bra att vara förberedd.

Ta ut kontanter

Under måndag, tisdag och onsdag är det även mörkt innanför tre av Andelsbankens fem Ålandskontor. Kontoret i Mariehamn och ombudskontoret i Kumlinge är de två som håller öppet.

Håkan Clemes, vd för Andelsbanken, råder kunder att ta ut kontanter före måndagen.

–Så vitt vi vet kommer tekniken fungera, men man kan inte garantera att det uppstår störningar. Då kommer uttagsautomater och internet inte att fungera.

Nordeas två kontor på

Tre dagar stängt. Nordea stänger sina två Ålandskontor på måndag när bankstrejken drar igång. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Åland, i Mariehamn och i Godby, får hålla stängt. Med 33 anställda går ungefär hälften i strejk.

–Vi är beroende av den centrala enheten i Helsingfors vilket gör att vi inte kan garantera att allt är online. Men bankautomaterna är tillgängliga och nätet ska fungera så länge det inte blir störningar, säger **Bo Helenius**, chef för Nordeas privatkundssektor i Mariehamn.

Påverkas?

Lappobankens chef **Torsten Nordberg** svarar att han inte ännu vet om strejken påverkar bankens öppettider och tjänster.

–På måndag har vi garanterat stängt, som vanligt. Hur det blir på tisdag och onsdag kan jag inte svara på. Det får vi se då.

Ålandsbanken

Håller öppet: Citykontoret i Mariehamn och kontoren i Godby, Hammarland, Föglö, Sottunga, Kumlinge, Brändö, Strandnäs (öppnar igen efter nyrenovering).

Stänger: Kontoren i Eckerö, Geta, Kyrkoby, Kvarnbo, Västerås, Lemland, Kökar, Kroklund, Sittkoff och Vårdö.

Andelsbanken

Håller öppet: Kontoren i Mariehamn och Kumlinge.
Stänger: Kontoren i Godby, Lumparland och Föglö.

Nordea

Stänger: Kontoren i Mariehamn och Godby.

Lappobanken

Om bankens öppettider påverkas av strejken är ännu osäkert.

Bankens telefonjour är öppen samtliga fem vardagar. Större kontantuttag menar Nordberg troligtvis inte är nödvändigt.

–Så länge systemet fungerar vilket jag tror det gör. Fungerar riksnätet så fungerar vi.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Motstånd mot vinsippande i parken

LAGTINGET. Picknick med vin och en skål på nyårs-afton måste vara tillåtet, tycker bland andra **Johan Ehn (FS)**. **Åke Mattsson (Lib)** hör till motståndarna: –Ålänningarna får nog i sig tillräckligt med sprit utan att de måste dricka på allmän plats.

I landskapsregeringens förslag till ny ordningslag finns en öppning till att man, så länge alkoholintaget inte stör andra, ska få dricka alkohol i parker och andra jämförbara ställen. Ett enigt lagutskott vill däremot gå in för en strängare linje och föreslår ett förbud.

–I allmänhetens intresse ska man ha en restriktiv hållning när det gäller alkohol på offentliga platser, säger utskottsordförande **Olof Erland (Lib)**.

Annan åsikt

Det finns redan ett allmänt förbud mot att supa på allmänna platser, säger **Johan Ehn (FS)**. Om någon sedan vill sitta ner i en park, äta en bit mat och dricka ett glas vin borde det vara tillåtet, anser han.

–Jag tror att människor klarar av att göra bedömningen huruvida man ska dricka eller inte dricka.

Också **Gun-Mari Lindholm (Ob)** menar att landskapsregeringens förslag är bättre. Lindholm tycker att det är inkonsekvent att

Säger nej. –Det vore bra om vi markerar för de unga att vuxna kan fira utan sprit, tycker Åke Mattsson (Lib).

i vissa fall ha en strängare lagstiftning medan man på andra allmänna platser får dricka alkohol.

–På fotbollsmatcher, kulturevenemang och teatrar har man ofta möjlighet att konsumera sprit.

Det är en sträng reglering kring alkoholförsäljning på idrottsevenemang och områdena är övervakade med ordningsmän, påpekade **Harry Jansson (C)**.

–Man ska inte blanda ihop det här.

Han är för en restriktiv hållning i frågan.

–Det här är en linje som Mariehamns stad redan har i sin ordningsstadga.

Barbro Sundback (S) och **Åke Mattsson (Lib)** var de som starkast argumenterade för ett förbud. Också **Mika Nordberg (Ob)** uttalade sig för strängare lagstiftning.

Det finska drickandet är förödande för nationen, säger Sundback. Att normalisera alkoholbeteendet är inget att sträva efter.

–Med den finska lagstiftningen legitimerar man ju offentligt drickande.

–Det tycks vara oerhört angeläget att man ska dricka alkohol i tid och otid. Det är bra om vi politiskt markerar för de unga att det är okej att man är utan sprit på något ställe. Med taxfree är vi redan omflutna

Säger ja. –Att dricka ett glas vin i en park måste vara tillåtet, tycker Johan Ehn (FS).

av sprit i många sammanhang, sade Mattsson.

Anders Eriksson (ÅF) säger att alla i lagtinget vill arbeta för att ungdomarna ska dricka mindre.

–Men jag undrar om ett förbud, då man gör det så spännande som möjligt, är det rätta sättet.

Johan Ehn ville remittera ärendet till stora utskottet och fick stöd av en tredjedel av lagtinget. Utskottet kommer därför att se närmare på lagförslaget.

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”När vintern fram till din fönsterkarm/som en vitklädd giljare träder,/dröm en dröm som kan hålla dig varm/där inom väggarnas bräder.

ERIK AXEL KARLFELDT, 1864-1931, ur Serenad.

Trollen kommer i luciatider

Rädda att sista flugan slocknar. Trollmor (Erika Ståhlman, den ena av två vuxna på scen) är upprörd eftersom det kan bli en mörk jul i trollgrottan. Den sista eldflugan, som trollen samlade i somras, är nära att slockna. Trollbarnen ger sig ut på jakt efter något lysande i skogen. Det är upptakten till berättelsen i Väntan på Lucia.

PREMIÄR. Många känner till konstnären John Bauers illustrerade trollfigurer. Men levande troll är ändå snäppet bättre.

Ett fantasifullt sagolandskap dök upp i och med premiären av musikteatern Väntan på Lucia igår kväll. Totalt stod tolv personer på scen inne på S:t Mårtensgården, varav endast två är vuxna, och gestaltade skogen och dess troll, människornas prinsessa (Erica Jansson), fåglar, natt, snöfall och så ljuset i mörkret; Lucia (Lena Janson).

I en något mer än halvfull sal bjöds publiken på många gånger mycket vacker sång varvat med snabba repliker. Handlingen går kort ut på att trollbarnen (Emilia Virta, Erik Lönnngren, Julia Jans-

MUSIKTEATERN VÄNTAN PÅ LUCIA

Medverkande är **Emilia Virta, Erik Lönnngren, Julia Jansson, Erika Ståhlman, Erica Jansson, Amanda Nordas, Lena Janson, Elisa Gustafsson, Ebba Lönnngren, Matilda Mattsson, Malin Saine** och **Matilda Svenblad.**

son) letar efter ljus för att lysa upp deras vintermörker i grottan, då deras eldfluga håller på att slockna.

Då de beger sig ut i skogen stöter de på en levande skog då en glittrande prinsessa dyker upp. När prinsessan berättar för trollbarnen att lucia är på väg så fort djuren sover och snön faller ner, väntar de med

spänning. Men innan lucia kommer dyker det ensamma, läskiga sumptrollet Gorga (Amanda Nordas) upp och knycker någon ...

Teatern är cirka en timme lång och bäddar för julstämning. Några premiärnervver gick inte heller att märka av från de medverkande, som stundom livligt, stundom lugnt spelade ut. En fin saga skriven av manusförfattaren **Julia Westerberg**, med musikarrangemang av **Anders Laine.**

Väntan på Lucia visas även ikväll och på lördag kväll klockan sju, samma plats.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Prinsessa såklart. Som i alla riktiga sagor får det gärna dyka upp en prinsessa. Så gör det också i Väntan på Lucia. Prinsessan Solstråle spelas av Erica Jansson.

Musikpris till Anna Randelin

Anna Randelin, ung musikutövare, har fått motta Lions Club Mariehamns årliga musikantstipendium.

Prisutdelningen skedde i onsdags och det var nu sjunde gången som klubben delade ut priset som tillkom på initiativ av klubbmedlemmen **Lasse Sundblom.** Utöver stipendiet på 500 euro fick Anna Randelin också ta emot vandringspriset ”Rafael Quarnströms Lejongaffel” som uppkallats efter denna musikanten och klubbmed-

lemmen **Rafel Quarnström.**

Anna Randelin får Lionsstipendiet för att hon är en duktig musikant på sina huvudinstrument oboe och piano.

–Hon uppvisar stor iver och glädje i sitt musicerande och uppträder ofta ideellt på olika institutioner, heter det i motiveringen.

Det konstateras att hon själv ordnat höstterminens praktikplats (praovecka) på Konserthuset i Stockholm med Kungliga filharmoniska orkestern och med orkesterns ledande oboist som handledare. (jk)

Stipendium. Anna Randelin har fått Lions musikstipendium och Rafael Quarströms Lejongaffel. Till höger Lasse Sundblom.

Foto: LASSE FREDRIKSSON

Åländska inslag i Lokal-tv-fönstret

i finlandssvenska FST5 blir det på lördag. Då visas ett inslag om Ålandica, om projektet, behovet, de kritiska rösterna och hur huset kom till. Inslaget är gjort av TV Åland.

Även inslag från Åland 24 är aktuella i Lokal-tv-fönstret, som bjuder på lokalt producerade inslag från hela Svenskfinland. Nu på lördag sänds Åland 24-programmet om en bussafari och lördagen den 19 december blir det ett inslag om de åländska marthorna. □

Sopranen Thérèse Karlsson

ger julkonsert tillsammans med tenoren **Karl Rombo** och organisten **Mathias Kjellgren**, från Sverige i kväll, fredag, kl. 19.30 i Vårdö kyrka. Traditionella sånger, duetter och julstämning utlovas. En del av intäkterna från konserten ges till kyrkans diakonarbete. Karlsson, Rombo och Kjellgren ger också konserten i Jomala kyrka den 27 december. □

Monika Fagerholms ”Glitterscenen”,

med underrubriken ”och flickan hon går i dansen med röda gullband” heter diskuteras i Litteraturföreningens radiobokcirkel i Ålands radio på måndag, den 14 december klockan 10.33, med repris lördagen den 19 december klockan 14.00. I cirkeln deltar som vanligt **Kjell Andersen, Anne-Louise Fogelström, Doris Ingman** och **Leo Löthman.** Monika Fagerholms ”Glitterscenen” är redan nominerad för nordiska rådets litteraturpris och nominerades i går även för Runebergspiset. □

Det blir ”Kristina från Duvemåla” som

återinviger Svenska Teatern i Helsingfors år 2012, efter teaterns stora ombyggnad. Musikalens upphovsmän, **Benny Andeersson** och **Björn Ulvaeus**, i onsdags. Vid en välbesökt presskonferens skrev de under kontraktet tillsammans med teaterchef **Johan Storgård.** För dryga fem år sedan togs de första stegen med målsättningen att få uppföra Kristina från Duvemåla på Svenska Teatern. Musikalen blir det största Svenska Teatern hittills har producerat. Svenska Teaterns produktionsbolag får rätten att representera musikalen i Finland på landets två språk samt i Ryssland, Polen, Lettland, Estland och Litauen på respektive lands inhemska språk. □

En målning av Rembrandt

har sålts till rekordpris på auktion i London, rapporterar FNB.

Tavlan, från 1658, såldes för drygt 22 miljoner euro på auktionshuset Christie's. Det är den största summa som någonsin betalats för en Rembrandt. □

En myrslok med självförtroende

”Artur är bäst”.

Ny bok av Pernilla Lindroos och Lasse Sundblom: LMA-konsult Ab 2009. Illustrerad.

Litteratur

Om man inte provat något kan man inte veta att man inte kan det. Ungefär så resonerar myrsloken Artur när han ger sig i kast med det mesta. Han utgår från att han är bäst.

–Det är sånt som jag bara vet, svarar Artur när han hävdar att han är bäst på spelet Guitar Hero utan att ha provat det tidigare.

Pedagogiskt

Arturs pappa försöker förklara att man inte alltid måste vara bäst och där kan man hålla med. Artur blir nästan odräglig med sin inställning. Men det är kanske där som det pedagogiska kommer in. Man måste få tro att man är bäst tills man är överbevisad. Eller?

Pernilla Lindroos har skapat en intressant figur. Och boken har ett tydligt pedagogiskt budskap. I slutet av boken finns frågor som man kan diskutera tillsammans med sina barn efter att ha läst boken. Det känns lite för mycket som en skolbok, men både Lindroos och Sundblom är lärare till yrket. Frågorna kommer kanske naturligt, men det jag saknar är svaren. Som förälder är man ju inte automatiskt expert på pedagogik. Boken ger en möjlighet

Guitar Hero. Myrsloken Artur ska visa att han är bäst på att spela Guitar Hero, men det går inte så bra och han måste konstatera att han kanske inte är bäst på det ändå. Illustrationen är ur boken.

till att bygga upp självkänslan hos barn med några övningar i samband med frågorna.

Illustrationerna är välgjorda och har många roliga detaljer.

Cd med text och musik

Till boken hör en cd med musik skriven av **Lasse Sundblom**. Texten (av Lindroos) finns i boken så att man kan sjunga med. Sångerna kompletterar berättelsen. På cd:n

finns också berättelsen inläst.

Språket är enkelt och ibland fyndigt. Som till exempel när Artur cyklar omkull. ”Skrämmel och elände. Cykeln gjorde tvärnit med det gjorde inte Artur.”

Myrsloken Artur är ett välkommet nytillskott i den åländska barnboksfaunan.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 451

Aprilbild. ”Vårskymning” kallar Kalle Åström sin kalenderbild för april.

Obscurakalender med årstidsbilder

Fotoklubben Obscura i Mariehamn har utkommit med ”Ålandskalendern” för 2010. Kalendern presenterar bilder tagna av en rad av klubben medlemmar.

Fotoklubben Obscura bildades 1976 och har länge ger sina medlemmar möjlighet

att publicera sig i den årliga kalendern, ”Ålandskalendern”. till utformningen är kalendern traditionellt upplagd med tydliga månadsblad med namnsdagsuppgifter. Till varje uppslag hör en bild som följer årstidsväxlingarna, året både börjar och slutar med snöbilder.

De fotografer som medverkar i årets kalender är: **Aslög Mattsson, Marita Tikander, Maria Palme, Kalle Åström, Patrik Andersson, Berit Sundman** (två månader), **Frej Edsvik** (två månader), **Lena Wilson-Laajali, Susann Grönlund** och **Rainer Åkerblom**. (jk)

Delbetala!
Skräddarsy din finansiering med Aktivfinans!

Paketpris!
2+3-sits soffa
1565€
(1650€)

3-sits soffa Malta i läder Florida svart el. beige, B 215 cm **945€**. 2-sits soffa, B 162 cm **705€**.
Paketpris! **1565€** (1650€)

UTE I SISTA MINUTEN?

Vi har utvalda möbler med leverans inom 2 veckor!

Soffa med divan
1025€

3-sits soffa Monza med divan i tyg A227 dark grey, B 302 cm **1025€**.

Bäddsoffa med schäslong
945€

Bäddsoffa Ängö i tyg Chicago **945€**.

Fåtölj + fotpall
310€

Fåtölj + fotpall Bonn i läder/PVC svart med underrede i mahogany **310€** Paketpris!

Sittsäck + julpåse på köpet!
69€

Sittsäck Zitzack i polon finns i ett antal färger, inkl. julpåse **69€**

Ge bort ett presentkort i julklapp!

Mariehamn Lövdalsvägen. 018-317 44. Mån-ons 9-17.30. Tor 9-19. Fre 9-17. Lör 10-14. Kampanjpriser gäller under perioden 2/12-20/12 eller så långt lagret räcker och kan ej kombineras med andra erbjudanden. Mer information hittar du på www.mio.se

mio

Vi gör julen billigare!

Ficklampset Maglite
2-pack
Det professionella
ljusskenet

32,75

Fiskars Klyvyxa 1500
+ handvässare
Det långa skaftet ger
extra kraft i hugget

45,40

AVEC KENGÄNKIJÄÄJÄ
SKOTORKARE A-001
310W

36,65

Skotorkare 310W
Avec

SPARhallen

Öppet: vardagar 8-20, lördag och söndag 10-18

Julpysslare. Från vänster Benjamin West, Johannes Lindblad, Leonard Andersson, Oskar Jansson, Ida Jansson, André Häggblom, Emma Pengel, Linus Blomqvist, Ida-Lina Norrgård och Joakim Eker. Foto: PRIVAT

Tomtar och luffarslöjd på pysseldag

Sunds skola förberedde sig för julen genom julpyssel hela onsdagen förra veckan. Eleverna arbetade i åldersblandade grupper och tf föreståndare Peter Holm rapporterar om julstämning. Man lyssnade på julmusik och alla hade tomteluvor.

Eleverna fick prova på luffarslöjd och tillverkade egna juldekorationer. Stjärnor och hjärtan till julgranen, fönster eller blomkrukor var populära bland eleverna. De fick också information om luffarsløjdens ursprung.

Eleverna tillverkade även traditionella garntomtar som kan hängas i julgranen. Servethållare i trä fick eleverna också tillverka och dessutom tova åk 3, 5 och 6 olika figurer i jultema.(ns)

Lilla stjärna där. Från vänster Jessica Häggblom och Selina Parker. Foto: PRIVAT

Tema Fritidsresor på resebyrån 14/12

Måndag 14/12 har vi Fritidsresor-tema på resebyrån. Hämta en rykande färsk katalog och låt dig inspireras av vårens och sommarens resor. Passa på att delta i vår tävling med fina resevinster. Vi har dessutom varit på studieresa till Tunisien och tipsar om landets guldkorn. Välkommen in och prata semester med oss!

Blue Unique – handplockade hotell med personlighet

Varje Blue Unique har en egen historia och ger upplevelser du inte kan få någon annanstans.

Cypern, Forest Park Hotel***

Möt en helt annan sida av soliga Cypern på detta klassiska bergshotell nära vattendrag och pinjeskogar. Kombinera med Hotell Limanaki*** Agia Napa. 3/9, 1 vecka, 2 personer. Från 13.456 SEK (ca 1.346 €)

Splash – hotell med vattenland

Splash finns bara hos Fritidsresor och är prisvärda familjehotell med rejäla utrymmen, där höjdpunkten är det egna vattenlandet med häftiga attraktioner. Allt finns inom hotellet eller i direkt anslutning till boendet.

Turkiet, Pine Bay Holiday Resort****

18/5, 1 vecka, 2 vuxna samt 1 ungdom och 1 barn, all inclusive. Från 30.252 SEK (ca 3.026 €)

Tema Resor – resor till kultur och natur

Peru – indiankulturernas rike

Gör utflykter till guanoöar, besök den vita kolonialstaden Arequipa och ta en båtutture på Titicacasjön. Från inkans Cuzco färdas du till den gömda och begravda staden Machu Picchu. Resans tema är Perus historia, från de tidigaste indiankulturerna till dagens Peru.

9/3, 16 dagar, 2 vuxna. Från 80.196 SEK (ca 8.020 €)

Nu kan du maila in din bokningsförfrågan till oss på www.resebyran.ax

Fri personbil
och resebiljetter
på Eckerö Linjen
när du bokar din
charterresa
hos oss.

Ge bort ett
rese-
presentkort
i julkapp!

ölandsresor
RESEBYRÅ

Äntligen FREDAG

■ TITTES TRÄDGÅRD

■ VIN & MAT

■ KRÖNIKA

■ FRÅGELÅDAN

■ SERIER

■ NÖJE

INGMAR
WIKMAN,
60, PIONJÄR

ÄNTLIGEN FREDAG TIPSAR

Lyssnar på: all sorts partymusik inför julfesten ikväll. Vanilla Ice bland annat kan aldrig slå fel. **För övrigt...**...är det dags att fundera ut årets julklappar till de närmaste, vilket inte är någon lätt uppgift.

James Henderson, mediesäljare.

Lyssnar på just nu...All I Want med Sarah Blasko. **För övrigt:** håller jag tummarna för att ålänningarna Carljohan Listherby och Linus Kullman tar hem en grammis för bästa musikvideo. Det är de värda.

Annika Kullman, reporter.

Lyssnar på: Ella Fitzgeralds skiva Ella Wishes You a Swinging Christmas. Perfekt om du tröttnat på Bjällerklang och Helga natt. **För övrigt...**...stojar jag loss på Nyans julfest i kväll. Jag älskar julfester!

Tanja Lönnqvist, reporter

Lyssnar på: bra julmusik. Vilket omfattar i princip all julmusik förutom Carola. **För övrigt...**...har jag haft jätteroligt under min praktikperiod på Åland 24.

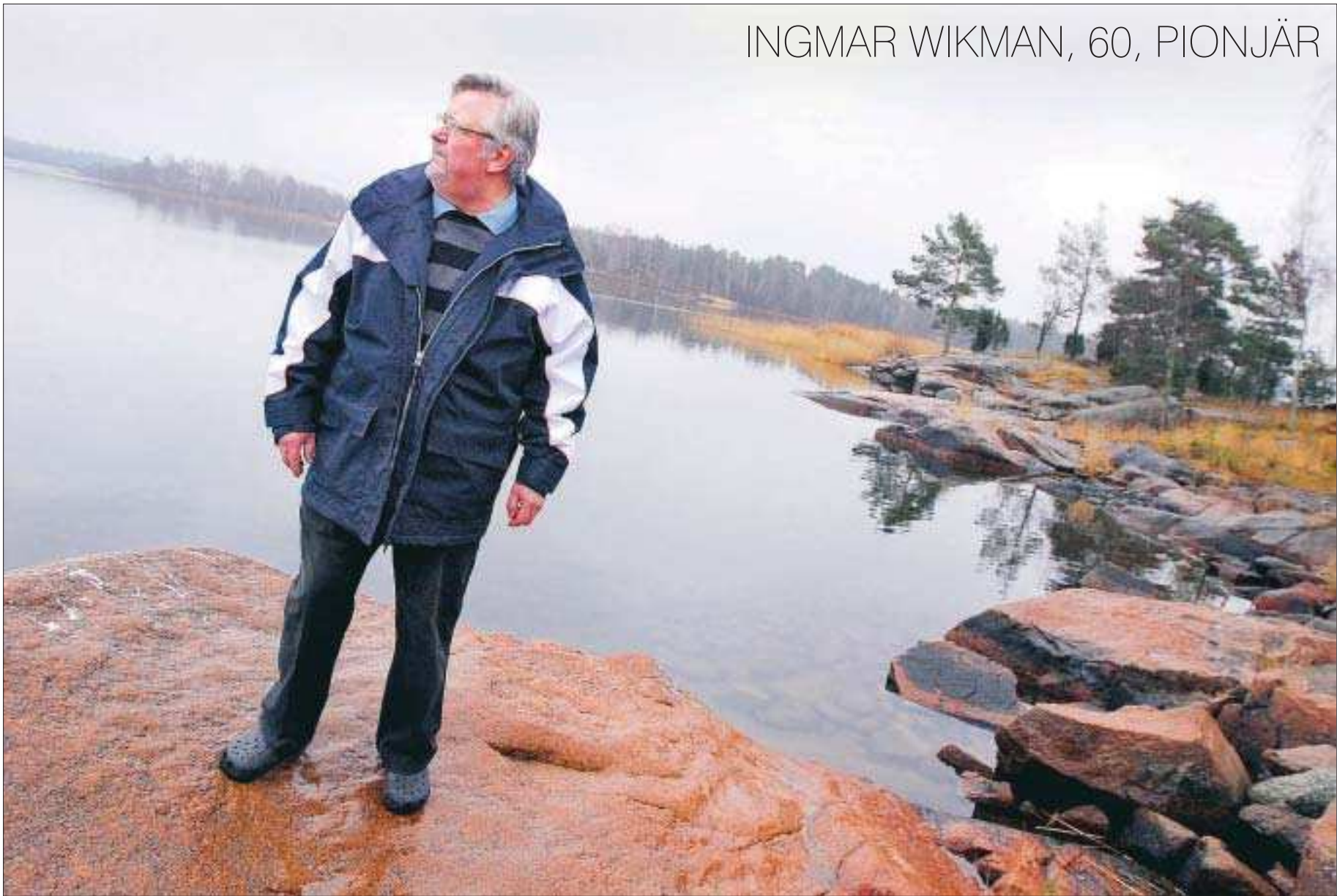
Erika Grönlund, praktikant på Åland 24.

INGMAR WIKMAN

Namn: Ingmar Osvald Wikman.
Ålder: 60.
Bor: Geta och Mariehamn.
Familj: hustrun **Britt**, sonen **Peter** med hustrun **Anna** och deras barn **Frida** och **Fredrik** samt dottern **Linda** med maken **Patrik** deras dotter **Elina**.
Kan: det mesta!
Vill: bygga. Och golfa, fiska och resa!
Hoppas: att familjen får vara frisk.

Ingmar Wikman är en pionjär på många områden. Som nybliven pensionär kan han blicka tillbaka på ett liv som inte riktigt gick som han först hade tänkt.

Med full tro på sina egna projekt har han kunnat titulera sig både som badmintonspecialist och professionell sopsortare.

INGMAR WIKMAN, 60, PIONJÄR

En envis man som satsar fullt ut

Att redogöra för Ingmar Wikmans liv på en sida i Nya Åland är omöjligt.

–Jag borde skriva mina memoarer, säger han själv.

Vi gör ett försök att summera hans livsresa hittills, från Haraldsbypojken som tillbringade många sommark dagar på Gröna Lund med sin farbror till den pensionerade företagaren som ännu inte lärt sig att bara ta det lugnt.

Som Saltvikspojke var det bara idrott som gällde.

–Vi byggde vår egen friidrottsanläggning. Sedan började jag spela bandy och fotboll och fick vara med i båda A-lagen fast jag inte var så gammal. Och så spelade jag ishockey med IF Start.

Har du en vinnarskalle?

–Ja. Om man satsar ska man satsa till 100 procent.

Senare i intervjun, men vi lyfter upp det redan här, slänger Ingmar ur sig: ”Visste du att jag har varit rockstjärna?”. Det hade jag inte hört talas om.

–Jo, titta här, säger han och tar fram ett fotoalbum som han fick i samband med sin 60-årsdag i våras.

Där finns en bild på Ingmar med elgitarr i högsta hugg tillsammans med tre andra bandmedlemmar. Bilden andas 60-tal och på väggarna i bakgrunden hänger Beatles-affischer.

–Jag var först på Åland med Beatles-frisyr! Jag såg dem på tv och dagen efter kammade jag ner håret och gick till skolan.

Efter Ålands lyceum stod Ingmar nyutexaminerad med livet framför sig. Men han gick inte riktigt den väg han först tänkt.

–Jag tänkte bli ekonom och insåg att jag först måste förkovra mig i det finska språket. En finsk firma byggde Idrottsgården så jag började jobba där. Men då fick jag istället intresse för bygandet.

Det gjorde att han slog in på ingenjörsbanan. Han studerade till byggnads-, väg- och vatteningenjör vid Stockholms tekniska institut och flyttade hem igen för att börja arbeta

vid Ålands element Ab, en betongelementfabrik, i Jomala Möckelö.

–Jag ritade allt från egna hemshus till Tvättcentralen i Mariehamn.

Vad hade du för stil?

–Svårt att säga, det var så länge sedan jag ritade något.

Det var inte bara ingenjörsarbetet som tog upp hans tid. Hans idrottsintresse utvecklades även det till en affärsverksamhet.

–Ett tag spelade jag mycket badminton och var dubbelmästare i många år. Men här fanns ingen som kunde stränga, så jag och min kompis **Ove Grönholm** åkte på kurs och köpte en strängningsmaskin. Det slutade med att vi började sälja racketar och verksamheten utvecklades.

Duon, som startade firman GW Trading, köpte en höst upp 150 par slalomskidor.

–Alla sa att vi var tokiga. Men just det året blev det en kanonvinter och vid jul hade vi bara en stav kvar, säger Ingmar Wikman.

Den första badmintonspecialisten och den första slalomspecialisten. I början av 80-talet satt han i Ålands golfklubbs styrelse när anläggningen i Kastelholm byggdes och senare var han med och drev rangen och restaurangen.

–Vi importerade golfklubbor från Amerika och var de första som anlätade en pro (golfproffs, reds anm.).

Hur hann du med allt?

–Veckorna igenom hade man något att göra. Slalom på vintern, golf på sommaren. Man var aldrig ledig, men jag trivdes! Familjen blev väl lite lidande, men våra barn åkte också slalom och golfade, det gjorde det hela lite lättare.

Ingmar var inte sen att engagera familjen.

–På den tiden plockade man golfbollar för hand och det gjorde barnen gärna!

Arbetsituationen förändrades något när betongelementfabriken gick i konkurs.

–Jag blev erbjuden att ta över men jag var för ung och vågade inte.

Istället tog han över Ålands kranservice, som sedermera döptes om till Nya Ålands kranservice.

–Det var billigast så, då kunde vi bara limma ”Nya” framför det gamla namnet, säger Ingmar och skrattar.

Under den här tiden fortlöpte arbetet med GW Trading och Ingmar jobbade dessutom parallellt vid Mörby snickeri. När 1980-talet inleddes bytte han bana igen. Eller snarare tog han in ännu en aspekt i sitt liv.

–Jag började arbeta på Ålands renhållning. Faktureringen skötte jag på kvällar och nätter. Jag skrev räkningarna för hand, hustrun stansade... alla engagerades igen.

Men även Ingmar Wikman insåg sina begränsningar.

–1984 blev det för mycket med alla jobb. Jag sa åt Ove att lösa ut mig ur GW Trading eller sälja, jag kände att det inte fungerade längre.

Renhållningen och Nya Ålands kranservice köpte en hall gemensamt vilket gjorde att Ingmar kunde satsa fullt ut på de bitarna.

–Jag var ensam anställd på kontoret och snart utvecklades vi enormt.

Det var tungt många gånger, säger han.

–Vi hade planer på komposteringsanläggning och balningsmaskin för kartong. Vi köpte ett område i Vestansunda, men det var för tidigt. Myndigheterna var inte med på noterna.

Miljötänkandet fanns inte i medvetandet på den tiden. Ingmar Wikman och hans kollegor gav sig dock inte.

–När vi skaffade en balningsmaskin hade vi diskuterat med myndigheterna ett år. Och när de väl såg vad man kunde göra tyckte de att det var bra att vi köpt den. Vi låg hela tiden steget före myndigheterna vilket inte alltid har setts med blida ögon.

Ålands renhållning var först i Norden att satsa på sopsortering.

–Det gjorde vi genom sopstationer i Backeberg 1997, något vi heller inte skulle ha fått göra. Men vi gjorde det ändå.

Idag är det precis så den åländska sophanteringen är uppbyggd. Ingmar är glad att man stod på sig.

–Politikerna började se vad vi gjorde efter ett tag. Vi hade mycket studiebesök. Till exempel var det svenska återvinningsföretaget Rangsells här och vi var med på de finska tv-nyheterna.

–Till slut sätter man bara igång sina idéer utan att prata med myndigheterna. Annars skulle utvecklingen stannat av.

Det låter osannolikt att det bara är tolv år sedan sopsorteringen kom in i människors vardag.

–När vi startade 1980 körde man allt från punkt A till punkt B.

Känner du dig delaktig i återvinnings utveckling?

–Absolut. Jag har tagit initiativ och trott på de här sakerna. Det är svårt i renhållningsbranschen att starta upp nya saker. Ofta kör man på och går med förlust en, två år tills man får volym. Många har svårt för det och vill se kalkyler direkt.

I början på 2000-talet inrättade man ett fyrfackssystem hos testpersoner i Haraldsby.

–Det var en ren förlustaffär då. Men nu har man fått volymen och ser att det fungerar.

Vad säger du till de skeptiker som tror att allt man sorterar ändå hamnar i samma hög i slutändan?

–Kom med och titta! Från insamling till vidaretransport till förvar. Det har aldrig funnits någon sanning i de påståendena, har det sorterats går det till återvinning.

Hur ser du på sorteringens framtid?

–Det mest revolutionerande har varit. Men undan för undan pågår en utveckling, som producentansvaret som nog snart börjar gälla alla. De rena soporna kommer i framtiden att vara minimala.

Ingmar har sett en attitydförändring hos ålänningarna genom åren.

–Utan vidare. Ungdomarna lär sig

sortering från början idag. Det är väl en del av de äldre som inte har tagit det åt sig än. Dit vi nått i dag har varit målet i min karriär.

Han pensionerades från posten som vd för Ålands renhållning den 1 juni i år. Ett medvetet val.

–Jag bestämde mig redan 1980 att jag senast vid 60 år skulle gå i pension. Och det känns toppen!

Han och hustrun **Britt**, som han träffade redan under gymnasietiden, har sålt huset i stan och ersatt den med en lägenhet som renoveras som bäst. Samtidigt har stugan i Geta byggts ut och renoverats. Självklart är det Ingmar som gör allt arbete.

Men äntligen kan han välja sin egen tid.

–Jag kan ju det, fast jag har inte hunnit tänka efter. Kanske när byggprojektet är färdiga, just nu blir det långa kvällar och nätter.

Men han ser fram emot mer tid för golf, fiske och resor. Och barnbarnen – ”livets krydda” – som han gärna tar med på resor.

–Jag är nog en sådan som vill ha mycket att göra.

Hur sammanfattar du ditt yrkesliv?

–Det gick kanske inte riktigt som tänkt, jag var ju inställd på byggnadsbanan. Det ena har gett det andra och det har i sin tur gett olika möjligheter. Jag har hela tiden velat utveckla saker och ting.

–Jag är envis. Börjar jag med en sak satsar jag till 100 procent.

Vi avslutar intervjun för att gå ner till klipporna i norra Geta för fotografering när han utbrister:

–Men du! Jag har ju haft en kontorsmaskinsfirma också! Det höll jag på att glömma bort.

NY STORHET. STOR NYHET.

Nya, femte generationens Legacy är här. Rymligare, snyggare, bekvämare, tystare. Mer plats för passagerare och bagage. Fenomenala köregenskaper oavsett väder. Garanterad Subaru-kvalitet. Nu också ny Lineartronic™ automatväxellåda.

- ✓ NY DESIGN
- ✓ GENERÖS STANDARDUTRUSTNING
- ✓ PÅLITLIGA BOXERMOTORER
- ✓ ★★★★★ EuroNCAP
- ✓ SYMMETRISK AWD-FYRHJULSDRIFT
- ✓ SÄKER ATT ÄGA
- ✓ ÄKTA JAPANSK

LEGACY

Bifa Ab Bilfirma är ny fullserviceanläggning
för **SUBARU** på Åland.

ÖPPNINGSERBJUDANDE

lö 12.12 kl. 11-14 och sö 13.12 kl. 11-14

- Lansering Legacy och Outback
- Servering av Subaru-tårtor
- Subaru-frågesport med fina vinster
- Frågesport för barnen. 1:a vinst radiostyrd Subaru bil

Välkommen!

OUTBACK

FORESTER

Bilarna på bilden är specialutrustade.

Outback 2,5
Pris utan bilskatt 27.040,00
Beräknad bilskatt*) 10.435,28

Helhetspris 37.475,28
(+ lokala leveranskostnader)

Förbrukning: 8,6 l/100 km (EU-kombinerad).
*)CO₂-utsläpp 199 g/km.

Forester 2.0D
Pris utan bilskatt 24.300,00
Beräknad bilskatt*) 7.692,62

Helhetspris 31.992,62
(+ lokala leveranskostnader)

Förbrukning: 6,3 l/100 km (EU-kombinerad).
*)CO₂-utsläpp 167 g/km.

Legacy Sedan 2.0R
Pris utan bilskatt 22.990,00
Beräknad bilskatt*) 8.771,47

Helhetspris 31.761,47
(+ lokala leveranskostnader)

Förbrukning: 8,5 l/100 km (EU-kombinerad).
*)CO₂-utsläpp 198 g/km.

Legacy STW 2.0R
Pris utan bilskatt 24.140,00
Beräknad bilskatt*) 9.305,23

Helhetspris 33.445,23
(+ lokala leveranskostnader)

Förbrukning: 8,6 l/100 km (EU-kombinerad).
*)CO₂-utsläpp 199 g/km.

Subaru tilläggstjänster:
Subaru Finansiering, Subaru Försäkring,
Subaru Servicegaranti och
Subaru Assistance.

www.subaru.fi
Subaru fabriksgaranti
3 år/100.000 km

SUBARU

KRÖNIKA

Respect, you maniacs

Det blir mycket Gud nu kring jul. Jag tror inte på Gud. Tråkigt nog, för hela det där paketet med basuner i skyn, banjolerande ånglar och apokalypsens fyra ryttare verkar jäkligt spännande. Maffigt, till och med. Det har gjorts många sköna filmer med Bibeln som utgångspunkt och det ligger säkert tusentals lysande filmmanus och lurar i den där tjocka luntan. Den Heliga Skrift är ju en veritabel guldgruva för regissörer som till exempel min idol **Roland Emmerich** ("2012", "The Day after Tomorrow") som pissar begreppet diskbänksrealism så hårt i ögat att det trillar ut i vasken.

Hur som helst. Gud finns inte i min värld. Men numera har jag förlikat mig vid tanken på att han kan finnas i andras. Jag har slutat bli arg på religiösa för deras fantasier - eller kanske tro är ett bättre ord? Jag har börjat vända andra kinden till. Är inte det väldigt fint av mig?

Jag tänker så här: Låt dem ha sina mirakel. Låt dem tro, låt dem förkunna. Låt dem till och med knacka på min dörr. Häromdagen hade jag ett långt samtal med en man från Jehovas vittnen. Han och hans son knackade på och ville ge mig tidningar, broschyrer och frälsning, och om jag slog till på en gång - ett fint pennset. Bara så där! Det enda som sist och slutligen lät ens lite intressant var ett "facit" till Bibeln. En lathund, om man så vill. För den slarvigt religiöse, kan jag tänka mig, som är sugen på hela Gudskonceptet men inte orkar läsa det finstiltat.

Jag tackade ändå nej, för som jag sa till mannen innan jag blev tvungen att gå in och fortsätta steka pyttipanna: "Jag tror inte på Gud. Men det var ju snällt att du lät mig titta på hans fina startpaket".

Jag har även slutat hetsa upp mig på att SVT varje söndag gör gratisreklam för Gud och hans gemytliga gäng, då de sänder en timmes orgelackompanjerad gäsning inkl. gudstjänst från en valfri svensk kyrka. Jag tänker, "låt prästen mala på, låt ungdomskören stå där och vaja och se skräckslaget lycklig ut, jag kan alltid slå över till MTV och kolla på de där bisexuella porrvtillingarna när suget efter kött blir starkare än suget efter ande."

Muslimerna får också hållas. Jag känner numera flera stycken och de är precis lika idiotiska eller trevliga som alla mina andra bekanta. Fast när de börjar prata om Ramadan nickar jag artigt men slutar lyssna.

För Gud finns inte i mitt liv. Däremot är religiösa människor inte längre det värsta jag vet. Tvärtom tycker jag att de ska ha cred. Det ska fan komma ut som religiös idag. Speciellt om man är ung. Att börja prata om sin frälsning på ett mingelparty är ju socialt självmord. "Jaså, du är frälst? Så trevligt! Ursäktar du om jag långsamt gnager av min pulsåder medan du berättar mer?"

Faktum är att jag har mer respekt för de öppet religiösa än de där som slingrar sig och harklar sig och börjar prata om "en högre makt, absolut inte GUD, nej jösses, men jag tror att något eller någon vakar över oss... och vill oss väl. Men inte GUD!"

Fega kräk. De vill ha andlighet men vågar inte ta steget fullt ut. Det är de som är mina nya hatobjekt.

De religiösa är givetvis bindgalna, men de är i alla fall öppet bindgalna. Respect, you maniacs.

Inga fler dåliga

År efter år delas julklapparna ut från släkt och familj. Samma saker år efter år, småprylar som man har noll användning för, helt onödigt.

Elever från Ålands yrkesskolas media- och kommunikationsprogram tipsar dig därför om julklapparna som håller måttet.

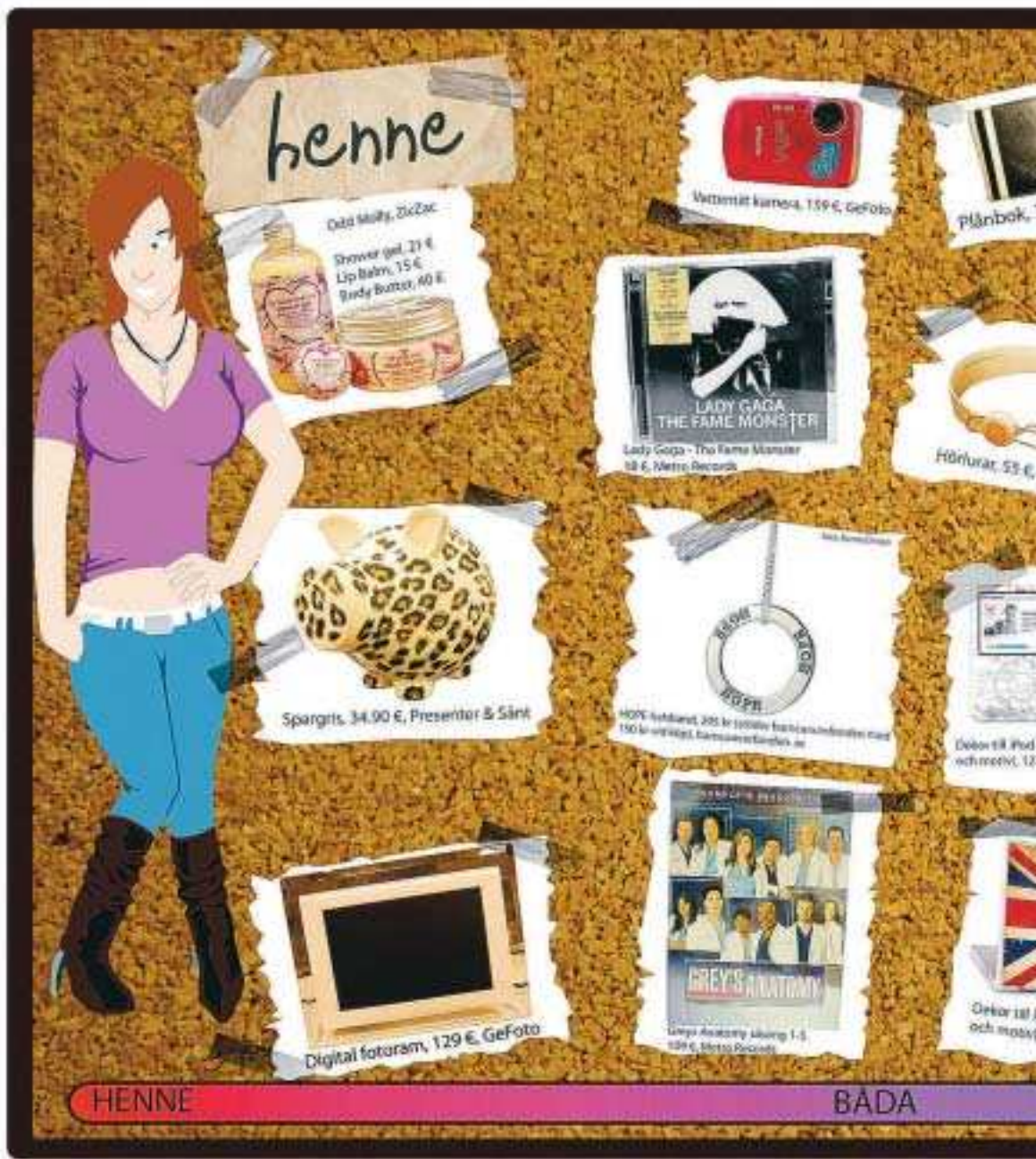
Förväntansfullt river man upp omslagspappret på klappen, men då själva objektet visar sig sköljer besvikelsen över en. Att köpa julklappar är svårt, det är där själv problemet börjar. Förvirrad och funder-sam över vad man skall köpa för julklappar inhandlar man småprylar som ingen egentligen vill ha, vilket är lika med besvikelse hos den som mottar julklappen.

Just därför har vi sökt fram de hetaste julklappstipsen för er som har trubbel med att hitta de rätta klapparna till era nära och kära. Vi har sökt fram julklappar från lokala butiker på Åland men även produkter som går att beställa via postorder från Sverige. Med hopp om att vi har lyckats bringa er nya julklappstips till pojkvännen, kompis, system eller vem som helst, så önskar vi härmed er en riktigt God jul!

Text: MOA GRÖNROOS

Bild: AMANDA VALKONEN

Illustrationer: SAMUEL FELLMAN

Design:
Lager
Blue
Barne

julklappar!

Designorget: www.designorget.se
 Lagerhaus: www.lagerhaus.se
 Bluebox: www.bluebox.se
 Cancerfonden: www.barncancerfonden.se

Åländska affärer:
 Metro Records
 ZicZac
 GeFoto
 Presenter&Sant

Vad önskar du dig i julklapp?

Amira Boughdiri, 16, Mariehamn.
 – En parfym, presentkort till klädbutiker, filmer och hårprodukter.

Elin Fröjdö, 16, Sund
 En resa runt hela världen
Alexandra Shafranov, 17, Mariehamn
 – Ett digitalt ritbord.

Oscar Danielsson, 16, Finström
 – En sten, marmelad och plutonium.

Albert Backman, 8, Mariehamn
 – Ett Wii.

FRÅGELÅDAN

I tomteverkstaden hittade vi Ålandstomten som hade fullt upp med att tillverka klappar. Som tur är fick vi störa honom i julstressen genom att ställa några frågor.

Vilken är den värsta julklappen du fått?

– De gånger det inte blivit snö till jul. **Tomten eller påskharen?**

– Tomten såklart! **Föreställ dig själv om tio år. Vad ser du?**

– Jag har blivit 100 år äldre. **Vad är du mest rädd för?**

– Att det inte kommer snö till jul.

Vad är ditt förhållande till grävmaskiner?

– Tomten har inget förhållande till grävmaskiner.

Vem var Julius Sundblom?

– Ålandstidningens upphovsman.

Har du blottat dig någon gång?

– I barndomen.

Vad ska det stå på din gravsten?

– Det är så långt in i framtiden att det har jag inte bestämt ännu.

Vad gör du när det regnar?

– Jag väntar och hoppas på att regnet ska övergå i snö.

Du hittar en väska med 100.000 euro, vad gör du?

– Jag stoppar den i säcken och går med den till polisen efter att ha delat ut alla julklappar.

Vilken är din favoritfrukt?

– Mmm.. jordgubbar!

Du får ge vem som helst vilken present som helst. Vad ger du och till vem?

– Jag skulle vilja ge alla barn i världen en fridsam jul.

Till vilket årtal skulle du resa om det fanns en tidsmaskin?

– Jag skulle resa till 1890-talet och **Jenny Nyströms** tomtevärld. Hon började måla det som idag är den svenska tomten.

Text:

**AMANDA VALKONEN
 MOA GRÖNROOS
 SARA HELLING**

ROCKY

HÄLGE

KRÖNIKA

Julen, speciell eller inte?

Julen, julen, julen. Den högtid vi människor kanske avgudar mest.

Mat skall lagas, hus skall pyntas och presenter ska inhandlas. Bara tanken på julen gör mig lite smått irriterad och stressad. Personligen tycker jag att mycket med julen är ganska överdrivet. Låt oss föreslå julmaten. Kan någon berätta för mig var det speciella med den finns? Nu ser jag direkt framför mig hur de flesta ålänningar som skådar detta drar efter andan och brister ut att jag är knapp fast ni egentligen vet att jag har rätt (innerst inne, långt inne, men det finns där).

Det finns inget speciellt med julmaten egentligen. Skinkan äter vi på smörgåsen de flesta mornar, lutfisksen ser ut och smakar som en hög snor och köttbullarna smakar lika mycket "Mamma Scan" som vanligt. Varför inte bara äta en helt vanlig middag utan en massa baktanke och slippa alla de timmar som en träl i köket på julafton?

Men det är inte bara julmaten som jag stör mig på med den gigantiska högtiden. Dekoratiönerna, visst är det mysigt men ibland går det överstyr. Se bara hur ålänningarna tappert tävlar mot varandra i en blodig kamp om vem som har det mest julpyntade huset. De sliter med att sätta

upp färgade ljus i regnbågens alla färger som blinkar och har sig så att då man bara sneglar på huset drabbas man av nervryck.

Men tomten då? Vår kära tomte, ska jag trampa ner på den också? Ja, det ska jag faktiskt. "Han" är också ganska överskattad, i alla fall ur min synvinkel som tonåring med mindre syskon. Jag tycker rent ut sagt att det är pinsamt. "Tomten" kommer in, frågar om det finns några snälla barn, kastar en kantarellenkasse med julklappar i under granen och sen drar han. Om han har tur kanske han får en sup innan han ska ruinera familjerna efter sin femminuterskarriär som amatörtomte.

Helt onödigt tycker jag, tomten finns på teven och på alla presentpapper och om man nu så gärna vill ha en "riktig" en dit så kan ju alltid farsan eller grannen lägga undan julölen och dra på sig ett par röda mjukisbrallor. Eller varför behöver ens en manlig gestalt leka tomte? Mormor kan fast sätta på sig skägget och imitera en mansröst, eller hur?

Säkert finns det mer saker med julen som väcker irritation hos mig men det tänker jag inte nämna för högst antagligen tror alla att jag är Ålands största julhatare nu, vilket jag inte är. Nog sitter jag alltid där med min lutfisk på julafton och väntar på tomten samtidigt som jag tittar på den pyntade granen.

Moa Grönroos

KRÖNIKA

Lerpölar och julstämning

Jag hjälper upp treåringen som har halkat omkull och ligger på rygg i en lerpöl. Själv har jag tappat min ena vante i ett brunt och kletigt vattenkärr. Alla tänkbara parkeringsskrymslan är utnyttjade och jag tittar imponerat på en liten Fiat som lyckats klämma in sig mellan två stora trädstammar. Föraren måste ha haft kroppsbyggnad som en tandpetare eller gått ut genom takluckan för att ha tagit sig ut ur bilen. Gräset är fortfarande grönt och täckt av bruna våtslattriga löv. Allt runt omkring mig är brunt, förmultnat, smutsgrått eller blött, och vinden som blåser är ilsket närgången. Knogarna på min vantlösa högerhand är bländande illröda, och tårna känns stelopererade.

Men trots det gråtunga vädereländet verkar det som om de flesta runtomkring mig trivs innerligen, eftersom hela Jan-Karlgården myllrar av folk med breda leenden och röda näsor. Det är folkvandring till lillajulmarknaden igen.

Jag brukar beskriva mig själv som hälsosamt traditionsfri i juletider. Vartannat år, när jag firar jul utan mina traditionsnjutande storasystrar brukar min julmeny bestå av ostfondue, kräftor, vinkokta musslor eller något annat riktigt, riktigt ojult. Jag har firat jul i Marocko och på Nya Zeeland utan att sakna lutfisk, julsinka och Karl-Bertil Jonsson - och Kalle Anka har jag gjort slut med för länge sedan. Påtvingade jultraditioner skapar bara stress och gräl.

Nej, jag är alldeles befriande fri från alla måstapåtraditioner - har jag inbillat mig. Men nu har jag har kommit på att jag har gått omkring och praktljugit för mig själv och andra. Visst klarar jag mig utmärkt utan traditionell julmat - men det kan ju ha något att göra med att jag jobbar på en restaurangskola där det ena julbordet avlöser det andra. Korridorerna och kökskollegerna osar mustigt av revbensspjäll, kanel och sillinläggningar långa tider innan jul, och själv står jag och blöttlägger lutfisk och rullar köttbullar vid flera tillfällen veckorna innan julafton när någon grupp är på väg till oss i Kvarnbo för att fira. Inte så konstigt att jag är julmatsmättad när julafton kommer.

Men julen är ju faktiskt lite mer än julmat, och det är där jag är fast. Jag kan utan att sörja det minsta skipa julsinkan och köttbullarna på mitt julbord, men tomte på julafton ska det vara - och gud nåde den som inte skriver rim på sina julklappar. Lillajulmarknaden på Jan-Karlgården längtar jag till varje år trots gyttjebad och isbitstår för jag ska dit för att köpa julkrans, senap och rökt fårfiol. Jag känner ingen dragningskraft till ägghalvorna med sikrom och smetana - men varje gång jag doftar på mina hyacinter blir jag alldeles matt. Glögg och smakfull julmusik lugnar mig, och det ska dofta nyskalad clementin i alla rum. Att inte jag skulle vara bunden till julens traditioner? Pytt! Jag är nog värst av alla. Jag skulle säkert bli sur om den riktiga tomten skulle stövla in och dela ut julklappar istället för pappa med glest lösskägg och silvertejpslappade Nokia-gummistövlar.

Och visst har jag firat jul på Nya Zeeland utan att sakna lutfisken, men jag hade faktiskt släpat med mig en fickplunta med glögg hemifrån, och på julaftonskvällen sprang jag runt på en liten glaciär med tomtebloss i händerna och vrålade "Nu tändas tusen juleljus" för full hals.

”Föraren måste ha haft kroppsbyggnad som en tandpetare eller gått ut genom takluckan för att ha tagit sig ut ur bilen.

Ella

Grüssner Cromwell-Morgan

En intensiv italienare och två överjasta smakhantverk

För det mesta blir jag irriterad på min man när han trotsar GPS-röstens uppmanande vägbeskrivningar för att han bara måste få följa sin egen inre karta.

Men just den gången, när han fick för sig att hastigt svänga av huvudvägen mot Valpolicella i Italien för att äta lunch i den lilla medeltidsstaden Soave, ledde hans infall till något riktigt bra trots att kvinnan i GPS-navigatorn pepprade oss med upprepade "gör om rutt" tills vi drog ur kontakten.

Dagens vita vin blev en av favoriterna från ett Enoteca vi besökte, och nu har det hittat till Alkos sortiment. Eftersom öl är ett lyckat val till många av julbordets läckerheter klämer jag också in två öltrekommandationer lagom till jul.

ELLA GRÜSSNER CROMWELL-MORGAN

VECKANS VITA

Vin: Pieropan Soave Classico 2007.
Druvsorter: Garganega, Trebbiano.
Alkoholhalt: 13 %.
Producent/Vingård: Pieropan.
Ursprung/klassificering: DOC Soave Classico.
Lagring: På betongtankar.
Förslutning: Naturkork.
Hållbarhet: Drick nu eller spara tre år.
Serveringstemperatur: Runt 12 grader.
Pris: Ca 13,50 euro.
Artikelnummer på Alko: 549127.

Ett generationsbyte är på gång hos producenten Pieropan i Soave, nordöstra Italien. De två unga nyutbildade vinmakarsönerna **Andrea** och **Dario** jobbar nu sida vid sida med sina föräldrar och är så småningom redo att ta över verksamheten. De har många nya spännande idéer de vill testa och dessutom en bra blick över vad som krävs för att klara sig på dagens stormkokande vinmarknad.

Vinet har en vacker gyllengul ton och bjuder på en doft som är en intressant blandning av varm brödrost, honungsmelon och smörkolakaramell. Vinet har en rätt så kraftig smak och lämnar en liten pepprighet i eftersmaken. När vinet öppnar sig genom temperering och luftning i glasets känns det mera moget och fruktigt, och jag hittar nyanser av apelsin och honungsmelon i både doft och smak. Syran i vinet är förvånansvärt livlig, och därför kommer vinet till sin rätt först när syran fått lugnas ner av ett lämpligt matmöte.

Passar till: Fisk- och skaldjursrätter med ordentligt syltiga tillbehör såsom limevinägrett, citroncrème fraîche eller vitvinsås. Från julbordet skulle jag plocka gravad lax med citron, sikrom med smetana och inlagd ströming.

VECKANS GOURMET-UPPLEVELSE

Gorgonzola med rödlök och rå äggula

Det låter lite suspekt - men oj vad gott det är! Receptet kommer från en dansk vän till min man. Finhacka rödlök och strö den över en rumstempererad gorgonzola. Håll över en rå äggula och lite flingsalt och ät med kex eller bröd.

VECKANS ÖL

Jag är så glad att det börjar röra lite på sig vad gäller restaurangernas syn på öl. Vinererna har länge fått stort utrymme med långa inbjudande beskrivningar i vinlistorna - och sedan har man kunnat välja mellan ett lageröl i lätt- mellan eller starkölsklassen. Öl har minst lika stort smakspektra som vin - och minst lika lång historia.

Det här belgiska ölet har precis som äkta champagne fått jäsa en andra gång i buteljen, vilandes i vinkel på gamla ställningar i en mörk, fuktig källare. När lampljuset får skina genom ölet är färgen apelsinorange och lite grumlig. Ölet doftar clementin, kryddnejlika och blommor och är fruktigt och lite syrligt i smaken. Humlebeska finns, men den är inte dominant. Funkar till fisksidan på julbordet, men också till ost och bröd.

Namn: Grottenbier
Ursprung: Belgien
Typ: Överjäst Ale
Alkoholhalt: 6,5 %
Pris: 3,16 euro för 0,33 l
Artikelnummer på Alko: 710874

VECKANS ÖL

Det ligger ett gediget hantverk och långa traditioner bakom detta öl. Själva bryggeriet har bara funnits i fyra år, men ölentusiasterna bakom drycken har återupplivat en gammal norsk öltradition att använda rökt malt vid bryggningen.

Ölet är också smaksatt med enriskvistar och enbär vilket känns i doft och smak. Ölet är vackert bärnstensfärgat och doftar hyacint, farinsocker, torkad frukt och lite tobak. Humlebeskan som biter tag påminner om rödvinstanniner och ölet lämnar en läcker knäckig och lite rökig ton i eftersmaken.

Det här skulle jag gärna dricka med en inte allt för söt kålrotslåda och varm griljerad julsinka. Prinskorvar och köttbullar kommer också att komma bra överens med det här ölet.

Namn: Norwegian Wood.
Ursprung: Norge.
Typ: Överjäst Ale.
Alkoholhalt: 6,5 %.
Pris: 4,89 euro för 0,5 l.
Artikelnummer på Alko: 754416.

kent

Biljettsläpp Måndag 14.12 kl.15.00

Vi släpper ett begränsat antal konsertbiljetter till KENT 25.7
Biljetterna säljs på Shell Select i Mariehamn och kostar 50€/st
Antalet festivalpass begränsas till 3500st och kostar fram till nyår 75€/st

www.rockoff.nu

Utsikt från vardagsrummet. Efter ett besök i Alhambra i Spanien lät Helen Dillon ersätta gräsmattan med en vattenspegel.

Ikeas krukor. Vid huvudentrén står tiotals soptunnor med växter i. Effektfullt!

Grön lekfullhet. Mitt i en vildvuxen rabatt kan man plötsligt hitta en stramt formklippt planta.

En trädgårdsladys stora livsverk

Föreställ er rosor, pioner, vallmo, nävor, liljor och oändligt många fler växter i eldiga röda toner som sträcker på sig över en vattenspegel för att hälsa på lika många blommor i blå nyanser. Den förtrollande planteringen finns hemma hos Irlands trädgårdsdrottning.

Helen Dillon är antagligen den trädgårdsmänniska som i dag är bäst känd utanför Irland. Hon och hennes trädgård figurerar i tidningsreportage och tv-program, hon har skrivit sex trädgårdsböcker, hon föreläser på flera kontinenter, hon har hedrats av det kungliga brittiska trädgårdssällskapet RHS och hon har fått låna sitt namn till åtminstone en växt - alunroten *Heuchera 'Helen Dillon'*.

Helen Dillon är också den enda irländska trädgårdsmänniska som jag kunde namnet på före sommarens resa till den gröna ön. Fast egentligen är hon inte alls irländare utan ursprungligen en skotte som för cirka 30 år sedan tog sig till Dublin via England.

Tiotalsoptunnor

Helen Dillon bor med sin man Val i ett stort georgianskt hus i Dublin. Också trädgården är med sina nästan 4.000 kvadratmetrar stor för att vara belägen

mer eller mindre centralt i en huvudstad.

Det första som möter oss då vi kommer fram till huset är Ikea-soptunnor. Inte en soptunna eller två utan tiotals soptunnor som fungerar som planteringskärl och som är ordnade i perfekta formationer.

Det andra som möter oss är Helen Dillon själv och hon gör det som vore hon en lady.

Blommigt porslin

Gruppen bjuds in i huset. Vi serveras ett kort föredrag, te ur blommigt porslin och förmaningar om att bete oss korrekt mot parets taxar. Vi lyssnar snällt och smuttar på tet och många halsar blir rysligt långa eftersom man genom det stora fönstret kan skymta trädgården om man sträcker på sig...

Hellen Dillon berättar att entrén till huset ligger på svårodlad och dåligt dränerad mark och mot norr. För att få lite mer krävande växter att trivas och området mer designmässigt tilltalande valde hon för ett par år sedan att göra sig av med de gamla rabatterna och skapa en mer formell plantering med hjälp av bland annat soptunnorna.

Helen Dillon berättar också att mycket i trädgården har handlat om just att göra om. Och om att göra om igen.

Hon accepterar nämligen inte att en växt inte betar sig som hon vill och då gräver hon upp den och flyttar den. Helst flyttar hon sina plantor i augusti eftersom det är då man ser hur stora de kan bli under en säsong och vilken slutgiltig färg de får.

Dessutom är hon både en samlare av rariteter och intresserad av trädgårdsdesign och det är en ekvation som inte alltid går ihop.

–Tills slut har man så många fina växter att man tvingas inse att alla inte kan få en paradplats.

Enorma rabatter

Det är inte bara växter Helen Dillon gräver upp. För några år sedan offrades den centrala gräsmattan till förmån för en damm inspirerad av de som finns i trädgårdarna i Alhambra.

–Det har jag absolut inte ångrat, säger hon med bestämdhet i rösten och så inbjuder hon med en svepande gest vår grupp att komma fram till fönstret.

Framför oss ligger en utsökt vattenspegel och på var sin sida om den två enorma rabatter. Den ena blommor i blå toner och den andra i röda och det är mycket vackert.

Väl ute i trädgården visar det sig att rabatterna som verkade så enhetliga från fönstret i själva verket består av hundratals olika sorters växter. Här

märker man att det verkligen finns en samlar-Helen och en helhets-Helen som kämpar sida vid sida.

Bakom dammen finns fler mindre trädgårdsrum, alla är vackra och spännande.

Jag börjar upptäcka ett genomgående mönster i trädgården: Där Helen Dillon har planterat bestånd av någon iögonenfallande vacker blomstring har hon också planterat enstaka rariteter som man upptäcker först då man går nära.

Liten hönsgård

Det finns en liten hönsgård i trädgården som får mig att le.

Hellen Dillon har nämligen ambitionen att allt i trädgården skall vara tilltalande och hon har därför planterat både det ena och det andra i hönsgården. Men höns är höns och till slut fanns det bara två alternativ - ajöss till växterna eller nät runt dem.

Helen valde det senare...

Helen Dillon bor på 45 Sandford Road i Dublin. På hemsidan www.dillonsgarden.com presenteras trädgården utförligt och där får man så småningom också information om vilka öppettider som gäller för 2010.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax
Foto: SEPPO SARKKINEN

Missa inte. Om ni besöker trädgården bara måste ni gå på gästtoaletten och kolla in väggarna som är gjorda av äkta snäckor!

Gamla statyer. Som så många andra trädgårdar är också den här kringgårdad av en hög stenmur. Här och var finns antika statyer.

Ingen linslus. Helen Dillon vill helst inte att man fotograferar henne då hon inte är sminkad och uppklädd men gick med på avståndsbilder.

Handla Åländskt hantverk

Marlene Lindbäck Förm

49,00€

Marlene Lindbäck

50,00€

TYGER & SÄNT

TORGAT 4 TEL 23 360

JULÖPPET I DECEMBER:
MÅ-FRE 9-20, LÖ 10-16, SÖ 12-16

Mattssons julkalender

December lördag 12

-30% ALLA skor och stövlar
Gäller ej gummistövlar

December söndag 13

Jubileums Mocca KAFFE

2,49/pkt
Max 2 pkt/hushåll

December måndag 14

ALLA jultyger

-30%

Erbj. gäller 12, 13 och 14 december så långt lagret räcker

K MARKET **ONEUD** **Fina** **GODBY TEL 43 250**
ERIK MATSSON

GOD JUL

vardagar 9-20
lördagar 10-16
söndagar 11-16
julafton 9-12

MARIEHAMNS BOKHANDEL

Torggatan 14, tel 19 745

Julöppet

Lör 12 & 19.12 9-16
Sön 13 & 20.12.... 11-15
Vard fr.o.m. 17.12 .. 9-20
Julafton 9-12

BLOMBERGS blomsterhandel

TORGAT 15
tel. 19 038, fax 23 037

Julöppet

fr.o.m. 12/12

Vardagar 10.00-20.00
Lördagar 10.00-16.00
Söndagar 11.00-16.00
Julafton 09.00-12.00

BRITAS Bok & Papper

Torggatan 10, tel 14 290

tak golv fr.o.m. 10.12

VARDAG 07-20
LÖRDAG 09-15
SÖNDAG 11-15
JULAFTON 09-12

BYGGVARUSET

BYGG & FRITIDS VARUHUSET

TRÄDGÅRD • LANTBRUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

www.byggvaruhuset.ax

JULÖPPET

Vardagar 9-18
Lördagar 9-15
21-23.12 9-20
Julafton 9-12
25-27.12 stängt
Nyårsafton 9-14
Nyårsdagen stängt

Citylivs

Torggatan 6 • tel. 12 155

EL SHADDAI

Norra Esplanadgatan 4, tel 19 077

JULÖPPET

VARUHUSET ZEIPELS

Torggatan 7

Vardagar 9-20
Lördag 9-18
Söndag 10-17
Julafton 9-13

KappAhl

Dillen

GATUPLAN

Zko

- en trappa ner

yves Rocher

Julöppet

fr.o.m 14.12

vardagar 9-20
lördagar 10-16
söndagar 12-16
julafton 9-12

JUDYS

HANTVERK & INREDNING

Köpmansgatan 11. Tel +358 (0)1819 988
www.visitaland.com/judys

Fr.o.m. 14.12

Julöppet

Vardag 9-19
Lördag 9-16
Söndag 11-16
Julafton 9-13

SANDÅSENS BLOMSTERHÖRNA

Askuddsv 19 tfn 23 220

JULÖPPET

Vardagar 1-23.12 08-17
Lördag 19.12 08-14
Söndag 20.12 stängt
Julafton 08-12
Nyårsafton 08-14
Lördag 2.1 08-14

FISK-KOJAN

Välkommen!

Fiskehamnsvägen 1
Tel 12 008

Julöppet

Söndag 13.12 kl. 12-16
Vardagar 14-18.12 kl. 8.30-19
Lördag 19.12 kl. 10-15

MÖBEL-City

G. Godbyvägen.
Tel 21 165, fax 19 544

Glashyttan i stan

har julöppet fr.o.m 15.12

Vardagar 10-18
Lördagar 10-16

jussis keramik ab

Nygatan 1, tel 13 606

JULÖPPET

fr.o.m. 10.12

Vard 10-20
Lör / sön 10-16
Julafton 10-13

Madison

Torggatan 11 • Telefon/fax 14 448
www.alandiafashion.wordpress.com

Fr.o.m 12.12

Lördagar 8.30-16.00
Söndagar 11.00-16.00
Övriga dagar 8.30-20.00
Julafton 8.30-12.00

Lördagar 10.00-16.00
Söndagar 12.00-16.00
Övriga dagar 9.00-20.00
Julafton 9.00-12.00

LISCO

BOK & PAPPER

LISCO

PARFYM

Öppettider

fr.o.m 17/12 kl 10-19
lördag 19/12 kl 11-16
söndag 20/12 kl 12-16
onsdag 23/12 kl 10-17

matt.huset

MKAB.com

Skarpansv. 26, tel 13 536
fax 16 566

Öppet: vard 8.30-17.00
vard 14-23.12 8.30-20.00
lörd 10.00-14.00
sönd 20.12 12.00-16.00
julafton STÄNGT

Julöppet från 12.12

Vardagar 9-20
Lördagar 10-15
Söndagar 12-15
Julafton stängt

Välkommen!

Baby & Sjukvård

Norråtgatan, tel. 12 504, fax 12 503

Julöppet:

Vardagar 10-20
Lördagar 10-16
Söndagar 12-16
Julafton 09-12
Juldagen stängt
Julannandag stängt
Nyårsafton 10-14
Nyårsdagen stängt

Välkommen!

Julöppet

fr. 14.12

Vardagar 9-19
Lördag 10-16
Söndag 12-16
Julafton 9-12

expert WELANDER

Ålandsv. 16 Tel 14 400

JUL- OCH NYÅRSÖPPET

lö 12/12 09-16
to 17/12 7.30-19
lö 19/12 9-16
sö 20/12 12-16
21-23/12 7.30-19
julafton 9-12
nyårsafton 9-14

HOLMBERGS

TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tel. 23 555
www.holmbergs.ax

JULÖPPET:

Vardagar . . . 08.00-17.00
Lördagar . . . 09.00-13.00
Julafton . . . STÄNGT

XL SIMONS BYGG & TRÄ

Tel: 21 022 • Fax: 23 733
Dalkarbyvägen

Ett stämningsfullt levande ljus är en farlig öppen eld även utomhus

Använd gärna levande ljus, men gör det med försiktighet. Släck alltid ljusen när du lämnar rummet eller utomhus till natten. Använd brandsäkra och stabila ljusstakar och lyktor. Ställ dem på säkert avstånd från annat brännbart.

ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG

MARIEHAMNS
STAD

RÄDDNINGSVÄRKET

Räddningsområde
Ålands Landskommuner

God hygien i skolköken

Livsmedelshanteringen är god vid de åländska skolornas centralkök. Köken är i bra skick och egenkontrollen fungerar väl. Det visar ÅMHMs granskning av elva skolor.

Ålands hälso- och miljömyndighet har besökt de större skolköken på Åland för att kontrollera den hygieniska standarden och hur väl egenkontrollen fungerar.

Totalt elva skolor ingick i granskningsprojektet, varav två i Mariehamn, fem på landsbygden och fyra i skärgården.

För att ej sjuk

–Skolköken uppvisade överlag en hög hygienisk standard, säger miljöskyddsinspektör Christel Mattsson.

Enligt Mattsson noterades endast fåtalet brister i själva lokalerna och i dokumentationen av egenkontrollen.

–Egenkontrollen är viktig för att påvisa att man har goda hanteringsrutiner av livsmedlen så att inte någon riskerar att blir sjuk av mat som hanterats på ett dåligt sätt, förklarar Mattsson.

Sköter sig. ÅMHM har undersökt hygien i elva åländska skolkök och ger gott betyg. På bilden från augusti syns kökspersonal från Ytternäs skola som lagade mat i Strandnäs skolas kök medan deras kök renoverades. Foto: JONAS EDSVIK

Samtliga skolkök hade kontrollprogrammet på rätt plats och temperaturkontroller utfördes till största del på rätt sätt.

Skala först

I tre skolkök var maskinen för skalning av potatis olämplig placerade. Maskinerna står så att luftburna bakterier riskerar att sprida sig till andra livsmedel.

–Man har löst problemet genom att potatisen skalas

före övrig matlagning, tvättad potatis används eller så att potatis till nästa dag skalas efter att lunchen avslutats, förklarar Christel Mattsson.

ÅMHMs granskning visar att samtliga personer som arbetar i köken innehar intyg i livsmedelshygienisk kompetens, så kallat hygienpass. I två skolor saknade dock två personer friskintyg.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Fakta/ Dessa kök granskades

Nedan listas alla skolkök som ingick i granskningsrundan. Tre av köken plockas bort från centralköskategorin då de inte längre levererar mat utanför skolan dagligen eller levererar mindre än 10 portioner, vilket är den formella gränsen för

definitionen centralkök.

■ Brändö skola (ej centralkök)
■ Föglö grundskola
■ Geta grundskola
■ Kumlinge skola (ej centralkök)
■ Källbo skola, centralkök enbart tills nya daghemmet tas i

bruk som nytt centralkök

■ Lemlands grundskola
■ Lumparlands grundskola
■ Sottunga grundskola (ej centralkök)
■ Strandnäs högstadieskola
■ Vinkangaåsen skola
■ Ödkarby skola

PRENUMERERA PÅ NYA ÅLAND!

Nu kan du teckna en fortlöpande prenumeration på Nya Åland och samtidigt hjälpa Östersjön. Dessutom erhåller du Nyankortet för år 2010.

10% av första raten av prenumerationsavgiften går till Östersjöfonden.

Du får ett fint Östersjö-diplom på köpet!

Javisst!

Jag vill teckna en fortlöpande prenumeration

- ☐ 12 månader 198€
☐ 6 månader 101€
☐ 3 månader 51€
☐ 1 månad 17,50

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon: GSM:

E-post:

Underskrift:

Porto tillkommer på prenumerationer utanför Åland.
Fastlandet 1€/mån, Sverige 2€/mån

Nya Åland
bjuder på
portot

Nya Åland

Svarsförsändelse

Avtal 22100/41

22103 Mariehamn

Skicka in kupongen eller kontakta vår prenumerationsavdelning, tel 23 444, eller e-posta på prenumeration@nyan.ax

Detta erbjudande gäller enbart nya prenumeranter.

Elisabeth Naucvér ger sig in i het debatt: ”Åland ska inte lösgöra sig från Finland”

Åland är och förblir under överskådlig tid en del av Finland. Men om landets tvåspråkighet inte fungerar i praktiken kan det i framtiden bli betydligt svårare att leva upp till självstyrelsens åtaganden. Det skriver riksdagsledamot Elisabeth Naucvér i en debattartikel.

Den senaste tiden har många åsikter för och emot det svenska språket dryftats i riksmidia.

Folktingets ordförande, riksdagsledamoten **Anna-Maja Henrikssons** (SFP) uttalande om Ålands ställning missuppfattades, enligt henne själv, i en del av de finskspråkiga medierna. Henriksson säger att de som tror att hon föreslår att Åland ska frigöra sig från Finland—om inte svenskans ställning trygkas—har tolkat henne alldeles fel. Men skadan var skedd och nästan 70 procent av drygt 12.000 personer sade i en enkät på Helsingin Sanomats nätsida att Åland lika bra kan kasta loss från Finland.

Till försvar

Nu ger sig även Ålands riks-

dagsledamot Elisabeth Naucvér in i debatten. Under rubriken ”Åland en del av varumärket Finland” skriver hon i Suomen kuvalehti: ”Nej, Åland ska inte lösgöra sig från Finland även om inte Finland längre är ett tvåspråkigt land med en fungerande service på svenska, men det blir en besvärlig situation. Vi kan få sköta våra kontakter via tolk.”

Hon redogör också för bakgrunden till den åländska självstyrelsen. Sverige ville ha Åland och ålänningarna ville tillhöra Sverige, men ändå tillföll landskapet Finland. En starkt bidragande orsak var det faktum att Finland var tvåspråkigt, skriver Naucvér.

”I argumenteringen för att Åland skulle bli en del av Finland sades bland annat att landskapet skulle få en så vidsträckt självstyrelse som det bara var möjligt utan att vara en självständig stat.”

Tolkhjälp

Det är mycket sannolikt att frågan om statstillhörighet hade fått en annan lösning om Finland varit enspråkigt finskt, men det är det onödigt att spekulera

i, tycker Naucvér. Självstyrelsen är en konfliktskapande åtgärd som stått sig i över 85 år och förhoppningsvis ska Finland klara av det länge än, men för det krävs resurser på det språkliga planet.

”Om Finland inte längre har en fungerande tvåspråkighet kommer det att krävas tolkar och översättare, men Ålands självstyrelse består. Den är ett internationellt åtagande som landet knappast ger avkall på frivilligt.”

Klumpsumman

Det finns också en vid syn på

Åland som kostsamt för riket.

”En del tror att Åland redan idag kostar Finland stora summor i form av bidrag, men ålänningarna betalar skatt som alla andra, och det är tvärtom så att det inte hittills mött något gehör när ålänningarna velat beskatta sig själva, och det trots att Åland tillhör EU och inte ens teoretiskt skulle kunna bli något skatteparadis. Nej, Finland beskattar Åland och skickar sedan tillbaka en klumpsumma för ålänningarna att förvalta.”

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Inlägg i språkdebatten. Vad händer om Finland inte längre kan uppfylla sitt åtagande om myndighetsservice på svenska? Inte ska Åland lösgöra sig från Finland men det uppstår en besvärlig situation, enligt riksdagsledamot Elisabeth Naucvér. ”Vi kan få sköta våra kontakter via tolk.” Foto: ANDREAS DIENERT

OBS! Det händer

FREDAG 11.12 BOKSIGNERING

■■■ **Mariehamns Bokhandel kl 11.00-13.00.** Monika Fagerholm signerar sin bok ”Glitterscenen”.

DANS

■■■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Conny Henrix.

JULMARKNAD

■■■ **Ålandsv. 36, norr om Bio Savoy, kl 14.00-17.00.** Kransar, julpynt, smycken, hantverk, hembakt, sylt m.m.
■■■ **Godbyv. 3, Norrböle, kl 12.00-15.00.** Fynda julklappar, unikt hantverk, smycken, grytlappar, vetevärmare m.m.

MUSIK

■■■ **Mariehamn S:t Görans kyrka kl 19.30.** Julkonsert med Intermezzokören under ledning av Guy Karlsson.
■■■ **Vårdö kyrka kl 19.30.** Julkonsert med Therese Karlsson, Karl Rombo, tenor och Mathias Kjellgren, orgel.
■■■ **Alandica kl 18.30.** ”En liten julshow med stjärnglans och tomtébloss”. Petronella Wester, Jan-Erik Berglund och ett svängigt 5-mannaband.

MUSIKTEATER

■■■ **Mariehamn S:t Mårtensgården kl 19.00.** ”Väntan på lucia”. Regi, manus och koreografi: Julia Westerberg. Musikarrangemang och piano: Anders Laine.

NÖJE

■■■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Totte.
■■■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.
■■■ **Dinos bar kl 22.00.** Denied.

SAGOSTUND

■■■ **Finströms bibliotek kl 10.00.** Sagostund. Victoria berättar en julsaga.

LÖRDAG 12.12 DANS

■■■ **Lemland Valborh kl 20.00.** Moonlight.
■■■ **Arkipelag restaurangen**

kl 22.00. Danskampen. Non-stopdans med Conny Henrix och Highlights.

JULMARKNAD

■■■ **Lumparland Ollas kl 12.00-18.00.** Mat, hantverk och mycket julstämning.
■■■ **Geta Furulund kl 11.00-15.00.** Julkransar, hantverk, bakverk, fisk m.m.
■■■ **Sjökvarteret kl 11.00-16.00.** Kvalitetshantverk, ekologiskt bröd, olika fårprodukter m.m.
■■■ **Vårdö Vargata marknadsplats kl 11.00-14.00.** Julens alla lådor, fisk, slaktgryn, bröd, Töftö-skorpor, julkransar m.m.
■■■ **Föglö Enigheten kl 11.00-14.00.** Fisk, hembakt, kransar, hantverk, lotteri m.m.
■■■ **Ålandsv. 36, norr om Bio Savoy, kl 12.00-15.00.** Kransar, julpynt, smycken, hantverk, hembakt, sylt m.m.

KLIMATVAKA

■■■ **Torget kl 17.30.** Tänd ett ljus i en gemensam åländsk klimatvaka för att skicka en hälsning till FN:s klimatkonferens i Köpenhamn. Ta med ljus.

MISSIONSAUKTION

■■■ **Jomala S:t Olofsgården kl 12.00.** Auktion, försäljning, lotteri, barnaktiviteter och kafeservering.

MUSIK

■■■ **Jomala kyrka kl 19.00.** Luciakonsert med Ålands Musikinstitut.
■■■ **Alandica kl 18.30.** ”En liten julshow med stjärnglans och tomtébloss”. Petronella Wester, Jan-Erik Berglund och ett svängigt 5-mannaband.
MUSIKTEATER
■■■ **Mariehamn S:t Mårtensgården kl 19.00.** ”Väntan på lucia”. Regi, manus och koreografi: Julia Westerberg. Musikarrangemang och piano: Anders Laine.

NÖJE

■■■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

■■■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.
■■■ **Dinos bar kl 22.00.** Denied.

TV

■■■ **FST5 kl 15.55.** Minigolf som blev KK som blev Alan-dica. Ett inslag om behovet, om de kritiska rösterna och om hur huset kom till.
Åland 24:s program om nostalgisk bussafarari där vi får se allt från toppmoderna bussar till rena skogsvrak. Vi säger också farväl till några bussar som tas ur trafik.

SÖNDAG 13.12 JULMARKNAD

■■■ **Sjökvarteret kl 11.00-16.00.** Kvalitetshantverk, ekologiskt bröd, olika fårprodukter m.m.
■■■ **Ålandsv. 36, norr om Bio Savoy, kl 12.00-15.00.** Kransar, julpynt, smycken, hantverk, hembakt, sylt m.m.

JULSTUGA

■■■ **Lemland Pellas kl 14.00-18.00.** Försäljning av dagsfärskt hemvete och jul-limpor, pyssel av gammeldags julpynt, soppservering m.m.

LUCIA

■■■ **Ålands lucia 2009.**
□ Kl 11.45. Sittkoff. I väntan på Lucia underhåller Victoria Gottberg, vallhorn och Majken Karlström, sång.
□ Kl 12.00. Sittkoffs. Lucia med följe uppträder.
□ Kl 18.00. S:t Görans kyrka. Kröning av Ålands lucia.
□ Kl 19.00. Torget. Luciaprogram. Jomala församlings barnkör sjunger under ledning av Kaj-Gustav Sandholm där-efter ringlekar med Britt Lindholm i väntan på luciatåget. Luciagruppen framträder vid ankomst till Torget. Konferencier: Lasse Fredrikson.
■■■ **Finströms kyrka kl 19.00.** Kröning av Finströms lucia.

MUSIK

■■■ **Sunds kyrka kl 13.00.** Linn Weman. sång och Elin Johansson, piano.

■■■ **Medishuset kl 15.00.** Henryk Gwardak spelar Chopin.

VANDRING

■■■ **Sund Stornäset Kastelholm kl 11.30.** Guide är Isabell Kvarnfors. Start från Norrag. 13 kl 11.00.

MÅNDAG 14.12 NÖJE

■■■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

SEVÄRT MARIEHAMN

■■■ **Galleri Fäktargubben, Storagatan 14.** ”Änglar finns dom?” Skulpturer och konsthantverk av Olle Törnqvist. Pågår till 19 december.
Öppet måndag-fredag kl 12–17, lördag 10–14.
■■■ **Galleri Kakelhallen, Köpmansgatan 11.** ”Människonatur” installation med Viva Granlund. Pågår till 10 januari.
Öppet måndag-onsdag, fredag 10-17, torsdag 10-19 och lördag 11-14.
■■■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.** Mikaela Elfsberg, målningar och Emelie Christenbrunn, fotografier.
Öppet tisdag–fredag kl 11–17, lördagar 11–14.
■■■ **Mariehamns stadsbibliotek.** Årets fotograf Torbjörn Granlunds fotoutställning. Pågår till 12 december.
Öppet måndag-fredag kl 10–20, lördagar 10–16.
■■■ **Medimar, Torggatan 10.** Abstrakta och färgrika akvareller av Gölsöm Ekblom. Pågår till 31 december.
Öppet måndag-torsdag kl 8–16, fredag 8–14.
■■■ **Sjökvarteret Österhamn.** En levande marin miljö med båtbyggeri, smide och annat hantverk jämte museum och restaurang. Här finns hamn för traditionella skutor och träbåtar med 300 m kaj och det mesta i

serviceväg.
Öppet måndag–fredag kl 9–11.
■■■ **Ålandstrafikens väntsal.** Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i.
Öppet måndag-fredag kl 9–17.
■■■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.** Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12–16.
■■■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.** Entrégalleriet. Företagsgrannar – en liten jultävling. Vi har bett åländska företag tillverka sin egen julgran, av material eller restmaterial som speglar företagets verksamhet. För besökaren gäller det att para ihop de olika granarna med rätt företag. Pågår till 10 januari.
Target
Utställning om Ålandsfårets historia. Utställningen består av texter och bilder samt ull, skinn och hantverk av Ålandsfår. Pågår till 31 januari.
Öppet tisdagar och torsdagar 10–20, onsdagar och fredagar 10–16, lördag-söndag kl 12–16. Måndagar stängt.
Specialsalen, Konstmuseet ”2 RUM”. Vad blir resultatet när fyra kreatörer får skapa fritt och inreda två rum med föremål ur museets samlingar? Tillsammans skapar formgivare Eva-Jo Hancock och arkitekt Simon Vannan ett rum, likaså inredningsarkitekt Bettina Ingves tillsammans med konstnär Kjell Ekström. Pågår till 28 februari.

■■■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.** Entrégalleriet. Företagsgrannar – en liten jultävling. Vi har bett åländska företag tillverka sin egen julgran, av material eller restmaterial som speglar företagets verksamhet. För besökaren gäller det att para ihop de olika granarna med rätt företag. Pågår till 10 januari.
Target
Utställning om Ålandsfårets historia. Utställningen består av texter och bilder samt ull, skinn och hantverk av Ålandsfår. Pågår till 31 januari.
Öppet tisdagar och torsdagar 10–20, onsdagar och fredagar 10–16, lördag-söndag kl 12–16. Måndagar stängt.
Specialsalen, Konstmuseet ”2 RUM”. Vad blir resultatet när fyra kreatörer får skapa fritt och inreda två rum med föremål ur museets samlingar? Tillsammans skapar formgivare Eva-Jo Hancock och arkitekt Simon Vannan ett rum, likaså inredningsarkitekt Bettina Ingves tillsammans med konstnär Kjell Ekström. Pågår till 28 februari.

FINSTRÖM

■■■ **Finströms bibliotek.** Kristina Värnman visar keramik, muggar, skålar, krukor och vaser. Med på utställningen finns även hennes handstickade vantar av hemspunnet garn. Pågår till 21 december.
Öppet måndag–torsdag kl 12–20.
■■■ **Godby hotell.** ”Årstiderna”, akvareller av

Monika Palme. Pågår under december.

FÖGLÖ

■■■ **Föglö bibliotek.** ”Tvättakta återvinning”. Konstutställning av Hannele Ögård-Forsman. Pågår till 15 januari.
Öppet måndagar kl 10–13 och kl 16–19, onsdagar 10–13 och torsdagar kl 18–21.

GETA

■■■ **Geta bibliotek.** Utställning av julbonader och julstrumpor. Pågår fram till jul.
Öppet tisdagar 13–17 och torsdagar 16–20.
■■■ **Geta skolas entréhall.** Utställning av julbonader och julstrumpor. Många sevärda handarbeten och även pappersbonader. Pågår till 22 december.
■■■ **Ålandsbanken.** Fotoutställning ”Anni, en Getas vardagshjälte.”

KÖKAR

■■■ **Kökar bibliotek.** Annamaija Varjonen ställer ut Kökar-målningar.
Öppet tisdagar 12–14, onsdagar 14–19 och torsdagar 10.30–13.30.

LUMPARLAND

■■■ **Lumparlands bibliotek.** ”Vattenblänk” elevutställning. Pågår till 13 januari.
Öppet tisdagar kl 16–20 och onsdagar kl 14–15 och 16–20.

SUND

■■■ **Sunds bibliotek.** Ritva Vasama ställer ut sin samling av blomvaser. Sunds skola klass 1-2 har forskat om rymden.
Höstfärger. Akvareller av Torsarby daghem avd.3 1-3 år.
Höstträd. Barnen i familjedagvården i Sund har använt höstlöv i sina konstverk.
Öppet måndag och torsdag kl 17.30–20.30, tisdag 10–16.

VÅRDÖ

■■■ **Strömsgården.** Cathrin Blombergs mormors/Lisa Blombergs spetsar och farmors/Valborg Karlssons frivolté-arbeten.

TV-programmet

fredag 11 december

6.30 Go'kväll (R) [3362]
7.00 Rapport [61430]
7.07 Regionalt [205811169]
7.28 Gomorron Sverige [304381275]
8.15 Julkalendern: Superhjälte-jul [9107633] Även senare i dag.
8.30 Rapport [2199492]
8.45 Gomorron Sverige [4666091]
10.30–13.00 UR [3430492]
13.00 Rapport [87661]
13.05 Dansbandskampen (R) [5761188]
14.35 Hemliga svenska rum (R) [5047275] Populärhistorisk serie. Storkyrkan – de gamla gravvalven.
14.50 Alpint: Världscupen [2494898] Herrarnas superkombination, super-G, andra åket.
16.00 Fashion: Modeveckan i Paris (R) [6661]
16.30 Fashion: Modegala i Paris (R) [1324]
17.00 Rapport [95817]
17.05 Simning: Kortbane-EM [3150324]
18.55 Sportnytt [2391782]
19.00 Rapport med A-ekonomi [83850]
19.10 Regionala nyheter [1044701]
19.15 Go'kväll [761275]
19.45 Julkalendern (R) [148904]
20.00 Kulturnyheterna [59817]
20.15 Regionala nyheter [5116782]
20.30 Rapport med A-ekonomi [463]
21.00 På spåret [62332] Geografisk frågesport. Jessica Gedin och Hans Rosenfeldt tävlar mot Johanna Koljonen och Marcus Birro.
22.00 Skavlan [38904] Nobels fredspris-special. Programledare: Fredrik Skavlan.
23.00 Nobelpriset 2009 – fredspriskonserten [4507411]
1.15 Kulturnyheterna (R) [9901183]
1.30 Playa del Sol (R) [9785893]
2.00 Wolf [2593560] **FILM** Amerikansk skräckfilm från 1994. I rollerna: Jack Nicholson, Michelle Pfeiffer.
4.00 Brotherhood (R) [7547560]
4.55 Sugar rush (R) [7359763]
5.20–6.05 Pastor Haggards prövningar [1067909]

10.50–12.00 Alpint: Världscupen **svt2** [7650985] Herrarnas superkombination, slalom första åket.
12.05–13.50 Skidskytte: Världscupen Hochfilzen [7536169] Damernas sprinttävling. Direkt.
14.35 Nobelpriset 2009 – litteratur (R) [104091]
15.05 Skidskytte: Världscupen Hochfilzen [6819188] Herrarnas sprinttävling. Direkt.
16.50 Sverige! (R) [8328430]
17.50 Gavin och Stacey (R) [48492]
18.20 Nyhetstecken [4929072]
18.30 Oddasat [67985]
18.45 Utiset [733121]
19.00 Olja [55576] Norsk dokumentärserie från 2009. Del 5 av 5. AB Norge.
19.55 Rapport [1628527]
20.00 Vem vet mest? [3148]
20.30 UR: Ramp [9459] Ungdomsmagasin. Del 9 av 10. Skådespelerskan Cecilia Frode berättar hur det kändes att vara en outsider i tonåren. I den lilla lådan finns i dag stjärnadvokaten Leif Silbersky. Programledare: Nisse Edwall.
21.00 Fotografen från Riga [97169] K special. Inta Ruka är en av Europas viktigaste dokumentärfotografer. I trettio år har hon tagit magiskt vackra porträtt av människor i Letland.
22.00 Aktuellt [3904]
22.30 Trädgårdsapoteket [9695] Brittiskt trädgårdsmagasin. Del 5 av 6. Dags att titta närmare på växternas olika rötter och dra nytta av dem.
23.00 Sportnytt [62492]
23.15 Regionala nyheter [1314362]
23.25 Rapport [8434091]
23.30 Colorado avenue [37186] Del 2 av 3. Siklax sörjer bygdens fallna i slaget om Tammerfors, däribland Johannes son Erik.
0.30 Kobra (R) [5313305]
1.00 Dokument utifrån (R) [7572305] Amerikansk dokumentär från 2009. Valet av Obama.
2.50–3.15 Miljöresan (R) [5645928] Brittisk dokumentärserie från 2009.

7.30 Funniest pets and people [7036324]
8.25 Spin city (R) [1273633]
8.55 Alla älskar Raymond [6264091]
9.25–9.50 How I met your mother [2768985]
10.40 Oprah Winfrey show [3117898]
11.30 Våra bästa år [2584817]
12.25 Project runway (R) [4708879]
13.20 How I met your mother (R) [8677343]
13.45 Alla älskar Raymond (R) [135782]
14.15 Oprah Winfrey show [430898]
15.10 Extreme home makeover [8907188]
16.05 Funniest pets and people [5768053]
16.35 Funniest pets and people [8006625]
17.00 Project runway [605430]
18.00 Du är vad du äter [616546] Svenskt livsstilsprogram från 2008. Ali, Shabbi och Renato startade för några år sedan ett hälsocafé. Det skulle de inte ha gjort.
19.00 Navy CIS [702782] Amerikansk kriminaldramaserie från 2009. När en marinsoldat hittas dödad på Halloween kallas NCIS in för att utreda.
20.00 NCIS Los Angeles [708966] Amerikansk kriminaldramaserie från 2009. Teamet utreder mordet på en entreprenör, och fruktar att den hemligstämplade information han hade i sin ägo har försvunnit.
21.00 Morden i Midsomer [2847817] Brittisk deckarserie från 2008. Del 5 av 7.
23.05 Den siste scouten [3581343] **FILM** Amerikanskt actiondrama från 1991. I rollerna: Bruce Willis, Damon Wayans.
1.35 När lammen tystnar [6971725] **FILM** Amerikansk skräckfilm från 1991. I rollerna: Jodie Foster, Anthony Hopkins.
3.15 Warriors of heaven and earth **FILM** [6058676] Kinesisk action från 2003. I rollerna: Kiichi Nakai, Xueqi Wang.
5.15–6.00 Montel Williams show [3966980]

6.10 Veterinärerna (R) [1501492]
6.50 Nyhetsmorgon [13354782]
11.00 Nyhetskanalen [912071]
11.05 Efter tio [3584966]
12.00 Nyhetskanalen [762324]
12.05 Efter tio, forts [8427053]
12.55 Bonde söker fru (R) [9710091]
13.55 Nyhetskanalen [9673237]
14.00 Trav [697527]
14.25 Förllossningskliniken (R) [9326350]
15.30 Nyhetskanalen [389594]
15.35 Jon, Kate och åtta barn [6784459]
16.05 Ghost whisperer (R) [9726411]
17.00 That '70s show (R) [970701]
17.25 That '70s show (R) [612966]
18.00 Förkväll [981576]
18.50 Dagens flex [2158701]
18.55 Förkväll, forts [7212508]
19.20 Keno [602169]
19.30 Lokala nyheter [164512]
19.35 Lokalt väder [8271362]
19.40 Ekonominyheterna [4178695]
19.50 Vädret [4174879]
20.00 Nyheterna [655275]
20.30 Postkodmiljonären [654546]
21.00 Säsongavslutning: Idol 2009 [420701] Direkt. Svenskt underhållning. Det är dags för final i Globen i Stockholm och endast två deltagare återstår.
22.30 Säsongavslutning: Cirkus Möller [634782] Svensk komediserie från 2009. Petra Mede lär sin sambo vett och etikett i sängen. Måns bjuder på det bästa klippet från höstens Idol. Även 12/12.
23.00 Nyheterna, sporten och vädret [158527]
23.25 Idol 2009 [9342362] Direkt. Även 13/12.
23.55 Flashforward [7459324]
0.55 Boston legal [6779725]
1.50 The animal [38398638] **FILM** Amerikansk komedi från 2001. I rollerna: Rob Schneider, Colleen Haskell.
3.30 The prime gig [8900560] **FILM** Amerikanskt actiondrama från 2000. I rollerna: Vince Vaughn, Julia Ormond.
5.15–6.15 Spice Girls official reunion (R) [3769102]

6.00–10.00 Vaken!
14.15 Mat med Tina
14.45 LasseMajas detektivbyrå
15.00–15.28 Space Trainees Del 8 av 12. Alltid är det något som personalen på rymdfärjan behöver hjälp med.
16.37 Hill Street Blues (R) Ratman och Bobin.
17.25 Obs Aktualiteter
17.55 TV-nytt
18.00 Julkalendern: Julvädret som försvann Maja och Fifi hittar på ett namn för julklappsmaskinen.
18.30 Barnen på Luna Äventyrsserie för hela familjen. Del 5 av 8.
19.00 Boktid En svensk författare vars debutroman sålts i en kvarts miljon exemplar! Det är ingen vardagsmat. Men så skrev hon också på engelska. Nu har Linda Olssons succéroman
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Mitt Paradis Trädgårdsarbetare Kerstin Karlssons trädgård i Saltvik, Åland. Fuchsiapippi. Överbyttipset: Stenmosaik. Fransk visit i Den hemliga trädgården. Redaktör: Eva Vikstedt.
20.30 Skoj och kaos Del 5 av 8. Norskt magasin för vuxna om barn.
21.00 Angels in America Del 6 av 6. Jag är i himmelriket.
22.15 TV-nytt
22.25 Dok: Planeten Ett försök att reda ut sanningar och osanningar kring de alarmerande globala miljöförändringar som många menar att redan är i full gång.
23.45 Eftersnack Smart snack – och en och annan banalitet – om veckan som gått med Magnus Londen och Jeanette Björkqvist plus sidekick.
0.30–0.46 Oddasat

ÅLANDSKANALEN
KI 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30
Dragning av vinnare i julkalendern. Nyheter och kulturellt med Katarina Gäddnäs.
ÅLANDS RADIO 91.3 Mhz
6.45–9.00 Gomorron. Med Elin Willows.
6.45 Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00–11.30** Förmiddax. Med Ann-Christine Karlsson. **9.00** Dagens väder. **9.15** Låshörnan: Vägen från Stormskäret. **9.30** Ålandsnytt. **9.40** Musik för öppna öron. **10.30** Ålandsnytt. **10.33** Fredax. **11.30–13.00** Lunchdax. **11.30** Ålandsnytt. **11.45** Sportnytt. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. **12.30** Gomorron. **12.55** Ålandsnytt. **13.00–16.00** Vardax. Med Tom Wiklund. **13.00** Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. **13.55** Ålandsnytt. **14.00** Rätt skall vara rätt. **14.55** Ålandsnytt. **15.00** Firardax. **15.55** Ålandsnytt. **16.00–18.00** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Albin Dahlin. **16.00** Aktuellt. **16.55** Ålandsnytt. **17.05** Sportnytt. **17.10** Åland idag fortsätter. **17.55** Ålandsnytt. **18.00–21.10** Kvällsdax. Dagens bästa i repris. **18.00** Aktuellt. **18.05** Kulturen. Repris **18.20** Gomorron. Repris **18.55** Ålandsnytt. **19.05** Sportnytt. **19.10** Åland idag. **19.55** Ålandsnytt. **20.00** Åland idag. **20.45** Låshörnan: Vägen från Stormskäret. **21.00–21.10** Beträktelse.

Veteraner på spåret
I "På spåret" återser vi **Jessika Gedin** (bilden) och **Hans Rosenfeldt**, som tävlade tillsammans förra året och då kom tvåa. De möter **Marcus Birro** och debutanten **Johanna Koljonen**.
SVT1 21.00

Se det med egna ögon

www.24.ax

5.55 En sann historia: Droppar av skrott [9725430]
6.25 Ettans morgon-tv [72286968]
9.30 Coronation Street [6364275]
10.15 Halv sju [3233053]
10.45–10.55 Veteranminnen [8244701]
11.00 Tv-nyheter [95459]
11.05 YLE News [3779898]
11.10 Hettys mysterier [4372188]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [92140]
13.00 Tv-nyheter [87689]
13.05–13.40 Morgonhjärta [4837324]
13.45 A-talk [5809966] Veckans debatt.
14.30 Läkarna [1594]
15.00 Tv-nyheter [79817]
15.05 Herrskap och tjänstefolk [2509237] Tv-serie om tjänstefolk och deras herrskap i England under början av 1900-talet.
16.00 Prisma Studion [2459]
16.30 En sann historia: Utbrytarna [6492]
17.00 Tv-nyheter [83072]
17.08 Hettys mysterier [300346324]

18.00 Tv-nyheter och väder [8237]
18.30 Halv sju [6256]
19.00 En stund i naturen [18546] Kameler.
19.10 Tillbaka till Aidensfield [4997362]
20.00 Hemgatan [850]
20.30 Tv-nyheter och väder [32140]
20.55 Sportrutan [5117633]
21.00 A-zoom [430]
21.30 Diktrådet: Husrådet [24701]
22.30 Hemmasalongen: Orolig fred [6490695] Kriget är förbi och människor som gått miste om sin ungdom irrar i staden. För att gå vidare måste man göra upp med det förflutna.
23.40 En sann historia: Omringad (R) [1799411] Matti Haltsonen har deporterats av Stalin, omringats av tyskar och förföljts av Valpo. Hans liv har varit tufft men inte långtråkigt.
0.05 Nyhetsfönster [67563657]
4.00–8.00 Nyhetsfönster [26472522]

6.00 Tellus-frågesport [4215527]
6.50–8.47 Lilla tvåan [8289140]
8.53 På gräsrotsnivå [307437053]
9.00 Oddasat [85508]
9.15 Regionala nyheter [5332053]
10.35 McLeods döttrar [9403121]
11.20 Hemmakockar [8157091]
11.50 Örtapoteket [9999614]
12.10–13.45 Världscupen i skidskytte: Damsprint [5331879]
13.55 Gympa: Muskelbalans 1 [377985]
14.25 Hemlig miljonär [9513966]
15.15–16.53 Världscupen i skidskytte: Herrsprint [7518625]
17.00 Martha pratar [71530] Martha pratar. Martha ger råd.
17.23 Lilla tvåan [300842324] Teaterfredag med Neponen och Jyrki och programmen Snoddar, Hanna Anka samt föreställningen Skräddarmusen av Teatteri Tekoparta.
17.53 Julkalendern [304939459]
18.00 Respasset: Idrott i In-

dien
18.50 Tv-nyheter [7028188]
19.00 Regionala nyheter [62879]
19.10 Sportrutan [8449898]
19.15 Tvåans vinterväder [8439411]
19.20 Pressklubben [9194362]
20.00 Vid lägerelden [3898]
20.30 Jope-show [2169]
21.00 Fatta micken [78237]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [1621256]
22.05 Den hårda lagen [2840546] En berömd kvinnlig skådespelare befinner sig mitt i ett mediedrev sedan hon med ett specialtillstånd adopterat ett barn från Afrika.
22.45 Sopranos [9053546]
23.40 VM i innebandy, damer [4528546]
0.40 Kriminalhistorier från Finland [1584676]
1.05 Tellus-frågesport [4516980]
2.00 Frågespel [6754928]
3.00 Dolt ord [6758744]
4.00 Sudoku [6734164]
5.00–6.00 Dolt ord [6738980]

5.30 Väder [4817072]
6.05 Studio55 [7306411]
6.25 God morgon Finland [72271527]
9.10 Studio55 [1584527]
9.35 Vad ska vi äta i dag? [4176430]
9.40 Känslor och dofter [8152985]
10.25 Joulupotti [5665985]
10.35 Emmerdale [7724689]
11.05 Emmerdale [5912527]
11.35 Köpkanalen [4092850]
12.35 Astro-tv [3040188]
13.20 De vackra och de djärva [6718121]
13.45 Vad ska vi äta i dag? [5427053]
13.50 Godmorgon Finlands bästa bitar [247275]
14.15 Leva livet [862324]
14.45 Läkarna [7947121] Sommarfaror.
15.35 En plats på modetoppen [8961985] Vem är Finlands hetaste modedesigner?
16.30 Joulupotti [885169]
16.55 Nyheter [6281614]
17.00 De vackra och de djärva [239966]
17.25 Vad ska vi äta i dag? [6279879]
17.30 Emmerdale [278275]

18.00 Emmerdale [279904]
18.30 Bostadsmarknaden [254695]
19.00 Sjuans nyheter [724459]
19.20 Dagens väder [987362]
19.30 Dolda liv [908879] Del 1845. Miika medicinerar Katarina med gift.
20.00 Nobelgalan 2009 [764661]
21.00 Sanningens stund [614053]
22.00 Tians nyheter [172072]
22.15 Dagens väder [4451169]
22.20 Resultatrutan [1012633]
22.35 EuroTrip [7176546] **FILM** Amerikansk komedi från 2004. En oförsämd tonårskomedi om fyra amerikanare som reser till Europa för att träffa sin vackra tyska epostkompis. I rollerna: Scott Mechlowicz, Jacob Pitts, Michelle Trachtenberg. Regi: Jeff Schaffer.
0.20 K-Ville [3836386] Amerikansk polisserie. Bulet i porslinsaffären. Som utspelas i New Orleans efter Katrina.
1.15 Joulupotti [9735283]

Maria Nykvist

Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Det låter långsökt, men vem vet.
Han kanske har tränat under lång tid.TRE KRONORS FÖRBUNDSKAPTEN BENGT-ÅKE GUSTAFSSON
OM ATT 51-ÅRIGE FETISOV GÖR COMEBACK I KHL

Robin Englund sparkad från Hudik Hockey

ISHOCKEY. Efter närmare två år i den svenska division I-klubben Hudiksvall HC fick Robin Englund i onsdags sparken.

Enligt honom själv ligger ett ultimatum från tränaren Alf Nordh bakom.

–Jag har inte riktigt förstått det. Och jag som var i mitt livs form, säger Robin Englund till Nya Åland.

De senaste veckorna har varit turbulenta för spelare, styrelse och tränare i Hudiksvalls HC. I måndags ställde laget in träningen och spelarna hade i stället ett möte. Dagen därpå träffade spelarna styrelsen för att tillsammans med lagets tränare Alf Nordh hitta en fungerande arbetsmetod. Men det hjälpte inte. I går fick ålänningen Robin Englund beskedet att han och två lagkamrater till fått sparken.

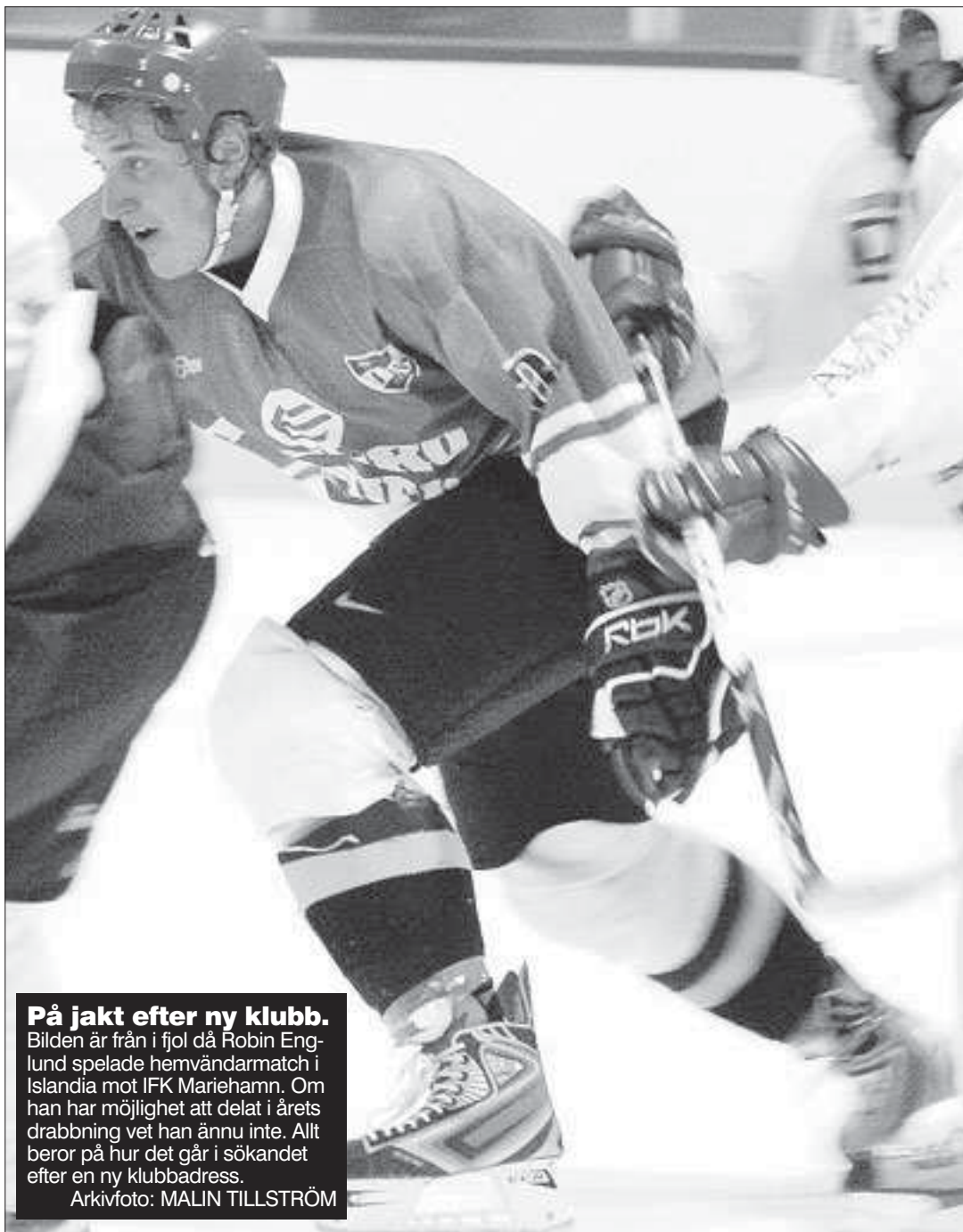
–Jag vet inte riktigt varför än, men det handlar väl om ett ultimatum från Nordh. Tydligt ville han att tre spelare skulle bort om han skulle fortsätta som tränare, säger Englund som är chockad över beslutet.

Englund berättar att det tidigare funnits irritation i truppen gentemot Nordh. För att komma till rätta då uppmanade styrelsen, enligt Englund, spelarna att maila sina åsikter om tränaren till dem. Efter det ska spelarna ha trott att det mesta var upplarat.

–Jag trodde att vi hade rätt ut allt, så enligt mig finns det inget otalt. Vi hade till och med skakat hand på det med Alf. Men antagligen är det väl så att han tror att vi ligger bakom det där med mailen, säger Englund.

Från styrelsen håll har Englund enligt honom själv inte fått någon direkt förklaring.

–Ordförande (Morgan Persson) sa att jag var en bra kille som alltid ställer upp, men att

På jakt efter ny klubb.

Bilden är från i fjol då Robin Englund spelade hemvändarmatch i Islandia mot IFK Mariehamn. Om han har möjlighet att delat i årets drabning vet han ännu inte. Allt beror på hur det går i sökandet efter en ny klubbadress.

Arkivfoto: MALIN TILLSTRÖM

det var ett beslut de var tvungna att fatta även om det var svårt, säger Englund.

Ta ut skilsmässa

Morgan Persson menar att det

inte bara handlar om ett ultimatum från tränaren. Han berättar att Nordh tillsammans med flera av spelarna har kommit fram till att det finns så många meningsskilj-

aktigheter i laget att det inte hade gått att fortsätta.

–Det har gått så långt att vi var tvungna att ta ut till skilsmässa. Även om Robin är bra som person så passar han inte i hop med

gruppen. Det har förts samtal och vi har försökt reda ut det här men utan att lyckas. Som jag ser det är ingen vinnare i det här, säger Persson.

Persson är dessutom noga med att understryka att det inte handlar om att Englund har misskött sig på något sätt utanför klubben.

–Robin är en mycket korrekt person och det handlar inte om att han ska ha misskött sig privat.

Kontrakt till mars

Klubben har ingen möjlighet att bara bryta Englunds kontrakt som går ut i mars 2010. Så länge han inte hittar en annan klubb tvingas HHC att betala ut lön tills dess. Enligt Persson tänker de inte överväga att använda honom säsongen ut, utan deras beslut är definitivt.

–Det betyder att vi tappar en mycket duktig spelare. Men ibland måste man ta sådana oönskade beslut, säger Persson.

Beslutet togs i kraft direkt och Englund fick i onsdagens match mot Härnösand se sina tidigare lagkamrater från läktarplats.

–Under matchen igår (läs onsdag) var det många som kom fram och stöttade och tyckte det var konstigt att jag inte var med eftersom jag har stått för den största underhållningen den här säsongen. Det är ju spela jag vill göra, säger Englund.

Vad som händer nu framöver vet han ännu inte.

–Jag har pratat med min agent och vi tittar på alternativ och andra klubbar. Det verkar ju inte som jag kan bli kvar här vilket är olyckligt. Jag har varit här i snart två år och trivs jättebra. Men vi får se. Det har bara hunnit gå en dag än så jag vet inte var jag hamnar, säger han.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Maiju Ruotsalainen.

Foto: JONAS EDSVIK

Maiju tillbaka i ÅU i juni

■FOTBOLL.

Från och med 1 juni 2010 spelar Maiju Ruotsalainen åter för Åland United.

Nya Åland har tidigare berättat att mittfältsmotorn Maiju Ruotsalainen kommer tillbaka till ÅU efter att säsongen i Italien är färdigspelad. Men något datum var då inte fastslaget.

Hon ska alltså tillbringa vinterhalvåret i Italien för att spela i den italienska serie A-klubben Torres Calcio Femminile. De är för närvarande i kvartsfinal i Women's Champions League och möter franska Lyon i mars.

Ruotsalainen gjorde tio mål under de tjugo matcher som hon spelade för ÅU under säsongen 2009. (mn)

Eriksson – ÅU:s hjälptränare

■FOTBOLL. Kent Eriksson är Åland Uniteds nya hjälptränare med ansvar för material under träningar och hemmamatcher. Han kommer också att fungera som reseledare vid bortamatcher.

Redan under säsongen 2009 fanns Eriksson med på avbytarbänken som vikarie för tränare, bland annat under Tammerforsresan då det blev klart att Åland United säkrat ligaguldet.

Eriksson har tidigare tränat JIK P-95. (mn)

Sportens kom ihåg

■ IFK Mariehamn: Årsmöte måndagen den 14 december 19.00 i Strandnäs skola södra, auditoriet. Alla gamla och nya medlemmar hjärtligt välkomna!

■ IFK Mariehamn: IFK Mariehamn pojkar födda 2000 Yternäs vill bredda sin trupp och söker nu flera fotbollsintresserade pojkar till laget. Träningar sker tisdagar i Baltichallen 19.30-20.30. Vid frågor, kontakta Stefan på 0400-621 773.

■ Motionsserien i hockey: Matcher v.50: fredag 11 december 19.30 Roosters- IFK Veteraner.

■ ÅSSF-skytte: Stödskytte 10 m. 20 skott, cup 6, i samband med "Gubbdagis" i Bredmo skyttehall, tisdag 15 december 13.00

IFK hockey siktar på andraplatsen

ISHOCKEY. På söndag tar tabelltrean IFK Mariehamn emot tabelljumbon Norrtälje i Islandia.

En på pappret enkel drabning.

–Norrtälje är ojämna så man vet aldrig var man har dem. När de spelar på topp så spelar de ganska bra, säger IFK:s Marcus Englund.

Vinner IFK Mariehamn sin match på söndag mot Norrtälje har de ett ypperligt läge att gå upp på andra plats i serien. Förutsättning är dock att se-

DIVISION IV, UPPLAND
IFK-NORRTÄLJE IK II
Var: Islandia
När: **söndag 13 december**
Tid: **14.30**

riedledarna HC Liljan ångar på i den takt de tidigare gjort under säsongen, med storsegrar i samtliga matcher, och även vinner fredagskvällens match mot tabelltvåan Hallsta IK.

–Visst finns den möjligheten. Men vi kan inte bara förlita oss på andras resultat utan vi måste göra det själva. Och ser man till hur vi spelade i

förra matchen mot Vättholma så tror jag spelmässigt att det är det bästa vi har presterat den här säsongen. Men vi får inte underskatta Norrtälje. Nyligen slog de till exempel Team Jackdaws stort, säger IFK:s assisterande tränare och spelare Marcus Englund.

Nyckelspelare sjuk

Enligt Englund har formtoppen hållit i sig sedan Vättholmamatchen.

–Det har sett riktigt bra ut på träning den här veckan och alla är skadefria, säger han.

Det enda orosmomentet,

Chans att gå förbi. IFK Mariehamn ligger i nuläget på tredje plats i serien, men på lika många poäng som tvåan Hallsta. IFK har i helgen ett gyllene läge att gå om Hallsta. För IFK väntar nämligen en på pappret "enkel" match mot tabelljumbon Norrtälje. Hallstas motstånd däremot är seriens suveräner i HC Liljan.

Foto: ERKKI SANTAMALA

enligt Englund, inför söndagens match är egentligen **Daniel Sederström** som har varit sjuk under veckan.

–Jag vet inte om han spelar på söndag och det är självklart inte positivt när en av de bästa

spelarna är borta. Men vi har en bred trupp i år med 23-24 spelare att använda oss av, säger Englund.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Ödesomgång för Jomalas damer

VOLLEYBOLL. En seger på söndag är ett måste om Jomala IK ska avancera till Allsvenskan. Men det hänger inte bara på JIK. Tabelltvåan Uppsala måste samtidigt förlora sin match.

JOMALA IK–RISSNE

Var: Vikingahallen

När: **söndag 13 december**

Tid: **15.00**

Inför den sista omgången ligger Jomala IK på tredje plats i serien, tre poäng efter Solna och Uppsala.

Bara de två främsta lagen tar sig vidare till Allsvenskan som spelas i vår.

Ska JIK bli ett av dem lagen krävs en trepoängare mot Rissne på söndag. Samtidigt måste Uppsala förlora sin hemmamatch mot tabellfemman Bromma med 0–3.

Solna kan JIK inte rå på eftersom oavsett hur det går i matchen på söndag så har Solna vunnit en match mer. Och vid lika poäng är det först och främst antalet segrar som räknas.

–Det är synd att det inte bara är upp till oss själva, men vi

På söndag gäller det. Vinst är det som gäller på söndag för Jomalas damer. Samtidigt måste Uppsala förlora sin match mot Rissne. Foto: ERKKI SANTAMALA

siktat så klart på att vinna mot Rissne med 3–0, säger Sofie Lindman i JIK.

Tränat anfall

När de båda lagen möttes i Rissne i början av säsongen vann JIK med 3–2.

–Det var svårspelat och halt golv i deras hall och om jag minns rätt hade vi problem med servemottagning-

arna då. Därför har vi tränat extra mycket på just det men också på snabba anfall, säger Lindman.

Hon berättar att träningsarna i veckan har sett bra ut men att de har valt att inte pratat om hur avgörande helgens matchens är. Kan-ske mest för att nerverna ska hållas i styr.

–Det är ingen vits att göra

det för vi vet ändå alla vad som gäller. Det ser ändå bra ut och alla i laget är på benen. Nu ska vi göra allt för att vinna, säger Sofie Lindman.

Uppsalas match mot Bromma börjar 14.00, alltså en timme innan JIK:s.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Salmén missar kvalet till Europatouren

■**GOLF.** Det blir inget spel på Europatouren för **Anna-Karin Salmén** nästa år. Kvalet börjar på måndag och hon missar det.

–Jag har varit skadad och opererade just

Jag har därför inte kunnat träna så tyvärr så måste jag stå över kvalet, säger hon.

Istället blir det spel på den svenska tour-en nästa säsong för Salmén.

–Det är väl i och för sig inte så dåligt det heller. Men nästa år är det kval till Europatouren igen som gäller., säger hon. (mn)

V75

Bergsåker

lördag 12 december

Spelredaktör: Bo Yngvesson bo.yngvesson@ttspektra.se

Robert tänker visa vem som bestämmer

Sedan **Åke Svanstedt** flyttade söderut för några år sedan har Bergsåker allt mer blivit en tummelplats för **Robert Bergh**. "Robban" dominerar med eftertryck i alla ligor

på sin hemmabana, både som kusk och tränare. I tränarligan har han, med sina 3,4 miljoner, kört in närmare fem gånger så mycket som närmaste Bergsåkerskollegan **Ulf Ohlsson**. Förkrossande!

När V75 arrangeras på Bergsåker tänker Bergh naturligtvis ta emot gästtande kollegor med varma servetter. Han har anmält nio av stallets 100

hästar i V75-loppen. En av dem har vi rankat etta i klass III-loppet: **Staro Dow Jones** (avd 4), träring med oerhörda utvecklingsmöjligheter.

V75-FÖRSLAGET

Avd 1: 1, 3, 7, 12, 10
Avd 2: 10, 5, 6, 7
Avd 3: 4
Avd 4: 2, 3, 4, 7, 1, 5
Avd 5: 2, 10, 15, 13
Avd 6: 7
Avd 7: 1, 2, 4, 7

STORA systemet: Hästar i *halvfet* och *kursiv* stil: 1920 rader (insats 960 kr).

Lilla systemet: Hästar i *halvfet* stil: 192 rader (insats 96 kr).

"Faksens" grabb tar över?

På "kallblodsbanan" Bergsåker står förstas ett lopp för den tyngre travrasen på programmet (avd 5).

Kejsaren själv, **Järvsöfaks**, finns inte med. Han skrev travhistoria i söndags genom att ta sin 200:e se-

ger i karriären.

På lördag kan en av hans söner, **Stam-ping**, försvara familjeäran

Järvsöfaks

BANKEN

Global Investment (avd 3) har bara startat två gånger sedan i midsomras. Att det ändå inte är någont fel på flåset såg vi vid hans överlägsna V75-vinst häromveckan. Goop-hästen har en skräddarsydd uppgift här. Spets runt om?

RYSAREN

Ellen Will (avd 2) övertygade vid vinst näst senast, även om det rörde sig om ett billigt lunchlopp. I lördags mattades hon efter en alltför tung löpning i V75-debuten. Hon ser fortsatt fin ut och ska inte underskattas i ett öppet stolopp.

FAVORIT I FARA

Bamse Gema (avd 7) har vi rankat etta med tanke på hans enastående fartresurser. Men han har ett speciellt humör, som fällt honom i flera rikstotolopp förut. Om något går bjässen emot kan han falla tungt en gång till.

V75-LIGAN

Örjan Kihlström har tydligen inte givit upp kampen om segern i V75-ligan för kuskarna. Även om **Erik Adiels-sons** ledning är stabil trots att han körde blankt i Halmstad är Örjan, med tre rikstotosegrar förra veckan, "bara" sex pinnar efter. Men endast tre omgångar återstår under 2009.

Så här ser kuskarnas tio-i-topp ut efter vecka 49:

Granskog fortsätter som ordförande

■**FOTBOLL.** Mikael Granskog fortsätter som ordförande för IFK Mariehamn rf, den del av föreningen som sköter ungdoms- och damverksamheten. Det var vi föreningens årsmöte i tisdags som han omvaldes.

Wirtanens tränare lämnar Örebro SK

■**FOTBOLL.** Tommy Wirtanens Örebro SK förlorar en av sina tränare. Assisterande tränaren **Rickard Nilsson** lämnar klubben då samarbetet med huvudtränare **Sixten Boström** inte fungerat.

–Ibland är det så att personer inte fungerar att arbeta tillsammans och då måste vi hitta en lösning. I det här fallet blir lösningen att Rickard återgår till arbetet som tränare i Karlslunds IF, säger ÖSK:s sportchef **Lennart Sjögren** i pressmeddelande.

–Utifrån mitt sätt och se på situationen så kompletterar

Även de övriga styrelsemedlemmarna; **Victoria Backman**, **Klara Carlsson**, **Erik Flodin**, **Thomas Fonsell**, **Eva Mikkola-Karlström**, **Robert Mann** och **Lennart Öfverström** fortsätter på sina poster. (mn)

vi inte varandra utan jag ser Rickard mer som en huvudtränare än som en assisterande tränare. Jag tackar Rickard för det arbete han gjort den gångna säsongen och är övertygad om att Rickard kommer att ha en framträdande roll som tränare i svensk fotboll, säger Sixten Boström.

Vem som efterträder Nilsson är ännu inte klart men det spekuleras kring att finländske pojklagslagstränaren **Lars Mosander** som tidigare jobbat med Boström i Jaro, är aktuell för posten. (ml)

Sport på gång

FREDAG-SÖNDAG

Judo

Idrottsgården

Judoklubben ordnar Lucia-kata

Luciapumpen (ÅKK), 14.00-17.00

Volleyboll

Vikingahallen

Herr, Jomala-Säter B, 15:00

SÖNDAG

Ishockey

Islandia

IFK hockey-Norrtälje IK, 14.30

Volleyboll

Vikingahallen

Dam, Jomala-Rissne, 15.00

Jackpot med nya, friska spikar

Förhoppningsvis fick någon läsare hjälp till en V75-fullträff av våra spikförslag till Halmstad förra veckan. Både **Wiona** och **Axelite** satt som gjutna. Likaså **Local Conch**, singlad på det lilla förslaget.

Att vi ändå lyckades få bara fem rätt gjorde att dumstruten fick dras på. Ett bättre facit blir det förhoppningsvis på Bergsåker, där 22 miljoner tillfölls potten för sju rätt efter den "lätta" raden senast.

TÄNK PÅ ATT...

...**Åke Svanstedt** på lördag återvänder till den bana han så totalt dominerade under en lång följd av år. Och chanser saknas förstås inte. **Lamborghini S.T.** (avd 1), **Miss Black Beauty** (2) och **True Q** (7) är tre egentränade segerkandidater.

Åke Svanstedt

...**Solkvick** (avd 5) är ett nytt kallblodigt stjärnskott. Utan felsteg blir han garanterat svår för övriga att plocka in tillägg på.

V75-1 Lopp 4

2140, auto

- 1 Staro Cold Carat - Kihlström Ö
- 2 Evan Frontline - Johansson J-O
- 3 Einar Celeber - Ohlsson U
- 4 Estragon Dag - Eklöf B
- 5 Infiniti Broline - Adielsson E
- 6 Production - Eriksson U
- 7 Lamborghini S.T. - Svanstedt Å
- 8 Junction - Kontio J
- 9 Speedy Gold - Östman J
- 10 Sharapova* - Goop B
- 11 Highson - Wickman P
- 12 Clear Sign - Bergh R

Rank: 7-12-3-1-10-5-6-9-8-2-4-11

Lamborghini S.T räckte inte riktigt till i sin första start i silverdivisionen. Kom ändå undan debuten i klassen med hedern i behåll och nu mjuknar motståndet en aning. Han får tipset och garderas med i första hand **Clear Sign**, **Einar Celeber** och **Staro Cold Carat**. Inte heller **Sharapova** är uta ur kalkylen.

V75-2 Lopp 5

2140:

- 1 Höwings Ofelia - Goop B
- 2 Lorna Frontline - Östman J
- 3 Alfa Sund - Eriksson A
- 4 Vildros S.G. - Persson R
- 5 Ellen Will - Kihlström Ö
- 6 Miss Black Beauty - Svanstedt Å

2160:

- 7 Royal Sensation - Adielsson E
- 8 Bachelores Dream - Eriksson S
- 9 Yamaha Center - Linderöth P
- 10 Quassia Lascaux - Kontio J
- 11 Chiara Sisu - Melander M
- 12 La Bonne - Lindqvist O A
- 13 Vikens Victoria - Ohlsson U
- 14 Patricia Palema - Söderholm K
- 15 Ketchup - Skoglund H

Rank: 10-6-5-7-2-8-13-12-11-1-3-4-9-15-14

Det blev galopp senast, men i vanliga fall är **Quassia Lascaux** stabil. Hon är bäst i fältet och en högst trolig vinnare om hon har lite flyt med positionerna.

V75-3 Lopp 6

1640, auto

- 1 Debbie Brodda - Adielsson E
- 2 Robis Ingo - Widell K
- 3 Bobtail - Kihlström Ö
- 4 Global Investment - Goop B
- 5 Year in Review - Svanstedt Å
- 6 Airstrike - Jansson T
- 7 Star Running - Kontio J
- 8 S.J.'s Photocopy - Ohlsson U
- 9 Amour Ami* - Bergh R
- 10 D.J.Seabrook - Eriksson U
- 11 Super Light - Westholm J
- 12 Taylor Made - Eriksson S

Rank: 4-1-3-5-9-11-10-6-2-8-7-12

Förutsättningarna för **Global Investment** ter sig närmast optimala. Den reslige Goop-hästen visade kalasform efter vila vid överlägsen vinst förra gången. Kan dra iväg till ledningen här också. Bra spik! Stig H-duon **Debbie Brodda** och **Bobtail** står för det tuffaste motståndet. **Year In Review?**

V75-4 Lopp 7

2140, auto

- 1 Miskos Padus - Eriksson S
- 2 Never Again - Kihlström Ö
- 3 Trotteur - Svanstedt Å
- 4 Staro Dow Jones - Bergh R
- 5 Robin Ru - Linderöth P
- 6 Onkel Sid - Eriksson J
- 7 Bronx Sisu - Goop B
- 8 Mr Fairway - Aikio P
- 9 H.P.Baxter - Norberg J
- 10 Chouchou Aubiose - Jansson T
- 11 Super Heat - Westholm J
- 12 Jerka Tilly - Adielsson E

Rank: 4-3-2-7-5-1-10-12-11-9-8-6

Robert Bergh tränar två av de hetaste namnen i klass III-loppet och väljer själv att köra **Staro Dow Jones**. Denne har också övertygat mer än **Trotteur** på sistone, tycker vi. Båda ska med på kupongen, liksom **Never Again** och **Bronx Sisu**. Tankbara "rensare" kan **Robin Ru** och **Miskos Padus** vara.

V75-5 Lopp 8

2140:

- 1 Granfaksa - Frick K
- 2 Solkvick - Eriksson U

2160:

- 3 Baron B.R. - Wilhelmsson R
- 4 Lapp Jolle - Osterling S H
- 5 Bodbäcksjarl - Österberg S
- 6 Dölerud Troll - Eklöf B
- 7 Marolina - Östman J
- 8 Faksognista - Ohlsson U
- 9 Källdals Brauten - Jansson T

2180:

- 10 Vildvitter - Skoglund R N
- 11 Trönder Svarten* - Olsson R N

2200:

- 12 Pave Sterk - Norberg J
- 13 Häkon Jo* - Svanstedt Å
- 14 Moe Njord - Gustafsson P
- 15 Stamping - Landgren B

Rank: 2-15-10-13-7-11-8-9-3-5-1-6-4-12-14

Solkvick är en intressant uppstickare bland kallbloden. Vi tror att han kan hålla undan för **Stamping** och **Vildvitter**.

V75-6 Lopp 9 DD-1

2140, auto

- 1 Power Night Star - Ohlsson U
- 2 Kung Bravur - Goop B
- 3 Kismet F.H. - Eriksson J
- 4 Kickis Cocktail - Kontio J
- 5 Canendel - Adielsson E
- 6 Global Knox - Andersson M M
- 7 Zyrano Boko - Kihlström Ö
- 8 Gin de Zeun - Widell K
- 9 Carmen Sund - Jansson T
- 10 Holms Cornelius - Bergh R
- 11 Tamborito - Svensson He
- 12 Bambi's Comet - Lindberg L

Rank: 7-3-2-5-6-12-1-10-11-9-4-8

Omgångens andra spik plitar vi ned för **Zyrano Boko**, trots att han kommer från ett nesligt nederlag. Hultman-talangen har ännu aldrig varit sämre än trea och den här uppgifter ser överkomlig ut för honom. Inte så kul startspår, men han har styrkan som krävs för att kompensera det. **Kismet F.H.** värst emot?

V75-7 Lopp 10 DD-2

1640, auto

- 1 Latitud - Olsson D
- 2 True Q - Svanstedt Å
- 3 All Of My Life - Jansson T
- 4 Vinnalt Herkule - Kontio J
- 5 Lucky Gold - Bergh R
- 6 Ganador - Goop B
- 7 Bamse Gema - Kihlström Ö
- 8 Roberto - Adielsson E
- 9 Vourrek Sund - Norberg J
- 10 Lea - Ohlsson U
- 11 Sandvängens Ligist - Lindqvist O
- 12 Worldwide - Söderholm K

Rank: 7-1-2-4-3-6-8-10-5-9-12-11

Mycket tyder på att **Bamse Gema** blir stor favorit i V75-avslutningen. Fart att vinna har han absolut, men här riskerar han att bli utsvarad i början och slösa kraft i förtid. Vi tror att det är klokt att gardera med en med spårgynnad trio: **Latitud**, **True Q** och **Vinnalt Herkule**. Fyra streck borde räcka.

De nominerade inför Idrottsgalan är...

IDROTT. Den 23 januari 2010 hålls Idrottsgalan för nionde gången i ordningen på Åland. De nominerade till sex av de sju kategorierna presenterades under gårdagskvällen.

Om lite drygt en och en halv månad tar flera av Ålands främsta idrottspersonligheter plats i Idrottsgårdens stora sal och den årliga Idrottsgalan. Då ska priser delas ut i kategorierna "Årets kvinnliga idrottare", "Årets manliga idrottare", "Årets idrottsledare", "Årets idrottsliga prestation", "Årets idrottslag", "Årets idrottsliga genombrott" samt "Årets idrottskompis". De nominerade till alla utom den sistnämnda presenterades igår av Ålands idrottsförbund.

Och inför att nominerade presenterades lämnade medlemsorganisationerna under Ålands idrottsförbund i år in rekordmånga förslag.

–Hela 65 stycken namn lämnades in. Det visar återigen att vi har många framgångsrika idrottsutövare på Åland och att

år 2009 inte var något undantag, säger **Jani Westerlund**, sportchef vid Åland idrottsförbund.

Ett par otippade

Det är främst tre sporter som dominerar kategorierna. Inte helt oväntat står fotbollen med Åland United och IFK Mariehamn för många av nomineringarna. Likaså kraftsportarna i Åland kraftsportklubb och golfarna från Ålands golfklubb.

Bland de lite mer otippade nomineringarna fanns vindsurfaren **Sören Sundqvist** som i år knep 3:e platsen vid VM i klassen Kona One.

Och en inte helt väntad kandidat i kategorin "Årets genombrott" är **Tommy Wirtanen**. Men efter 184 matcher i IFK har hans genombrott i allsvenska Örebro SK imponerat på nomineringsjuryn.

Nu är det upp till Idrottsakademien bestående av representanter från idrottsliv, näringsliv och politiken att lägga sin röst.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Årets genombrott. Emil Sundberg, kraftsportare, om nomineringen: "Jag har haft ett riktigt bra år där jag lyckades komma med i landslaget. I år klarade jag 800 kilosgränsen, på sikt vill jag klara 900 kilo."

Årets idrottsliga prestation, årets kvinnliga idrottare. Anna-Karin Salmén, golfare, om nomineringen: "Att kvala in till Europa-touren var klart min största prestation hittills i min karriär."

Årets genombrott. Saana-Maria Sinisalo, bågskytte, om nomineringen: "Det går mot toppen. Nu är det världsmästare nästa som gäller."

Årets idrottsledare, årets idrottsliga prestation, årets lag. Robert Dahlin, tränare Åland United, om nomineringen: "Det har varit ett framgångsrikt år. ett sånt man bara kan drömma om. Att som ledare stå bakom det är fantastiskt kul."

Årets idrottslag, årets idrottsliga prestation. Thomas Fonsell, IFK Mariehamn, om nomineringen: "Vi var ganska nedtryckta för ett år sedan. Men vi fick ihop ett bra lag och en bra säsong. Vi lyckades över förväntan."

Årets manliga idrottare. Kenneth Sandvik, kraftsportare, om nomineringen: "Det har gått över förväntan i år och jag har fått hålla mig någorlunda skadefri."

DE NOMINERADE ÄR...

ÅRETS KVINNLIGA IDROTTARE 2009

Anna-Karin Salmén, golf (Ålands golfklubb)
Marcela Sandvik, kraftsport (Ålands kraftsportklubb)
Annica Sjölund, fotboll (AIK)

ÅRETS IDROTTSLEDARE 2009

Robert Dahlin, fotboll (Åland United)
Niklas Rajamäki, golf (Ålands golfklubb)
Tony Asumaa, fotbollsdomare

ÅRETS IDROTTSLIGA PRESTATION 2009

Anna-Karin Salmén, golf (Ålands golfklubb)
IFK Mariehamn, fotboll A-laget
Åland United, fotboll

ÅRETS MANLIGA IDROTTARE 2009

Kenneth Sandvik, kraftsport, (Ålands kraftsportklubb)
Sören Sundqvist, vindsurfing (Mariehamns seglarförening)
Daniel Sjölund, fotboll (Djurgårdens IF)

ÅRETS IDROTTSLAG 2009

Åland United, fotboll
Alandia Sailing team, matchrace
IFK Mariehamn, fotboll A-laget

ÅRETS IDROTTSLIGA GENOMBROT 2009

Emil Sundberg, kraftsport (Ålands kraftsportklubb)
Saana-Maria Sinisalo, bågskytte (Mariehamns bågskytteförening)
Tommy Wirtanen, fotboll (Örebro SK)

Upplandsserien division 4

HOCKEYMATCH

Söndag 13.12 kl. 14.30

IFK - Norrtälje IK

Islandia. Entré 5€ vuxen, 3€ (13–17 år)
Hockeyjuniorer och under 12 år gratis

MED NYANKORTET
4 biljetter till priset av 2 (vuxna)
till IFK-ishockeys hemmamatcher.

Idrottsgalan 2010 ★

Lördagen den 23 januari kl. 18.30 på Idrottsgården.

Supékort finns att köpa på Ålandsbankens citykontor fr.o.m. den 14 december och kostar 74 € respektive 65 € för alkoholfritt alternativ.

After gala på Indigo.

Välkomna!

maridea

Ett säkert julklappstips!

När du handlar hos oss får du bonus på köpet!

Ge presentkort som gäller i tre butiker!

MAGIQUE Torngatan 10 • Tel 17 730
TYGER & SÄNT Torngatan 4 • Tel 23 360
PRESENTER & SÄNT Torngatan 4 • Tel 23 360

JULÖPPET:
Vardagar 9-20
Lördag 10-16
Söndag 12-16
Julafton 9-12

Välkommen!

► LEDIGA PLATSER

Ålands
BYGG

Ålands Bygg som grundades år 1972 fortsätter att expandera. Projekt som tillbyggnad av Psykiatriskt sjukhus, ny- och ombyggnad av sjöfartsmuseet, och bostadsprojekt i centrala Mariehamn utgör största delena av den nuvarande orderingsgången på ca. 28 miljoner euro

Därför söker vi nu erfarna

SNICKARE & BETONGARBETARE

Närmare upplysningar ger Erik Sundblom, Mikael Fagerlund, tel 018-12 700.

► LEDIGA PLATSER

Crosskey Banking Solutions utvecklar, levererar och förvaltar finansiella banklösningar. Crosskeys uppdrag är att göra det enklare för banker att bli framgångsrika med IT-lösningar som omfattar samtliga delar i ett banksystem oavsett distributionskanal. Crosskey är ett helägt dotterbolag till Ålandsbanken Abp och har i dagsläget cirka 200 medarbetare. Huvudkontoret finns i Mariehamn, med lokalkontor i Helsingfors, Åbo och Stockholm. Crosskey inriktar sig i huvudsak på den nordeuropeiska marknaden och bland Crosskeys kunder finns Ålandsbanken, Tapiola Bank, S-bank och DnB NOR.

CROSSKEY
BANKING SOLUTIONS

Vi söker till Mariehamn

BUSINESS ADMINISTRATION
MANAGER

Som Business Administration Manager får du en nyckelroll inom företaget med ett brett ansvarsområde inom ekonomi och administration. Du skall vara väl förtrogen i affärs- och verksamhetsutveckling då du ansvarar för framtagning av affärsplaner och uppföljning av dessa i hela organisationen. Du kommer att rapportera direkt till VD, ingå i ledningsgruppen och vara chef över Management Services som idag består av 8 personer.

BANKING SPECIALISTS

På Crosskey jobbar idag drygt 30 Banking Specialister. Som Banking Specialist har du djup bankkunskap inom ditt produktområde och utgör en av de viktigaste länkarna mellan kund och systemutvecklare. Som Banking Specialist ansvarar du för förvaltningen av vårt banksystem. Du arbetar med ärendehantering, kravställning, testning samt dokumentering, allt i ett nära samarbete med utvecklare och andra specialister. En stor del av arbetet sker i projektform där du är med och ny- och vidareutvecklar vårt banksystem.

EXPERIENCED
JAVA DEVELOPERS

Som utvecklare för vår internetbank och backoffice blir din främsta uppgift att vara med och utveckla och vidareutveckla framtidens kundvänliga banklösningar tillsammans med våra kunder. Vi värdesätter speciellt kunskaper i Ajax, jQuery, Liferay Portal och Spring Framework.

SYSTEM DEVELOPERS –
SYSTEM I

Vi behöver förstärkning till vårt utvecklingsteam på cirka 35 personer som jobbar med den senaste tekniken inom utvecklingsmiljön för System i. Som System Developer kommer du att designa och utveckla applikationer för våra kunders banksystem.

PROJECT MANAGERS

Vi behöver förstärka vår projektavdelning med projektledare och söker därför medarbetare med erfarenhet inom området. Som projektledare kommer du i huvudsak att leda tekniska systemutvecklingsprojekt i våra olika banksystemmiljöer. Du kommer att samarbeta med våra beställare avseende olika lösningar både för ny- och vidareutveckling. Du är med i hela kedjan från idé till systemutveckling, test och produktionssättning.

Mer information kring de olika tjänsterna finns på vår hemsida www.crosskey.fi här kan du även skicka din intresseanmälan via vår e-rekrytering. Din ansökan vill vi ha senast den 30.12.09. Om du har frågor kring tjänsterna kontakta gärna HR Manager Monika Mansnerus på telefon 29 022.

Våra åländska rådjur och lokatter

■Att skriva om våra rådjur och därtill ge dem ett försvar är som att bjuda sig själv på ruten fisk till middag.

Många vill spy då de ser ett levande rådjur. Men i paketform som sadel eller en fin stek ändras mångens förnuft eller kanske det är smaken. Dessa två sinnelag följs sällan åt i människans värld.

En ko, en kalv eller en gris luktar skit i levande form, men åter i paket är det en god julmiddag även för våra bästa vänner.

Då blir min fråga/ eller påstående följande: Släpp dessa sistnämnda djurarter lika fria som rådjuret så blir nog il-lamåendet mer än spöfärdigt. Förnuftet är dock ett sinne de flesta behärskar ganska bra. (Eller). Att rådjuren blivit alldeles för många är vi ganska så överens om. Men nu mina vänner eller ovänner kommer rådjurens antal att minska väldigt radikalt. Det återkommer jag till.

Vi börjar med inplantering-

► ÖVRIGT

Man 60+ söker
SÄLLSKAP

Intressen: god mat, resor samt att vistas i sommarstugan ute i naturen.

Sv.t.Nya Åland "Man 60+"

► ÖVRIGT

Är det ingen
som SAKNAR oss?

Hankatt upphittad vid Sparhallen

2 honkattor upphittade på Herrö

Honkatt upphittad i Röjskär

Läs mer om oss på
www.djurskydd.net

JOURTELEFONEN 0457 3424 850
vardagar 19-21, samt helger 10-13

Nya Åland

en av våra rådjur. Många ja väldigt många hade sett filmen Bambi på hal is. De känslor som då skapades blev gripande hos de flesta. Jägare eller bara djurvänner om där råkar vara någon skillnad? Efter en viss lärdom lyckades inplanteringen.

Så sakteligen ökade rådjuren i antal så att jägarkåren kunde börja skjuta ett fåtal. Då helt plötsligt. Folk som aldrig hade behövt en bössa eller använt något sådant skaffade sig flera vapen. Nu kom varningen från Jens Harberg och Håkan Kulves: En sträng vinter där nästan alla vattenflöden fryser till is är rådjuren hjälplösa och offer för naturens hårda villkor. Detta hände i mitten av 1980 talet.

Kan vi nu, med vad vi vet i dag, beskylla dessa två herrar för okunskap och att dom inte kunde förutsäga varma vintrar som fick stora som små rådjur att överleva och bli fler.

Så till lodjuren. Min fråga blir denna: Kan inte den ena lärdomen ge den andra något? Skall vi åter låta en art bli så talrik att problemen blir större än nyttan och förväntningarna?

Men nu är det inte bara vår landskapsregering som bestämmer denna arts öde på Åland. Nej Finland och EU är med och bestämmer. Om detta råder delade meningar bland oss jägare och allmänheten. Varför detta, lantrådet Viveka Eriksson?

Att antalet lodjur har ökat markant de senaste åren råder det inget tvivel om. Att Jens H nämner stövare som lämpliga hundar vid jakt på lo är helt riktigt men var finns dom här på Åland? Ett fåtal finns, men har dom kurage som fordras till detta, blir min frågan.

En ensam stövare har ingen chans mot en vuxen lodjurs-hane, det är säkert, men två samjagande stövare kan driva lon upp i ett träd och därmed

klara sig utan stryk. En bekant till mig här på Åland har redan fått uppleva att inte ens en schäfer klarar lokatten utan stryk.

Men Jens H, varför denna ”kovändning” angående lodjuren här på Åland. Du var den första som ville ha lodjur här. En enkel påminnelse bara: Naturbruksskolan och det lodjursseminarium du med flera ordnade för oss intresserade.

Jag har fortfarande boken kvar som vi kunde köpa. LODJURET/ Viltet, Ekologen och Människan av Olof Lindberg. Tack för den Jens Harberg. Den har lärt mig mycket de senaste åren. Så dum som jag är önskar jag bibehålla både rådjur och lokatt men jag är tveksam till om detta är möjligt.

Detta är skrivet av en som ingen professor kan lära mer än hjärnan förmår.

En God jul till er alla

Sven-Erik Karlsson

Ska inte hundarna vara kopplade?

■Häromdagen var jag med om något obehagligt. Jag kom gående i Dalbo när en okopplad hund sprang emot mig. Hunden hoppade mot mig flera gånger, upp mot ansiktet. Hundens matte hade ingen brådska utan kom lugnt

gående efter. Hon ropade på hunden men den lydde henne inte.

Kvinnan förklarade sig sedan med att hunden bara var en valp. Men ska inte ouppfostrade hundar hållas i koppel? Jag har nyligen

opererats och blev därför extra rädd för att falla omkull. Min jacka smutsades dessutom ner.

Jag är van med hundar och tycker att hundens beteende var konstigt. Kvinnans beteende var direkt otrevligt, hon kunde åtminstone ha bett om ursäkt. Eftersom jag blev så chockad tänkte jag inte på att ta namnet på kvinnan men skulle gärna vilja komma i kontakt med henne.

Om du känner igen dig i detta kan du höra av dig till Nya Åland för att få mina kontaktuppgifter.

Skrämd på promenad

NYANS ROS

...till Tove Lindström för hjälpen jag får av dig ibland. Rosar gör Eivor.

...och min djupaste bugning och vackraste tass till Dig Ingeborg på Eckerölinjens kontor som ställer upp och jobbar istället för min matte så att hon kan komma över till fastlandet med mig när jag skall visa upp mig på utställningen. Det betyder mycket för oss båda! Tusen tassar till dig. Hälsar Torkel och matte Annika.

...och tack till Tove Lindström för hjälpen jag får av dig ibland. Rosar gör Eivor.

...till Sam H och Gunnar L för att de räddade båten och mej från undergång. "Livmedikus".

...till Pia på Andelsbanken! Du är guld värd! B.

...till Gunilla på Folkhälsan! Tur att du finns! B.

...till Lotta Laxåbacka på FPA som var så rar och hjälpte mej med de besvärliga pappren.

...till Annette, Susann, Marina och alla eftisbarn i Hammarland, för att ni har gjort så fina fönster på Ålandsbanken i Kattby med änglar m.m. Hoppas att alla tar en titt i fönstret och ser hur duktiga ni är och vilken bra personal vi har på Eftis i Hammarland. God Jul till er alla. Christina.

► ÖVRIGT

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Vaccin mot svininfluensa/AH1N1

Ges till personer i åldern 25-44 år och till sådana som tidigare haft förhinder

Bosatta i Mariehamn och på Södra Åland på Hälsocentralen i Mariehamn 15-16.12.09 kl. 17.00-20.00

Bosatta på Norra Åland på Hälsocentralen i Godby 15-16.12.09 kl 16.00-19.00

Extra tillfälle för åländska studerande
tisdag 29.12 kl 14.00-16.00

Vecka ett (1) startar vaccinering
för resten av befolkningen

► LEDIGA PLATSER

Ålands
BYGG

Ålands Bygg som grundades år 1972 fortsätter att expandera. Projekt som tillbyggnad av Psykiatriskt sjukhus, ny- och ombyggnad av sjöfartsmuseet, och bostadsprojekt i centrala Mariehamn utgör största delena av den nuvarande orderingsgången på ca. 28 miljoner euro

Därför söker vi nu en ordinarie

ARBETSLEDARE

Du har byggmästarexamen eller liknande utbildning samt branscherfarenhet.

Då den digitala utvecklingen även nått byggbranschen ser vi gärna att du har goda datakunskaper.

Din ansökan med CV skickas till Ålands Bygg Ab, PB 6, 22101 Mariehamn senast måndag 15.1.2010.

Närmare upplysningar ger Erik Sundblom/ Mikael Fagerlund, tel 018-12 700.

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. ordnar

Traditionell JULMARKNAD

med kvalitetshantverk och mat i Sjö kvarteret i Mariehamn
lördag 12.12 och söndag 13.12 kl 11.00–16.00

Unika hantverksprodukter, lammkött av alla de slag, servering av fisksoppa med ekologiskt bröd, glögg och pepparkaka samt äkta julstämning!
Hjärtligt välkomna!

SJÖKVARTERET
MARIEHAMN • ÅLAND
www.sjokvarteret.com

Slöjd &
Ålands Konsthantverk r.f.

GULDVIVA™

EUFORIA – ett nytt smycke
från GULDVIVA

Välkomna in i smyckesvärlden,
gör någon glad med en gåva
från GULDVIVA!

Café
SALT

öppet 11-15
LÖRDAG OCH
SÖNDAG

Peter Lindberg berättar om sina träsmycken lördag 11-15,
söndag 11-14. Glöggprovning av Ålands Delikatesser.

JULÖPPET från 12.12:
vardagar 10-19
lördagar 10-15
söndagar 12-15

SALT
KONSTHANTVERK
www.salt.ax

Risgrynsgröt
Äppelglögg
Soppa
Kaffe och fika

Silversmeden

P-Å

väntar på besök

**ÄDEL-
SMEDJAN**

Sea Design

Utställning
kl 11-15 båda dagar.

Vernissage av
Kvinnligt rum
lördag kl 12-15

Alla välkomna!

Nyankortsvinnare:

Brita Jansson
Geta
Vinner en Casinolott. Vinsten skickas på posten.

(S) vill ha bra bostäder för alla

■ **Sune Alén** (Lib) kommenterar i en insändare hur socialdemokraterna röstade i några frågor i stadsfullmäktige gällande 2010 års budget. Tyvärr blev budgetdebatten rumphuggen på grund av att stadsfullmäktiges ordförande **Gunnar Jansson** (Lib) inte tillät replikväxling. Ändringsförslagen gick till omröstning utan att ledamöterna på ett smidigt sätt kunde bemöta påståenden och förslag genom repliker. Vi hoppas att man nästa år kan återgå till ett normalt förfarande.

Socialdemokraterna vill att FAB Marstad ska bygga bostäder av sådan kvalitet som folk vill ha, vilket betyder att en hur låg kostnad som helst inte är första prioritet. Vad vi absolut inte kan acceptera är att kvaliteten, och därmed kostnaderna, blir så låg att risk för förslumning och uppkomsten av hyresghetton uppstår. Därför röstade vi nej till den, enligt vårt synsätt, flummiga skrivningen i förslaget. Därtill brukar ”billigt” betyda ökade kostnader för underhåll på lång sikt.

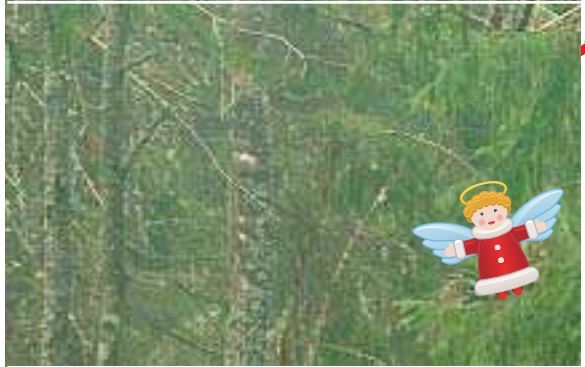
Självklart arbetar vi socialdemokrater för att missbrukarvården i Mariehamn ska ordnas på ett så bra och ändamålsenligt sätt som

möjligt. Det kommer vi att fortsätta med. Hittills har socialnämnden, där ledamot Sune Alén själv är medlem, inte kunnat komma med lösningar på den svåra problematiken med missbrukarvården. Det har nu kommit upp nya initiativ till lösningar som kan vara värda att pröva och som socialnämnden har att ta ställning till.

Till slut vill vi göra läsarna uppmärksamma på att majoriteten av liberalerna röstade mot Fixar-Malte (Sune Alén, Pia Aarnio, Gunnar Jansson, Åke Nylund och Pamela Sjö-dahl) och mot avgiftsfritt bad på Mariebad en dag i veckan för pensionärer (Sune Alén, Pia Aarnio, Roger Eriks-son, Rauli Lehtinen, Pamela Sjö-dahl, Gunnar Jansson och Åke Nylund). Därtill röstade samtliga liberaler mot **Eva Ringwalls** förslag om att nattpersonalen inte tas bort från Miranda förrän man tillgodosett hyresgästernas behov.

- Ulla Andersson (S)
- Camilla Gunell (S)
- Peter Andersson (S)
- Eva Ringwall (S)
- Igge Holmberg (S)
- Henrik Löthman (S)
- Barbro Sundback (S)
- Kalle Fogelström (S)

Julkalendern

Vinnaren av Nya Ålands och Åland-24´s tävling årets mål, vilken nummer på tröjan har han?

Varje utgivningsdag fram till jul publicerar Nyan en fråga. Svaret på den är en siffra. Bilden här ovan ska klippas ut och klistras på den ruta som har samma siffra som svaret på frågan. Onsdagen den 23 december, då den sista rutan och frågan presenteras, har du fyllt alla rutorna i julkalendern.

Alla som klistrat rätt skickar in sin kalender till Nyan senast fredagen den 8 januari och deltar i utlottningen av ett presentkort värt 75 euro på hantverksbutiken Salt. Tre bokpris lottas också ut.

Bilden skickas per post till Julkalendern, Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn eller via e-post katarina.gaddnas@nyan.ax. Det går också att lämna in den på Uppgårdsvägen 6 i Mariehamn.

HÄLGE

Vem övertar vad, egentligen?

■ **Visst** skall Åland ta reda på hur man löst EU-behörigheterna i olika regioner. Men, bara man får upprätthålla sin tro till EU?

Måste ställa frågan, eftersom när man vädjar till exempelvis Belgien kan man sedan hitta detta i självstyrelsepolitiska nämndens utlåtande 6/2007-2008: ”Parallellt med att medlemsstaterna inom EU har överfört kompetens till EU, har

Belgien överfört kompetensområden från den federala till den regionala nivån.” Med dessa områden avser man följande: ”Till regionernas kompetensområden hör bland annat ekonomi, sysselsättning, fysisk planering, miljö, jordbruk, fiske, transport, infrastruktur samt energi- och regionalpolitik. Dessa politikområden är samtidigt sådana kompetensområden som har överförts

från medlemsstaterna till EU.”

Alltså man låter sig entusiasmeras av att Belgien överfört kompetenser till regional nivå, när EU redan övertagit samma till sig själv! Om det inte var så tragiskt så skulle jag nu ha riktigt roligt på systemets bekostnad! På samma sätt blir det med skatteövertagandet. Under tiden Åland håller på med sina

interna intriger och skapar stora EU-marknadsföringsrubriker av ingenting, så hinner ingen märka att skatteplanerna redan är långt hunna. Och de preliminära planerna har funnits sedan början av 1990-talet i Finland. Några av våra politiker måste vara medvetna om det, så varför inte berätta offentligt om de verkliga planerna?

Öppet skall det vara!
Merja Renvall

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Undrar om JP tar kritiken från Nyan om att bli styrelseordförande i IFK med en klackspark? H. från en röd badboll.

■ ■ Klimakteriet är ett större hot än klimatet! 050.

■ ■ Nyans chefredaktör glider runt på bal med lantrådet och finansministern! Det är ju dubbla roller! Är det bra för journalistiken? 050.

■ ■ Jag förstår inte vad som är så äckligt och ohyfsat med att byta en blöja på en 3,5 månaders flicka. Det var en kissblöja och hon låg på min jacka, ingen kroppsdel tog i bordet. Och hon visade inte rumpen mer än 1 minut. Och det var inte någon som satt runt där förutom 2 st vi kände. Det var en dam som glodde så ögonen höll på trilla ut. Våldigt moget att messa Nyan om en blöja. Den personen kunde ha kommit fram personligen och sagt sin åsikt istället. Sandra.

■ ■ Man kan ju inte byta byta blöja inne på en restaurang och sen säga att man inte petar runt i skitet. Folk kanske inte gillar att se på skit när man äter. 040.

■ ■ Man kan visst beställa glasögon från Favoptic till Åland. En som gjort det och är nöjd.

■ ■ Vad är det för en låg skamlös människa som har stulit ett batteridrivet ljus från mina föräldrars grav på

Eckerö kyrkogård? Var vänlig ställ tillbaks det till julen, tack ..0457.

■ ■ Till dej som förringar trädkampanjen: CO-upptaget är bara en del av poängen. Tropiska skogar är avgörande för att upprätthålla zenitalregnen över kontinenterna. Skogsskövling medför minskande nederbörd med ökande risk för torkkatastrofer och öken-spridning. Etiopien är ett klassiskt exempel, men kan också studeras i C-,o S-amerika, C-afrika, Madagaskar, Australien osv. Rädda skogen och plantera ny är konkreta, positiva exempel. JF.

■ ■ Fråga till Träningsverket och Avancia. På fastlandet kostar t.ex ett 12-månaders träningskort 26-38 euro/månad, plus att de har erbjudande att man kan betala 7 månader och få 12 månaders träning.Varför är ni så dyra? Var är era erbjudanden? Mvh funderare.

■ ■ Erfaren Tomte söker jobb i Strandnäsområdet Ring efter 16.00, 04573427777.

Lucka nr. 13

Grillad oxfilé på plank med bearnaisesås

17€

Gäller från kl. 11

Gäller 13.12.2009

Lucka nr. 12

Massor av specialpriser på julsaker!

Gäller 12.12.2009

■ ■ En stor eloge till Conny på HåWe-Bil för trevligt bemötande och god service vid köp av vår nya bil. Else Vahlström & Rolf Pettersson.

■ ■ Zandra gjorde en Cruise i sof-fan läste jag. Lemland.

■ ■ När ska gång-och cykelbanan mellan Nabben och

Lucka nr. 14

Samsonite resväskor i olika storlekar med upp till 10 års garanti!

Gåva: reseetui i skinnimitation, värde 23,50€, när du köper en Samsonite resväska!

Gäller 14.12.2009

ZITS

”Satsa på ett fungerande ÅPAB, som arbetar med kärnverksamheten, hushållens farliga avfall, eller skrota ÅPAB en gång för alla och låt kommunerna ta hand om problemet efter bästa förmåga.

SIGNATUREN UE, NYAN.AX

Bland folk Harriet Tuominen

Men hajen får gå fri

I Tyresö finns en fredlig radiostation med fräscha inslag, som jag kunde ha skrivit själv. Om jag hade kunnat. Radio Tuff heter stationen, och det är den.

Varje vecka kommer resuméer över olika inslag. Jag vet inte om Tuff gör världen bättre, men ibland tvingas man tänka till.

I dag, när detta skrivs, delas fredspriset ut. Så litet krig, varsågoda.. Det är Tuff-redaktören Åke Sandin, som kommer in på krigsförbrytarrättegångar, ett enligt honom dubiöst ord.

”De består ju nästan alltid av att segrarna dömer och hänger förlorarnas ledare och ger deras underhuggare mångåriga fängelsestraff.

När segrarna inte bara som åklagare utan också som domare och bödlar i Nürnberg 1946 hängde den tyske utrikesministern Joachim von Ribbentrop gavs dock en tänkvärd motivering: Han ansågs skyldig till anfallskrig, som enligt domarna var den värsta förbrytelsen av alla, eftersom de leder till allt annat dödande och alla andra mordiska övergrepp.”

”Under det senaste decenniet har vi upplevt tre anfallskrig: mot Jugoslavien 1999, mot Afghanistan 2001 och mot Irak 2003. De två senaste krigen har ju knappast upphört ännu och offren räknas i sju-siffriga tal. Ingen av dessa aggressioner har haft något klockrent berättigande i den internationella folkrätten, men har ens en enda av de ansvariga dömts ens till dagsböter?”

”Hur många miljoner civila har segrarna i andra världskriget dödat de senaste 65 åren? Fransmännen i Algeriet och Indokina. Engelsmännen i Malaysia, Kenya, Argentina och nu i Irak och Afghanistan. Amerikanerna i Vietnam, Kambodja, Panama, Grenada och nu på andra håll. Ryssarna i Ungern, Tjeckoslovakien och Tjetjenien. Känner mig okunnig, kan inte erinra mig att någon enda av dessa gärningsmän fått något straff att tala om.”

Via Israel och Palestina kommer Sandin till Demjanjuk, den nu 89-åriga ”nazivakten”.

”1986 utvisades Demjanjuk på lösa boliner från USA till Israel, där han satt i sju år bakom galler, därav fem år i dödscell. Han dömdes till döden för att ha varit ”Ivan den förskräcklige” i lägret Treblinka. Det intygades under ed av flera överlevande från lägret. Men de misstog sig eller ljög. Dessa menedare åtalades aldrig.

Nu är han en sjuk 89-åring, som beskäftiga tyskar den här gången ställt inför rätta. Herregud, det finns ju många människor av mycket högre rang, som är ansvariga för massmördande långt efter det att underhuggaren Demjanjuk för 65 år sedan begick sina förmenta brott.

Men som Allan Edwall sjöng: ”Den lilla fisken fångar vi – men hajen får gå fri”.

Visst får man en tankeställare. Vems fred är det vi lever i?

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Skämt eller allvar bakom hot mot skolan?

Vad tänkte han på, killen som sade någonting som fick polispatruller, hundar och helikopter att spana efter honom i förrgår medan skolan förberedde evakuering?

Hur mycket har händelsen påverkats av de senaste dagarnas rättegång i Kauhajoki-massakern?

Spelat in? Hur mycket påverkas vi av det som händer runt omkring oss? Vilken roll har Kauhajokirättegången spelat för det som hände i Brusaby? Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

missarien gjorde en annan bedömning, lät Saari behålla sitt vapen och får nu i mångas ögon bära skulden för det som hände.

Mot den bakgrunden förstår man att polisen i dag inte tar minsta risk.

Vad 19-åringen tänkte har vi ingen aning om. Kanske var han bara allmänt irriterad på något i skolan och slängde ur sig någonting inspirerad av den pågående rättegången.

Skolmassakrerna i Jokela och Kauhajoki har följts av mängder av hot mot skolor, framförallt på nätet. I vissa fall har någon skola evakuerats medan polisen har letat igenom byggnaden. Men med undantag för de två nämnda fallen har det handlat om tomta hot. Tills nu?

Tomma hot eller skämt. Men det går inte längre att skämta om den sortens saker. Det måste en vuxen människa förstå. Är man 19 år så är man för all del ung, men man är myndig. Man står för sina handlingar. Om man bär sig dumt åt så får man finna sig i att bli jagad av polisen och fråntagen sina vapen. Har man dessutom ett gevär i bilen så är det

långt från skämt eller tomt hot. Det är så världen ser ut i dag.

Man blir också en rikskändis om man är tillräckligt hotfull. Är det det som lockar?

Om skolkamraterna inte hade reagerat, inte gått till personalen, så hade polisen inte ryckt ut och medierna hade ingenting rapporterat. Ibland kanske det är bäst. Nu vet vi inte, kan bara hoppas. Vi vet bara att det i ett fall inte var det bästa att inte ingripa.

Om 19-åringen frias, har han då en skola att återvända till efter det här? Och hur fungerar det?

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Ledarstick

Struntprat, Lampi!

Gamlans chefredaktör Niklas Lampi tycker att anfall är bästa försvar, som vanligt. Han ser över huvud taget inget problematiskt med att hans redaktionschef Jörgen Pettersson blir styrelseordförande i ett aktiebolag, men lyfter i stället fram mina påstådda samrören med ”s-märkta grupper”, och frågar insinuant om ”det är något vi ska prata tystare om?”

Men snälla Niklas, det finns väl inget tidningen Åland pratat så högt om, i årtal. Denna ”sanning” har hamrats in i tidningens läsare så många gånger att det faktiskt finns folk som tror att jag äger en partibok.

Sanningen är följande: Jag har varit aktiv i en åländsk förening, Ålands fredsförening-Emmaus. Det är jag stolt över. Långt före min tid som chefredaktör avsåg jag mig förtroendeuppdrag, eftersom jag tyckte att det inte var förenligt med chefredaktörsrollen. Jag tycker inte att fredsarbete har någon partifärg.

Förutom det är jag medlem i Feministakademin på Åland, ett nätverk utan pengar, position, styrelse eller politisk ideologi.

Inget av detta har varit hemligt.

Jörgen Pettersson blir styrelseordförande i ett aktiebolag som bland annat åtnjuter ett

stort landskapsbidrag för att marknadsföra Åland. Huvudägarna till hans bolag är viktiga män i det åländska näringslivet. Några av dem sitter i styrelsen.

Om inte det är problematiskt för tidningen Ålands ledning och styrelse, eller för ekonomiske reportern och redaktionschefen Pettersson, då kan jag bara konstatera att vi har helt olika syn på vad journalistik ska vara.

Denna text har också skickats som insändare till tidningen Åland.

NINA FELLMAN
nina.fellman@nyan.ax
528 441

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
Förtjäpande helår..... 198 €
halvår..... 101 €
kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L 13.45 ¹⁾	→ 07.00/08.15 → 19.15/20.15	M:HAMN → 13.35 → 00.40 L
M:HAMN 23.55	→ 09.55/17.00 → 04.15	M:HAMN → 04.15
Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång Transport till/från Mariehamn-Långnäs reserveras med bätresan		

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→ 09.30/17.00 → 18.15/19.30 → 06.10/07.10	M:HAMN → 23.45 → 02.50 L → 13.35 ²⁾
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 8-21, lör-sön 10-18 (1,72€ /besvarat samtal+alltid ins/msa) www.tallinksilja.fi		

Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 - 00.50 10.00 - 05.00 ²⁾	→ 01.00 ¹⁾ - 10.00 → 04.50 - 18.00
1) Ingen avg jämna datum 10-18.12 2) Ingen avg udda datum 9-12.12	
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 (1,72 € /besvarat samtal + alltid ins/msa)	

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 31.12.2009	
ROSELLA	
måndag-torsdag	fredag-lördag
M:hamn Kapellskär	M:hamn Kapellskär
08.00 ▶ 09.15	07.30 ▶ 08.30
16.00 ▶ 17.30	12.45 ▶ 14.00
15.30 ▶ 12.00	18.30 ▶ 19.30
22.00 ▶ 19.00	12.00 ▶ 09.00
	18.00 ▶ 15.00
	23.00 ▶ 20.00
Rosella jul-/nyårstrafik: Sista avg. före jul Kap-Mär 23.12 kl 19.00. Åter i trafik 26.12 kl 18.30. Nyårsafton Mär-Kap 8.00, Kap-Mär 12.00. Nyårsdagen Mär-Kap 18.30, Kap-Mär 20.00.	
Buss Sto-Kap avg. Cityterm. 1 h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kap ca 55 min före fartygets avg. Åven buss Kap-Sto (ca 1 h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje. Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.	
Åland-Stockholm dagligen	Åland-Finland dagligen
ÅLAND STOCKHOLM	ÅLAND ÅBO/H:FORS
01.10 ¹⁾ L ▶ 06.30	03.30 ¹⁾ L ▶ 07.35 Åbo
04.35 ²⁾ M ▶ 09.40	14.25 ²⁾ M ▶ 19.40 Åbo
09.55 ²⁾ M ▶ 15.30	23.45 ²⁾ M ▶ 09.55 Hel
14.25 ²⁾ M ▶ 18.55	14.10 M ▶ 08.45 ¹⁾ Åbo
14.10 M ▶ 07.45	01.00 L ▶ 21.00 ¹⁾ Åbo
23.40 M ▶ 16.45 ²⁾	04.25 M ▶ 17.30 ²⁾ Hel
07.45 ¹⁾ M ▶ 18.00 ²⁾	
03.20 L ▶ 20.10 ¹⁾	
M = Mariehamn L = Långnäs	
1) Juluppehåll i trafiken efter morgonankomst till Stockholm och Åbo 24.12.2009. Trafiken återupptas med morgonavgång från Stockholm och Åbo 26.12.2009.	
2) Julkryssningar. Ej ordinarie trafik 24-25.12.2009. Kontakta resebutiken.	
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att kora ombord senast 30 min före ord avgång.	
VIKING LINE	Storagatan 2, tel 260 11, boken 262 11 www.vikingline.ax

Turlista t.o.m. 10/1 2010 (lokala tider)				
Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30
	Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00
Extraturer: Från Eckerö torsdag 15/10 kl. 08.30. Från Grisslehamn onsdag 23/12 kl. 20.00.				
Nöjeskryss med buss, båt, à la carte och underhållning! Fredagar och lördagar 18.30. Start från Bussplan 17.30. 30 €/person				
Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.				
Bokning: tel. 28 300, växel 28 000 Grisslehamn tel. 0175-258 00 Bokning även på www.eckeroelinjen.ax				
ECKERÖ LINJEN				
Torggatan 2, 22100 Mariehamn				

Ta en paus...			
Alla dagar	M:hamn	Sthlm	
	10:00	→ 15:45	
	Sthlm	M:hamn	
Sönd-Onsd	18:00	→ 02:00	
Torsd-Lörd	18:00	→ 03:30	
BIRKA PARADISE			
Kontakta Ålandsresor tel 28 040 www.birka.se			

NÄR BORTA ÄR SOM BÄST!	
DISNEY ON ICE	
2.1	
EUR 75 vuxen	
EUR 60 u 12 år	
EUR 55 u 6 år	
VIKING LINE	
Tel. 22570 • www.vikinglinebuss.ax	

FREDAG 11 DECEMBER 2009

| dagens ålänning |

”Inte för att jag tror jag får någon ...”

Dagens ålänning är elvaåriga **Jorunn Lavonius** från Mariehamn. Det är mindre vanligt att stöta på någon med hennes förnamn så hon fick den självklara frågan: varför Jorunn?

–Mamma, varför heter jag Jorunn, ropar hon till sin mamma där vi står vid kassan inne på Sparhallen.

Hennes mamma svarar att alla syskonens namn börjar på J och de kunde inte komma på något de ville ha, så det fick bli ett fornnordiskt.

Ska du lussa något?

–Ja, vi brukar lussa några kompisar på ålderdomshem. Annars blir det inte så mycket.

Vad brukar du göra på din fritid?

–Jag rider, sjunger och spelar gitarr. Jag har sjungit jättelänge i kör men gitarr spelar jag bara hemma. Jag har min brors gamla akustiska.

Nästa gång Jorunns kör uppträder är på lördag med luciakonsert i Jomala kyrka.

Ett dyrt paket. Jorunn Lavonius i Mariehamn önskar sig en systemkamera i julklapp.

– Vi har sommarstuga på Jomala så vi är där mycket, därför sjunger jag där, säger hon.

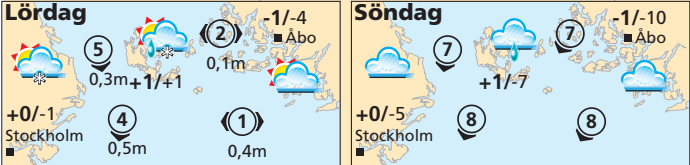
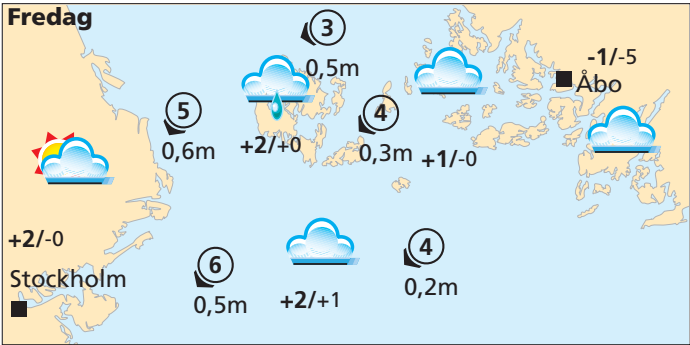
Önskar du dig något särskilt i julklapp?

–Ja, en systemkamera. Inte för att jag tror jag får någon, säger Jorunn med ett leende.

Och sist och slutligen, vem vill du hälsa till?

– Till mina kompisar Cajsa och Iris. Och Richard och Stella. Och hästen som jag rider som heter Ganti!

Text & foto:
CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

I går kl 14			temp.	moln.
Jomala	+3			
Åbo	-0			
Helsingfors	+2			
Stockholm	+4			
			temp.	vind
Nyhamn	+4	SO	6	
Märket	+4	OSO	7	
Kumlinge	+3	SO	3	
Vattenståndet i går kl 14			Föglö	-3 cm
			Åbo	-3 cm
Solen i dag			Upp	Ner
Mariehamn	9:35	15:33		
Helsingfors	9:15	15:12		
Stockholm	8:36	14:48		

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Adventkyckling

2 msk olja
4 kycklingfiléer
salt, peppar
2 dl grädde
1 paket saffran (0,5 g)
2 dl buljong (tärning + vatten)
15 svarta oliver
1 liten burk väl avrungen sylt-lök
1 röd paprika

Värm olja i en panna. Lägg ner kycklingfiléerna och bryn dem runt om. Salta och peppra. Häll på buljong och grädde. Blanda med saffran. Låt småputtra i 10 minuter. Tillsätt svarta oliver och syltlök. Skölj, kärna ur och strimla paprika och strö över. Servera med ris eller pasta och en grönsallad

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

Skärbräde
21€ 18€
Finns i många olika mönster

Handtryck och design
Ann Granlund

SALT
KONSTHANTVERK
Sjökvarteret Tel 21 505
www.salt.ax

ALKOLÅS
I FINLAND

Alcolock V3 – den senaste tekniken inom alkolås. Som tillbehör finns nu även den unika GSM/GPS-modulen

NU ÄVEN PÅ DELBETALNING

Tel 0457 343 5254
E-post: info@alkolas.fi

GULDVIVA

Nello L
HALSBAND

Nu finns Nello även i större format.
Passar både till män och kvinnor!

74€
925 STERLING SILVER

SJÖKVARTERET, MARIEHAMN | WWW.GULDVIVA.COM

TILL TOMTESÄCKEN!

WWW.LIFE.AX

OBH Nordica
Mini Massage-vibrerande massör

19,90

Life Mariehamn/
Liv & Lust Hälsokost i Magazin

DO
ÅLANDS DISKRIMINERINGSOMBUDSMAN

Du hittar oss på
www.doaland.ax
eller ringer oss på
tel 25 565

Loppis

i Emkarby skola
lördag 12.12
kl 10-15.

Möbler, porslin, glas, diverse...

Alla välkomna!

Titta & Hitta

Vackra hållbara julklappar

Nu finns det brickor med katter i fler modeller av Eva Eriksson
Motivmuggar från Jussis Keramik, design Juha Pykaläinen

Öppet:
Måndag-fredag kl 12-17
lördag kl 10-14

FÄNTARGUBBEN
Storagatan 14
tel 19 603

JULERBJUDANDE!

Lagerförsäljning Lördag och Söndag kl 10-15

Erbjudandet gäller t o m söndag 20 dec

www.instrumentbutiken.ax

Gäller produkter i lager från lagerförsäljningen!

-10% på allt!